

Statsutskottets betänkande 50/1995 rd

Regeringens proposition om statsbudgeten för 1996

Riksdagen remitterade den 19 september 1995 regeringens proposition 72/1995 rd till statsutskottet för beredning.

Enligt 18 a § 3 mom. arbetsordningen för riksdagen kan varje specialutskott på eget initiativ i fråga om sitt behörighetsområde avge utlåtande om budgetpropositionen till statsutskottet inom trettio dagar från det att propositionen remitterades till statsutskottet. Inom utsatt tid har följande utskott avgett utlåtande om budgetpropositionen för 1996:

- utrikesutskottet
- jord- och skogsbruksutskottet
- försvarsutskottet
- kulturutskottet
- miljöutskottet.

Dessutom har förvaltningsutskottet avgett utlåtande efter den utsatta tiden.

De utlåtanden som utskottet fått från andra utskott ingår som bilagor till detta betänkande.

I samband med denna proposition har utskottet behandlat följande vid denna riksdag väckta budgetmotioner som riksdagen remitterade till utskottet den 19 oktober 1995:

1 Aittoniemi: Om minskning av anslaget för egentligt bistånd
(24.30.66)

2 Aittoniemi: Om anvisande av anslag för utbyte av utlänningsombudsman
(33.01.21)

3 Aittoniemi: Om anvisande av anslag till polisväsendet för effektivare spårning av egendom som tillskansats genom brott
(26.75.21)

4 Aittoniemi: Om anvisande av anslag för arvoden för tips vid brottsutredningar
(26.75.21)

5 Aittoniemi: Om anvisande av anslag för utrustning till polisens bombgrupper
(26.75.21)

6 Aittoniemi: Om anvisande av anslag till utlänningsgruppen vid polisinnrättningen i Helsingfors
(26.75.21)

7 Aittoniemi: Om anvisande av anslag till polisen för inköp av utrustning för spaningsverksamhet
(26.75.21)

8 Aittoniemi: Om anvisande av anslag för en specialrevision i egendomsförvaltningsbolaget Arsenal
(28.87.89)

9 Aittoniemi: Om anvisande av anslag för hushållsorganisationer
(29.69.53)

10 Aittoniemi m.fl.: Om anvisande av anslag till musikevenemanget Sata-Häme soi
(29.90)

11 Aittoniemi: Om anvisande av anslag för sanering av föreningshus
(29.93.50)

12 Aittoniemi: Om anvisande av anslag för reparation av stenbron i Inkula i Viljakkala för att den skall kunna klassificeras som museibro
(31.24.21)

13 Aittoniemi: Om anvisande av anslag till Ikaalisten Nouseva Voima ry för naturutflykter och orienteringsevenemang för ledamöter i Europaparlamentet
(29.98)

14 Aittoniemi: Om anvisande av anslag till Finlands fotbollsförbund för en tränare för landslaget
(29.98)

15 Aittoniemi: Om anvisande av anslag för ersättning till fullt belopp för rovdjurs skadegörelse
(30.36.42)

16 Aittoniemi: Om anvisande av anslag för förbättring av Kovelahdi väg nr 2611 i Åbo och Björneborgs län
(31.24.21)

17 Aittoniemi: Om anvisande av anslag för ombyggnad av vägen mellan Harhala och Valkeakoski
(31.24.21)

18 Aittoniemi: Om anvisande av anslag för ombyggnad av väg nr 2764 på sträckan Luhalahdi—Sisättö i Ikalis
(31.24.21)

19 Aittoniemi: Om anvisande av anslag för ombyggnad av vägen mellan Hirvilahti och Kyronlahti i Viljakkala
(31.24.21)

20 Aittoniemi: Om anvisande av anslag för ombyggnad av bygdeväg 13255 (Myllykarttu—Lauttakangas)
(31.24.21)

21 Aittoniemi: Om anvisande av anslag för bidrag till underhåll av enskilda vägar
(31.25.51)

22 Aittoniemi: Om anvisande av anslag för utvecklande av produktiva idéer
(32.50.41)

23 Aittoniemi: Om anvisande av anslag för ett Julland-projekt i Lappland
(32.51.49)

24 Aittoniemi: Om anvisande av anslag för utbildning och anställning av handelssekreterare och utrikeshandelskonsulter
(32.85.40)

25 Aittoniemi: Om anvisande av anslag för utredning av orsakerna till plötslig spädbarnsdöd
(33.32)

26 Aittoniemi: Om anvisande av anslag för hemförlovningspenning till värnpliktiga
(33.28.56)

27 Aittoniemi: Om anvisande av anslag för semester för äldre makar som vårdar varandra
(33.32)

28 Aittoniemi: Om anvisande av anslag till Zigenarmissionen rf
(29.96.50)

29 Aittoniemi: Om anvisande av anslag för rehabilitering och fritidsaktiviteter inom krigsveteranorganisationerna
(33.92)

30 Aittoniemi: Om minskning av anslaget för mottagande av flyktingar
(34.07.61)

31 Aittoniemi: Om anvisande av anslag för återsändande av flyktingar från Somalia och Kosovo i Jugoslavien
(33.29.61)

32 Aittoniemi: Om anvisande av anslag för restaurering av sjön Suomijärvi i Karvia
(35.26.77)

33 Aittoniemi: Om anvisande av anslag för restaurering av små sjöar
(35.26.77)

34 Ala-Nissilä m.fl.: Om anvisande av anslag för bibehållen färjtrafik inom Åbo vägdistrikt
(31.24.21)

35 Ala Nissilä: Om anvisande av anslag för byggande av den s.k. HAKU-vägen på sträckan Aura—Mynämäki—Mietois
(31.24.77)

36 Ala-Nissilä: Om anvisande av anslag för en väg mellan Karhunoja och Riihikoski
(31.24.21)

37 Alaranta: Om minskning av anslaget för riksdagsutskottens resor
(22.02.21)

38 Alaranta: Om minskning av anslaget för understödjande av partiverksamhet
(23.27.50)

39 Alaranta m.fl.: Om anvisande av anslag för en ny gymnasiabyggnad i Pyhäjoki
(29.43.34)

40 Alaranta m.fl.: Om anvisande av anslag för en ny skolbyggnad för Petäjäsosken ala-aste i Oulainen
(29.43.34)

41 Alaranta: Om anvisande av anslag för förbättrad rekreationsanvändning av Pyhäjoki älv
(30.38.21)

42 Alaranta: Om anvisande av anslag för sjön Lahdenlampi i Merijärvi
(30.85.77)

43 Alaranta: Om anvisande av anslag för över-
svämningsskydd i Kalajoki
(30.85.77)

44 Alaranta: Om anvisande av anslag för reparation av bygdevägar i Alavieska
(31.24.21)

45 Alaranta: Om anvisande av anslag för ombyggnad av landsvägen mellan Pyhäjoki och Vihanti
(31.24.21)

46 Alaranta: Om anvisande av anslag för trafikregleringar i Vihanti kyrkoby
(31.24.21)

47 U. Anttila m.fl.: Om minskning av anslaget för anskaffning av försvarsmateriel
(27.10.16)

48 U. Anttila m.fl.: Om bättre fördelning av understödet för reparation av bostäder
(35.45.56)

49 Apukka m.fl.: Om anvisande av anslag för restaurering av Ounasjoki älv för fiskeriändamål
(30.36.77)

50 Aula m.fl.: Om anvisande av anslag för inrättande av Bottenvikens fiskeriforskningsstation i Simo
(30.38.75)

51 Aula m.fl.: Om anvisande av anslag för anläggningskostnader för allmänbildande läroinrättningar i Lapplands län (29.43.34)

52 Aula m.fl.: Om anvisande av anslag för förbättring av underproduktiva skogar i Lappland (30.86.44)

53 Aula m.fl.: Om anvisande av anslag till Kera Ab för förkovring av riskfinansieringskapitalet i Lappland (32.49.46)

54 Biaudet: Om nedfrysning av räntestödscrediterna för biståndet (24.30.66)

55 Bremer m.fl.: Om anvisande av anslag för byggande av bullerskydd längs stambanan (31.58.77)

56 Dromberg: Om anvisande av anslag för hushållsforskning (29.88)

57 Dromberg m.fl.: Om anvisande av anslag för en utbyggnad av kustbanan med två nya spår till fyra spår på sträckan Helsingfors—Alberga (31.58.77)

58 Filatov m.fl.: Om anvisande av anslag för regionala rekreatiomsområden i Tavastehus län (35.30.37)

59 Gustafsson m.fl.: Om anvisande av anslag till stöd för Suomen nuorisokirjallisuuden instituutti (29.90)

60 Gustafsson m.fl.: Om anvisande av anslag till Suomen Työväen Musiikkiliitto för främjande av blåsmusiken (29.90)

61 Gustafsson m.fl.: Om anvisande av anslag för byggande av museicentret Vapriikki i Tammerfors (29.90)

62 Gustafsson m.fl.: Om anvisande av anslag för ombyggnad av bygdeväg 14277 (Murole—Kapee) (31.24.21)

63 Gustafsson m.fl.: Om anvisande av anslag för en förbindelseväg mellan Parkano järnvägsstation och Kuruvägen (31.24.21)

64 Hassi m.fl.: Om anvisande av anslag för åstadkommande av högre hastighet på stambanan mellan Helsingfors och Tammerfors (31.58.77)

65 Hellberg m.fl.: Om anvisande av anslag för planering av vägsträckan Forsby—Kouvola (31.24.77)

66 Helle m.fl.: Om anvisande av anslag för en planskild korsning i Pohjoinen i Tuulos (31.24.77)

67 Hurskainen: Om anvisande av anslag för ett turistmuseum i Imatra (29.90)

68 Hurskainen m.fl.: Om anvisande av anslag för festivalen Imatra Big Band (29.90)

69 Hurskainen m.fl.: Om anvisande av anslag för en gång- och cykelväg längs landsväg 393 på sträckan Joutseno centrum—Ravattila (31.24.21)

70 Hurskainen m.fl.: Om anvisande av anslag för förbättring av vägen mellan Särkisalmi och Simpele (31.24.21)

71 Hurskainen m.fl.: Om anvisande av anslag för ombyggnad av landsvägen mellan Sorokulma och Tarnala (31.24.21)

72 Hurskainen m.fl.: Om anvisande av anslag för vissa projekt för förbättrad trafiksäkerhet på riksväg 6 (31.24.77)

73 Hurskainen m.fl.: Om anvisande av anslag för pensionärsrabatter på järnvägarna (31.57.61)

74 Hurskainen: Om anvisande av anslag för anläggande av Ivo-niemi turistcentrum (32.51.49)

75 Hurskainen m.fl.: Om anvisande av anslag för en informationsskrift om FAS-barn (33.92)

76 Ihamäki: Om anvisande av anslag för utvecklande av miljöteknikinstitutet i S:t Michel (29.60.30)

77 Ihamäki: Om anvisande av anslag för en ny bro över Vihantasalmi (31.24.21)

78 Ihamäki: Om anvisande av anslag för trafikregleringar i Nyslott (31.24.77)

79 Ihamäki: Om anvisande av anslag för anläggande av riksväg 5 på sträckan Lusi—S:t Michel (31.24.77)

80 Ihamäki: Om anvisande av anslag för fortsatt utredning av en kanal i Kymmene älv (30.31.77)

81 Ihamäki: Om anvisande av anslag för främjande av kanalprojektet i Mäntyharju (31.30.77)

82 Ihamäki: Om anvisande av anslag för en översiktsplan för Savolaxbanan (31.58.21)

83 Immonen m.fl.: Om anvisande av anslag för fördjupning och uträtning av Hepokari farled i Nystad (31.30.77)

84 Isohookana-Asunmaa m.fl.: Om anvisande av anslag för anläggningskostnaderna för allmänbildande läroinrättningar (29.43.34)

85 Isohookana-Asunmaa m.fl.: Om anvisande av anslag för högre nationellt bidrag till EU-projekt inom miljöförvaltningen (35.26)

86 Joenpalo m.fl.: Om anvisande av anslag för utveckling av riksväg 2 (Helsingfors—Björneborg) (31.24.77)

87 Joenpalo m.fl.: Om anvisande av anslag för elektrifiering av bansträckan Åbo—Toijala (31.58.77)

88 Jääskeläinen m.fl.: Om minskning av anslaget till ersättningar och understöd för kommunikation (31.55.41)

89 Jääskeläinen m.fl.: Om anvisande av anslag för budgetbaserad höjning av anslaget för hemvård av barn (33.32.30)

90 Kalli m.fl.: Om anvisande av anslag för en landsväg på sträckan Eurajoki—Kiukainen—Kumo (31.24.77)

91 Kalli m.fl.: Om anvisande av anslag för en väg mellan Lappi ÅBL och Hinnerjoki (31.24.21)

92 Kallio m.fl.: Om anvisande av anslag för reparation av bangården i Kiukais (31.58.21)

93 Kallis: Om anvisande av anslag för byggnadsbidrag till Karhunmäen kristillinen kansanopisto (29.69.52)

94 Kallis: Om anvisande av anslag till stöd för Finlands evangelisk-lutherska folkmission r.f. (29.69.53)

95 Kallis: Om anvisande av anslag till stöd för Lohtajan Kirkkomusiikkijuhlat ry (29.90)

96 Kallis: Om anvisande av anslag för ett internationellt lägercentrum i Karleby (29.98)

97 Kallis: Om anvisande av anslag för ombyggnad av bygdeväg 17939 i Kronoby (31.24.21)

98 Kallis: Om anvisande av anslag för Karlebynejdens Invalider r.f. (33.92)

99 Kallis: Om anvisande av anslag för stödjande av verksamheten vid Emeliehemmet i Karleby (33.92)

100 Kallis: Om anvisande av anslag för stödjande av verksamheten vid Luthersk Inremissions hem i Larsmo (33.92)

101 Kallis: Om anvisande av anslag till stöd för Larsmon lähetyskoti ry (33.92)

102 Kankaanniemi m.fl.: Om anvisande av anslag för internationellt bistånd (24.30.66)

103 Kankaanniemi: Om anvisande av anslag för skogsförbättringsarbeten i Mellersta Finland (30.86.44)

104 Kankaanniemi m.fl.: Om anvisande av anslag för höjning av broarna över Keitele kanal (31.30.77)

105 Kankaanniemi m.fl.: Om anvisande av anslag för ett planerat alkoholforskningsinstitut (33)

106 Kankaanniemi m.fl.: Om anvisande av anslag för höjning av det extra fronttillägget (33.21.52)

107 Kankaanniemi m.fl.: Om anvisande av anslag för rehabilitering av frontveteraner (33.22.59)

108 Kankaanniemi m.fl.: Om anvisande av anslag till kristliga organisationer för missbrukarvård (33.92)

109 Kankaanniemi m.fl.: Om inrättande av en miljöfond (35.30)

110 Kankaanniemi m.fl.: Om ökat understöd för reparationer av veteraners bostäder (35.45.56)

111 Karjula m.fl.: Om anvisande av anslag för samhällenas vattenskyddsinvesteringar (35.26.31)

112 Karpio m.fl.: Om anvisande av anslag för ett öppet fångelse i Haapamäki i Keuru (25.50.74)

113 Kemppainen m.fl.: Om anvisande av anslag för utvecklingsinsatser inom EU:s mål 6-regioner
(26.98.43)

114 Kemppainen m.fl.: Om anvisande av anslag till driftstart för en utvecklingsenhet inom den mekaniska verkstadsindustrin i Kajanaland
(29.60)

115 Kemppainen m.fl.: Om fördelningsprinciperna för vinstmedel från tipping och penninglotterier
(29.88)

116 Kemppainen m.fl.: Om anvisande av anslag till kompensation för det slopade primärproduktavdraget på finländska bär
(30.31.41)

117 Kemppainen m.fl.: Om anvisande av anslag för restaurering av torvmyrar i Ule älvdal
(32.55.40)

118 Kiljunen m.fl.: Om anvisande av anslag för främjande av Institutet för fredsfostran
(29.96.50)

119 Kiljunen m.fl.: Om fördelningen av anslagen för multilateralt bistånd
(24.30.66)

120 Kiljunen m.fl.: Om avstående från fullmakterna att bevilja medel och ingå avtal inom det egentliga biståndet
(24.30.66)

121 Kiljunen m.fl.: Om anvisande av anslag för finansiering av en lokal för Teatteri Kehä II
(29.90)

122 Kiljunen m.fl.: Om anvisande av anslag för vänskapsföreningar för u-länder och närområden
(29.08.50)

123 Kiljunen m.fl.: Om anvisande av anslag för byggande av fler daghem
(33.32.31)

124 Kiljunen m.fl.: Om anvisande av anslag för skolbyggnadsinvesteringar
(34.06.63)

125 Kiljunen m.fl.: Om anvisande av anslag till understöd för bostadsaktiebolags reparationsarbeten
(35.45.56)

126 Kiviniemi m.fl.: Om anvisande av anslag för delfinansiering av halkbanan i Sydösterbotten
(31)

127 Kiviniemi m.fl.: Om garanterat arbetsmarknadsstöd till ungdomar under 20 år
(34.06.52)

128 Koistinen m.fl.: Om anvisande av anslag för reparationer av kasernerna vid garnisonen i Kajana
(27.10.74)

129 Koistinen m.fl.: Om anvisande av anslag för skogsförbättringsarbeten
(30.86.83)

130 Koistinen m.fl.: Om anvisande av anslag för Hakasuo fiskodlingsanstalt
(30.38.21)

131 Koistinen m.fl.: Om anvisande av anslag för planering av Savolaxbanan
(31.58.21)

132 Koistinen m.fl.: Om anvisande av anslag för elektrifiering av bansträckan Idensalmi—Kontiomäki—Uleåborg
(31.58.77)

133 Koistinen m.fl.: Om anvisande av anslag för spårbyte på bansträckan Kontiomäki—Murtomäki
(31.58.21)

134 Koistinen m.fl.: Om anvisande av anslag för utveckling av terminal- och industriområdet i Vartius
(32.51.49)

135 Koistinen m.fl.: Om anvisande av anslag för en indexjustering till fullt belopp av fronttilläggen
(33.21.52)

136 Koistinen m.fl.: Om anvisande av anslag för förbättring av frontveteranernas minimipensionsskydd
(33.21.52)

137 Koistinen m.fl.: Om anvisande av anslag för en indexjustering till fullt belopp av militärskadeersättningarna
(33.22.50)

138 Koistinen m.fl.: Om anvisande av anslag för kostnaderna för ändringsarbeten i krigsinvaliders bostäder
(33.22.50)

139 Koistinen m.fl.: Om anvisande av anslag för rehabilitering för krigsinvaliders makor
(33.22.56)

140 Koistinen m.fl.: Om anvisande av anslag till rehabilitering för krigsänkor
(33.22.56)

141 Koistinen m.fl.: Om anvisande av anslag för rehabilitering av frontveteraner
(33.22.59)

142 Koistinen m.fl.: Om anvisande av anslag för hemvärnskvinnor
(33.22)

143 Koistinen m.fl.: Om anvisande av anslag för större tandvårdsersättning till veteraner (33.99)

144 Koistinen m.fl.: Om anvisande av anslag för inköp av telefoner till krigsinvalider (33.22)

145 Kokkonen m.fl.: Om anvisande av anslag för restaurering av Tölövikens (35.26.77)

146 Komi m.fl.: Om anvisande av anslag till Joroisten musiikkiyhdistys ry för ett musikevenemang (29.90)

147 Komi m.fl.: Om anvisande av anslag för vidareutveckling av näringslivet på landsbygden och den ekologiska produktionen (30.34.40)

148 Komi: Om anvisande av anslag för utbyggnad av riksväg 5 på sträckan Jorois—Varkaus (31.24.77)

149 R. Korhonen m.fl.: Om anvisande av anslag för planering av Savolaxbanan (31.58.77)

150 Korteniemi: Om anvisande av anslag för upprustning av Torne älv, Muonio älv och Simo älv till laxälvar (30.36.45)

151 Korteniemi: Om anvisande av anslag för förbättring av vägen österom sjön Lankojärvi och Kaarannesvägen i Pello kommun (31.24.21)

152 Korteniemi: Om anvisande av anslag för gång- och cykelvägar längs riksväg 21 i Pello kommun (31.24.21)

153 Korteniemi: Om anvisande av anslag för gång- och cykelvägar i Övertorneå kommun (31.24.21)

154 Korteniemi: Om anvisande av anslag för reparationer av vägsträckan Lempeä—Kolari kommungräns på vägen till Väylävarsi i Pello kommun (31.24.21)

155 Korteniemi: Om anvisande av anslag för förbättring av vägsträckan Kolari—Kurtakko—Ylläsjärvi (31.24.21)

156 Korteniemi: Om anvisande av anslag för sanering av järnvägsstationen i Kolari (31.58.21)

157 Korteniemi m.fl.: Om anvisande av anslag för anslutning av nordvästra Lappland till riksnätet (32.55)

158 Korteniemi: Om anvisande av anslag för restaurering av sjön Meltosjärvi i Övertorneå (35.26.77)

159 V. Koski: Om minskning av anslaget för försvarsministeriets förvaltningsområde (27.10.74)

160 V. Koski: Om anvisande av anslag för utredning och planering av en sluss i Kimola kanal (31.30.77)

161 V. Koski m.fl.: Om anvisande av anslag för ett överföringsavlopp mellan norra Valkeala och Jaala (35.26.77)

162 J. Koskinen m.fl.: Om ökade anslag för främjande av fredsarbete (29.96.50)

163 J. Koskinen m.fl.: Om anvisande av anslag för förbättring av bansträckorna Helsingfors—Tammerfors och Riihimäki—Lahtis (31.58.77)

164 J. Koskinen m.fl.: Om anvisande av anslag för bättre regional service till nyetablerade och gamla små och medelstora företag (32.02.21)

165 M. Koskinen m.fl.: Om anvisande av anslag för grundförbättring av riksväg 8 (31.24.77)

166 M. Koskinen: Om anvisande av anslag för en krisvattenledning mellan Nådendal, Reso och Åbo (30.85.77)

167 Krohn m.fl.: Om anvisande av anslag för verksamhetsbidrag för teatrarna (29.90)

168 Krohn m.fl.: Om anvisande av anslag för främjande av scenkonsten (29.90)

169 Kuisma m.fl.: Om anvisande av anslag för reparationer av Östersjöcentret (29.93.50)

170 J. Kukkonen m.fl.: Om anvisande av anslag för reparationsarbeten vid Fredsstationen (29.96.50)

171 J. Kukkonen m.fl.: Om anvisande av anslag för säkerställande av smidig färjetrafik (31.24.21)

172 J. Kukkonen m.fl.: Om anvisande av anslag för reparationer av riksväg 5 på sträckan Vehmäsäki—Hiltulanlahti (31.24.77)

173 Kuoppa m.fl.: Om minskade anslag för anskaffning av försvarsmateriel (27.10.16)

174 Kuoppa m.fl.: Om anvisande av anslag för ett tillbygge vid gjuteriinstitutet i Tammerfors (29.60.34)

175 Kuoppa m.fl.: Om anvisande av anslag för reparationer av mindre vägar och anläggande av gång- och cykelvägar (31.24.21)

176 Kuoppa m.fl.: Om anvisande av anslag för en återgång till den tidigare nivån i barnbidragen (33.15.52)

177 Kuoppa m.fl.: Om anvisande av anslag för minimidagpenning vid sjukdom (33.18.60)

178 Kuoppa m.fl.: Om anvisande av anslag till kommuner och samkommuner för lindrande av arbetslösheten (34.06.30)

179 Kuoppa m.fl.: Om anvisande av anslag för arbetsmarknadsstöd (34.06.52)

180 Kuoppa m.fl.: Om anvisande av anslag för fortsatt verksamhet vid Seitsemien och Helvetinjärvi nationalparker (35.30.22)

181 Kuoppa m.fl.: Om anvisande av anslag för bostadsbidrag (35.45.54)

182 Kuoppa m.fl.: Om anvisande av anslag till bostadsfonden för fler bostäder (35.45.60)

183 Kuosmanen: Om anvisande av anslag för större trafiksäkerhet på riksväg 6 på sträckan Forsby—Kouvola (31.24.77)

184 Kurola m.fl.: Om anvisande av anslag för ombyggnad av vägen mellan Martti och Rovala i Savukoski kommun (31.24.21)

185 Lahtela: Om anvisande av anslag för reparation av vägsträckan Onkamo—Niirala—riksgränsen (31.24.77)

186 Lahtela m.fl.: Om anvisande av anslag för en utbyggnad av riksväg 17 på sträckan Ylämylly—Noljakka (31.24.77)

187 Lahtela: Om anvisande av anslag för förbättringar av bansträckan Joensuu—Onkamo (31.58.21)

188 Lahtela: Om anvisande av anslag för ombyggnad av bansträckan Joensuu—Uimaharju (31.58.21)

189 Lahtela: Om anvisande av anslag för en järnvägsförbindelse till hamnen i Puhos (31.58.21)

190 Lahtela: Om anvisande av anslag för ombyggnad av Viinijärven ylääste i Libelits kommun (34.06.63)

191 Lahtela: Om anvisande av anslag för ombyggnad av Kiteen ylääste (34.06.63)

192 Lahtela: Om anvisande av anslag för ombyggnad av Mutalan ylääste i Joensuu (34.06.63)

193 Lahtela: Om anvisande av anslag för en gång- och cykelväg längs landsväg 486 på sträckan Kides—Koivikko (34.06.63)

194 Lahtela: Om anvisande av anslag för en permanentning av en tjänst som biosfärforskare (35.26.21)

195 Lahtela: Om anvisande av anslag för samhällenas vattenskyddsåtgärder (35.26.31)

196 Lahtela: Om anvisande av anslag för samhällenas vattenskyddsåtgärder i norra Karelen (30.85.31)

197 Lahtela: Om anvisande av anslag för ett överföringsavlopp mellan Viinijärvi och Ylämylly (35.26.77)

198 Lahtela: Om anvisande av anslag för Östra Finlands gröndatacenter i Polvijärvi (35.26.21)

199 Laitinen: Om anvisande av anslag för slutföring av ett undersöknings- och testprojekt inom filmbranschen (29.90)

200 Lehtosaari: Om anvisande av anslag till vägverkets Kymmene distrikt för basväghållning (31.24.21)

201 Lehtosaari: Om anvisande av anslag för ombyggnad av landsväg 4401 (Lohikoski—Kivipaja) (31.24.21)

202 Lehtosaari: Om anvisande av anslag för en utbyggnad av riksväg 5 på sträckan Heinola—S:t Michel (31.24.77)

203 Lehtosaari: Om anvisande av anslag för ombyggnad av landsväg 437 (Sulkava—Rantasalmi) (31.24.21)

204 Lehtosaari: Om anvisande av anslag för ombyggnad av vägen mellan Kerimäki och Enonkoski (31.24.21)

205 Lehtosaari: Om anvisande av anslag för underhåll av enskilda vägar (31.25.50)

206 J. Leppänen m.fl.: Om anvisande av anslag för en till- och ombyggnad av Keski-Suomen maatalous- ja metsäöpisto i Tarvaala (29.60.74)

207 P. Leppänen m.fl.: Om anvisande av anslag för en partikelaccelerator i Finland (29.88)

208 Lindqvist: Om anvisande av anslag för en undervisningsverkstad för fältartilleriet inom vapenskolan vid Tavastlands regementes central för underhållsutbildning (27.10.74)

209 Lindqvist: Om anvisande av anslag för ombyggnad av vägsträckan Levanto—Koski Tl. (31.24.21)

210 Lindqvist: Om anvisande av anslag för ombyggnad av vägen mellan Vesivehmaa och Kalkis (31.24.21)

211 Lindqvist: Om anvisande av anslag för fortsatt utredning av en kanal i Kymmene älv (31.30.77)

212 Lindqvist: Om anvisande av anslag till Teknologiska utvecklingscentralen för en konsultationsenhet i Lahtis (32.44.21)

213 Lindroos m.fl.: Om anvisande av anslag för ombyggnad av bansträckan Orivesi—Haapamäki (31.58.77)

214 Louekoski m.fl.: Om ändrade fördelningsprinciper för sysselsättningsanslagen (34.06)

215 Lämsä m.fl.: Om anvisande av anslag för landskapsutvecklingspengar (26.98.43)

216 Manninen m.fl.: Om anvisande av anslag för ombyggnad av fastigheter som överförs på Länsi-Lapin aikuiskoulutuskeskus (29.69.52)

217 Manninen m.fl.: Om anvisande av anslag för behovsprövade bidrag till kommuner med ekonomiska problem (26.97.34)

218 Manninen m.fl.: Om anvisande av anslag för ombyggnad av landsväg 924 på sträckan Taininiemi—Hosio (31.24.21)

219 Manninen: Om anvisande av anslag för ombyggnad av landsväg 9241 på sträckan Malini—Alaniemi (31.24.21)

220 Manninen m.fl.: Om anvisande av anslag för reparation av järnvägsstationen i Kolari (31.58.21)

221 Manninen m.fl.: Om anvisande av anslag för en grundvattentäkt för Kemi- och Torneåområdet (30.85)

222 Manninen m.fl.: Om anvisande av anslag för översvämningsskydd i Torne älv (30.85.77)

223 M. Markkula m.fl.: Om byggstart för Ring II på sträckan Västerleden—Åbovägen (31.24.77)

224 Mikkola m.fl.: Om anvisande av anslag för planering av Europaväg 18 på sträckan Pemar—Muurla (31.24.77)

225 Myllyniemi m.fl.: Om anvisande av anslag för nationella bidrag till miljöprojekt av stor landsomfattande och regional betydelse (35)

226 Mölsä: Om anvisande av anslag till Nylands vägdistrikt för reparationer av enskilda vägar (31.24.21)

227 Mölsä: Om anvisande av anslag till byggstart för ombyggnaden av riksväg 6 (31.24.77)

228 Mölsä: Om anvisande av anslag för upp- rustning av bruksområdet i Strömfors som sysselsättningsarbete (34.06.77)

229 Mölsä: Om anvisande av anslag för ombyggnad av bostäder i Nyland (35.45.56)

230 Nikula m.fl.: Om beskattningen av bostadsförmån när det gäller kulturhistoriskt eller arkitektoniskt värdefulla byggnader (11.01)

231 Nikula m.fl.: Om anvisande av anslag för planering av en fiskodlingsanstalt i södra Finland (30.38.74)

232 Nyby: Om anvisande av anslag för initierande av en maktutredning (29.88.50)

233 Nyby: Om anvisande av anslag för restaurering av krigsskadeståndsfartyget Vega (29.96.51)

234 Nyby: Om anvisande av anslag för planering av en vattenbassäng i Esse å (30.85)

235 Nyby: Om anvisande av anslag för förnyande av Skolgatan i Jakobstad (31.24.21)

236 Nyby: Om anvisande av anslag för ombyggnad av landsväg 741 på sträckan Lillby—Korteshjärvi (31.24.21)

237 Nyby: Om anvisande av anslag för byggande av en avloppsledning i Vasa
(35.26.77)

238 A. Ojala m.fl.: Om anvisande av anslag för byggnadsarbeten vid Orivesi vapendepå
(27.10.74)

239 A. Ojala m.fl.: Om anvisande av anslag för byggnadsarbeten vid Lyly signaldepå
(27.10.74)

240 A. Ojala m.fl.: Om anvisande av anslag för ett överföringsavlopp och matarvattenledning mellan Ruutana och Haviala
(35.26.77)

241 R. Ojala m.fl.: Om anvisande av anslag för reparation av den enskilda vägen till Helvetinjärvi nationalpark
(35.30.22)

242 Olin m.fl.: Om anvisande av anslag för ett handikappforskningsinstitut i Jyväskylä
(33.92)

243 Paasilinna m.fl.: Om anvisande av anslag för en metrobana till Nordsjö
(31.57.34)

244 Partanen m.fl.: Om anvisande av anslag för en ombyggnad och tillbyggnadsprojekt av Luftstridskrafternas signalskola och Mellersta Finlands regemente (Keuruu)
(27.10.74)

245 Pehkonen m.fl.: Om anvisande av anslag för om- och tillbyggnadsprojekt i S:t Michels militärlän
(27.10.74)

246 Pehkonen m.fl.: Om anvisande av anslag för ombyggnad av riksväg 5 på sträckan Jorois—Varkaus
(31.24.77)

247 Pehkonen m.fl.: Om anvisande av anslag för underhåll av enskilda vägar
(31.25.50)

248 Pehkonen m.fl.: Om anvisande av anslag för nya enskilda vägar
(31.25.51)

249 Perho m.fl.: Om anvisande av anslag för spetsforskningscentret för bioteknik och materialforskning i Egentliga Finland
(26.98.43)

250 M. Pietikäinen m.fl.: Om anvisande av anslag till NYTKIS (Naisjärjestöt Yhteistyösä—Kvinnorganisationer i Samarbete)
(29.01.50)

251 S. Pietikäinen m.fl.: Om anvisande av anslag för förbättringar av Tavastehus slott och anknypande områden
(29.93.22)

252 M. Pohjola m.fl.: Om anvisande av anslag för ett räddningscentrum i Hangö
(28.64.74)

253 M. Pohjola m.fl.: Om anvisande av anslag för ombyggnad av landsväg 167 på sträckan Orimattila—Mörskom
(31.24.21)

254 M. Pohjola m.fl.: Om anvisande av anslag för ombyggnad av Klövskogvägen
(31.24.21)

255 M. Pohjola m.fl.: Om anvisande av anslag för ombyggnad av bansträckan Karis—Hangö
(31.58.21)

256 M. Pohjola m.fl.: Om anvisande av anslag till Vuokralaisten Keskusliitto för upplysnings- och rådgivningsarbete
(35.01.61)

257 Polvi: Om anvisande av anslag för höjning av restitutionen på bilskatten till invalider
(28.99.61)

258 Polvi: Om fastställelse av fördelningsprinciperna för anslaget till basväghållning av allmänna vägar
(31.24.21)

259 Polvi m.fl.: Om anvisande av anslag för ombyggnad och elektrifiering av banan Idensalmi—Ylivieska på avsnittet Idensalmi—Pyhäsalmi
(31.58.21)

260 Puisto: Om anvisande av anslag för skydd av sjön Pyhäjärvi i Säkylä
(30.31.45)

261 Puisto m.fl.: Om anvisande av anslag för en matarvattenledning på sträckan Virttaa—Karins
(30.85.77)

262 Puisto m.fl.: Om anvisande av anslag till folkpensionsanstalten för effektiviserad rehabilitering
(33.18.60)

263 Pykäläinen m.fl.: Om försvars- och fredsmäklarutbildning baserad på icke-våldsprincipen
(27.10.21)

264 Pykäläinen m.fl.: Om minskning av anslaget för understödande av försvarsorganisationers verksamhet
(27.99.50)

265 Rajamäki: Om anvisande av anslag för ombyggnader av grundskolor
(29.43.34)

266 Rajamäki: Om anvisande av anslag för en stamlinje inom vattenförsörjningen i Puurtilla
(30.85.77)

267 Rajamäki: Om anvisande av anslag för effektivare första gallring i enskilda skogar (30.86)

268 Rajamäki m.fl.: Om anvisande av anslag för en gång- och cykelväg längs Kangaslammin-
tie i Varkaus (31.24.21)

269 Rajamäki: Om anvisande av anslag för ombyggnad av riksväg 5 på sträckan Jorois—
Varkaus (31.24.77)

270 Rajamäki m.fl.: Om anvisande av anslag för ombyggnad av bansträckan Varkaus—Piek-
sämäki (31.58.21)

271 Ranta-Muotio m.fl.: Om anvisande av anslag för avbytarservice till lantbruksföretagare (33.57.40)

272 Rantanen m.fl.: Om anvisande av anslag för vatten- och avlopps försörjning i Tammerfors och södra Birkaland (30.85.31)

273 Rask m.fl.: Om anvisande av anslag för fördjupning av farleden till Ajos hamn i Kemi (33.57.77)

274 Rehn m.fl.: Om anvisande av anslag till stöd för musikfestspelen i S:t Michel (29.90)

275 Rehn m.fl.: Om anvisande av anslag för planering av Vihantasalmi bro (31.24.77)

276 Rimmi m.fl.: Om anvisande av anslag för ombyggnad av åskådarläkaren vid Pyynikki idrottsplats (29.98)

277 Rimmi m.fl.: Om anvisande av anslag för säkerställande av båttrafiken på Skaldens väg (32.80)

278 Rosendahl m.fl.: Om anvisande av anslag för ombyggnad av riksväg 25 på sträckan Hangö—Skogby (31.24.77)

279 Rosendahl m.fl.: Om anvisande av anslag för omskolning av utslagna lantbrukare (30.31.41)

280 Ryhänen m.fl.: Om anvisande av anslag för utveckling av EU:s mål 6-regioner (32)

281 Räsänen m.fl.: Om anvisande av anslag till Finlands evangelisk-lutherska folkmission för ombyggnad av internatet vid missionskolan (29.69.53)

282 Räsänen m.fl.: Om anvisande av anslag till stöd för Music Mission (29.98)

283 Räsänen: Om anvisande av anslag till ersättningar för sjuk- och föräldradagpenning samt för sjukvård (33.18.60)

284 Saapunki m.fl.: Om anvisande av anslag för statsbidrag till enskilda vägar (31.25.50)

285 Saari m.fl.: Om anvisande av anslag för en extra studiepenning (29.39.55)

286 Saari m.fl.: Om anvisande av anslag för kostnader för den överenskomna EU-anpassningen av livsmedelssektorn (30.31.41)

287 Saari m.fl.: Om anvisande av anslag för riskfinansiering av små och medelstora företag (32.50.60)

288 Saari m.fl.: Om anvisande av anslag för kostnaderna för extra stöd för hemmavård av barn (33.32.30)

289 Saarinen m.fl.: Om anvisande av anslag för planering av ett räddningscentrum i Lojo (29.60.74)

290 Saarinen m.fl.: Om anvisande av anslag till grundutbildning för idrottsinstruktörer för hörselskadade (29.98)

291 Saarinen m.fl.: Om anvisande av anslag för ombyggnad av riksväg 1 på sträckan Lojo-
åsen—Suomusjärvi (31.24.21)

292 Saarinen m.fl.: Om anvisande av anslag för ombyggnad av stamväg 53 på sträckan Lojo—Lojoåsen (31.24.77)

293 Saario m.fl.: Om anvisande av anslag för en motorväg mellan Träskända och Lahtis (31.24.77)

294 Salo m.fl.: Om anvisande av anslag för ombyggnad av vägsträckan Somero—Nummi-
Pusula—Koisjärvi (31.24.21)

295 Salo m.fl.: Om anvisande av anslag för en väg på sträckan Somero—Ypäjä—Loimaa (31.24.77)

296 Salo m.fl.: Om anvisande av anslag för den s.k. Hakuvägen (31.24.77)

297 Skinnari m.fl.: Om anvisande av anslag för sanering av fuktskadade byggnader (34.06.63)

298 Smeds: Om anvisande av anslag till stöd för försvarsorganisationerna (27.99.50)

299 Smeds: Om anvisande av anslag till stöd för religiösa tidningar
(29.96.50)

300 Smeds: Om anvisande av anslag för höjning av Garanti-Fondens kapital
(33.92)

301 Smeds: Om anvisande av anslag till stöd för Suomi-Inkeri-Seura ry
(29.08.25)

302 Smeds: Om anvisande av anslag för bättre servicestandard i nationalparkerna
(35.30.74)

303 Suhola m.fl.: Om anvisande av anslag för en utbyggnad av reservfängelset i Laukaa
(25.50.74)

304 Tahvanainen m.fl.: Om anvisande av anslag för ombyggnad av Mutalan ala-aste
(34.06.63)

305 Tennilä: Om anvisande av anslag för avskaffande av konsekvenserna av åldersgränsen för studiepenningen
(29.39.55)

306 Tennilä m.fl.: Om anvisande av anslag för höjt studiestöd
(29.39.55)

307 Tennilä: Om anvisande av anslag till stöd för de arbetslösas fritidsaktiviteter
(29.96.50)

308 Tennilä: Om anvisande av anslag för utveckling av utbildnings- och kulturcentret för zigenarbefolkningen
(29.96.50)

309 Tennilä: Om anvisande av anslag till stöd för Lintula fiskodlingsanstalt i Ounasjoki
(30.38.74)

310 Tennilä: Om anvisande av anslag för Botenhavets fiskeriforskningsstation i Simo
(30.38.75)

311 Tennilä m.fl.: Om anvisande av anslag för reparationer av vägsträckan mellan Kellosekä och riksgränsen (Ryssland) i Salla
(31.24.21)

312 Tennilä: Om anvisande av anslag för anläggande och reparationer av vägar i Lappland
(31.24.77)

313 Tennilä m.fl.: Om anvisande av anslag för utveckling av bannätet
(31.58.77)

314 Tennilä: Om anvisande av anslag för ombyggnad av bansträckan Kemi—Kellosekä
(31.58.21)

315 Tennilä: Om anvisande av anslag för en järnväg mellan Salla och Kantalahti
(31.58.77)

316 Tennilä: Om anvisande av anslag för lätt tågtrafik på sträckan Kemi—Torneå—Haparanda
(31.57.61)

317 Tennilä m.fl.: Om anvisande av anslag för indexhöjning av grunddagpenningen vid arbetslöshet
(33.17.50)

318 Tennilä: Om anvisande av anslag för selsättning av arbetslösa vid statliga verk och inrättningar
(34.06.02)

319 Tennilä m.fl.: Om anvisande av anslag för lindring av arbetslösheten
(34.06.62)

320 Tennilä m.fl.: Om anvisande av anslag för reparation av bostäder
(35.45.56)

321 Tiuri m.fl.: Om anvisande av anslag till Tekes för forskning i tillämpad teknik
(32.44.23)

322 Tiuri m.fl.: Om anvisande av anslag till Tekes för produktutvecklingsbidrag
(32.44.40)

323 Tiuri: Om anvisande av anslag för ersättningar enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst
(33.22.50)

324 Tiuri: Om anvisande av anslag för ersättningar för driftskostnaderna vid krigsveteranläggningar
(33.22.55)

325 Tiusanen m.fl.: Om anvisande av anslag för ett andra rälspar på bansträckan Inkeröis—Juurikorpi
(31.58.77)

326 Tulonen m.fl.: Om anvisande av anslag för utveckling av arbetet vid kompetenscentret i Tammerforsregionen
(26.98.43)

327 Tulonen m.fl.: Om anvisande av anslag för ett allaktivitetshus vid Parkano pionjärdepå
(27.10.74)

328 Tykkyläinen m.fl.: Om anvisande av anslag för reparationer av flygplatsbyggnaden i Kuopio
(31.92)

329 Törnqvist m.fl.: Om anvisande av anslag till Savolax-Karelens vägdistrikt för vägbyggen
(31.24.77)

330 Törnqvist m.fl.: Om anvisande av anslag för reparationer av bansträckan Niirala—Joensuu—Nurmes—Kontiomäki—Uleåborg
(31.58.21)

331 Törnqvist m.fl.: Om anvisande av anslag för ombyggnad av bansträckan Nurmes—Kontiomäki (31.58.21)

332 Törnqvist m.fl.: Om anvisande av anslag för ett informationscenter i Koli (35.30.22)

333 Törnqvist m.fl.: Om anvisande av anslag för en utbyggnad av Koli nationalpark och ett informationscenter där (35.30.22)

334 Vanhanen m.fl.: Om anvisande av anslag till stöd för Medi-Heli (33.92)

335 Vehkaoja m.fl.: Om anvisande av anslag för anställande av en expert på EU-finska (29.82.21)

336 Vehkaoja m.fl.: Om den administrativa situationen vid statliga mentalsjukhus (33.14)

337 Vehviläinen m.fl.: Om anvisande av anslag för en permanentning av östhandelsenheten i Joensuu (24.50.66)

338 Vehviläinen m.fl.: Om anvisande av anslag för ett bioenergidrivet kraftverk vid Siikasalmi forsknings- och försöksstation (32.55.40)

339 Vehviläinen m.fl.: Om anvisande av anslag för regionala avfallshanteringsstationer i norra Karelen (35.26.31)

340 Veteläinen m.fl.: Om anvisande av anslag för större landskapsutvecklingspengar (26.98.43)

341 Vihriälä m.fl.: Om anvisande av anslag för ett torrlägningsprojekt i Luomaanoja i Stor-kyro (30.85.83)

342 Vehviläinen m.fl.: Om anvisande av anslag för en HIM-företagstjänstenhet i Seinäjoki (32.02.21)

343 Vihriälä m.fl.: Om anvisande av anslag till stöd för Etelä-Pohjanmaan elintarvikealan kehittämiskeskus (Food West Oy) (32.51.49)

344 Vihriälä m.fl.: Om anvisande av anslag för försäkringspremier enligt lagen om pension för lantbruksföretagare (33.19.51)

345 Vihriälä m.fl.: Om anvisande av anslag för restaurering av sjön Haarusjärvi i Alahärmä kommun (35.26.77)

346 Viljamaa m.fl.: Om anvisande av anslag för en utbyggnad av regionallaboratoriet vid miljöförvaltningens miljöcentral i Mellersta Finland (35.26.21)

347 Vistbacka: Om anvisande av anslag för polisutredningar av ekonomiska brott och förebyggande av extern brottslighet (26.75.21)

348 Vistbacka: Om anvisande av anslag för kostnaderna för efterskänkning av hushållens skulder (28.87.89)

349 Vistbacka: Om anvisande av anslag för garanterade praktikplatser för nyutexaminerade ungdomar (29.39.59)

350 Vistbacka: Om anvisande av anslag för utveckling av järnvägsnätet i Sydösterbotten (31.58.77)

351 Vistbacka: Om anvisande av anslag för större statsbidrag till byggnads- och saneringsprojekt vid flygplatser för småflygplan (31.93.41)

352 Vistbacka: Om anvisande av anslag för höjning av grunddagpenningen inom utkomstskyddet för arbetslösa (33.17.51)

353 Vistbacka: Om anvisande av anslag för budgetbaserat återinförande av avdraget för sjukdomskostnader (33.18.60)

354 Vistbacka: Om anvisande av anslag för en budgetbaserad höjning av folkpensionerna (33.19.60)

355 Vistbacka: Om anvisande av anslag för en höjning av arbetsmarknadsstödet (34.06.52)

356 Vistbacka: Om anvisande av anslag för lindring av arbetslösheten (34.06.62)

357 Vistbacka: Om anvisande av anslag för investeringar i bekämpning av arbetslösheten (34.06.77)

358 Vistbacka: Om anvisande av anslag för restaurering av sjöarna Patananjärvi och Räyriinjärvi (35.26.77)

359 Vuokkolainen m.fl.: Om anvisande av anslag till sysselsättningsbaserat statsbidrag för investeringar (34.06.63)

360 Vuorensola m.fl.: Om anvisande av anslag för större trafiksäkerhet på riksväg 23 på sträckan Makkaraoja—Siekkinen i Virdois (31.24.21)

361 Vuorensola m.fl.: Om anvisande av anslag för bättre vägsträckning och struktur på riksväg 9 på sträckan Orivesi-Jämsä
(31.24.77)

362 Vähänäkki m.fl.: Om slopande av anslaget för byggnadsarbeten på flygbasen i Luonetjärvi
(27.10.74)

363 Vähänäkki: Om slopande av anslaget för planering av HELI-banan på den södra kuststräckan
(31.58.77)

364 Väistö m.fl.: Om anvisande av anslag för ett undervisningscentrum i Östra Finland för plast- och metallbranschen
(29.01.22)

ALLMÄN MOTIVERING

Enligt utskottets förslag uppgår utgiftsstaten till 193 526 474 000 mark och inkomststaten till 193 530 601 000 mark. Budgeten visar således ett överskott på 4 127 000 mark. Utgifternas slutsumma är sålunda 541 455 000 mark större än i regeringens proposition och inkomsternas slutsumma 541 870 000 mark större än i propositionen.

Skillnaderna mellan inkomsterna i propositionen och betänkandet framgår av följande tabell:

	Propositionen mk	Utskottet mk
Avd. 11	122 888 200 000	126 788 200 000
Avd. 12	26 071 732 000	26 083 602 000
Avd. 13	4 671 431 000	4 671 431 000
Avd. 15	39 357 368 000	35 987 368 000
Totalt	192 988 731 000	193 530 601 000

Skillnaderna mellan utgifterna i propositionen och i betänkandet framgår av följande tabell:

	Propositionen mk	Utskottet mk
Ht. 21	25 861 000	25 861 000
Ht. 22	253 461 000	257 689 000
Ht. 23	197 165 000	197 435 000
Ht. 24	2 929 669 000	2 940 057 000
Ht. 25	2 358 321 000	2 398 146 000
Ht. 26	6 287 302 000	6 382 134 000
Ht. 27	8 834 700 000	8 886 330 000
Ht. 28	26 671 416 000	26 306 159 000
Ht. 29	26 369 984 000	26 537 897 000
Ht. 30	12 988 494 000	13 019 028 000
Ht. 31	7 744 106 000	7 797 772 000
Ht. 32	5 125 618 000	5 166 105 000
Ht. 33	47 816 482 000	47 209 956 000
Ht. 34	11 959 442 000	12 928 823 000
Ht. 35	4 033 498 000	4 196 294 000
Ht. 36	29 389 500 000	29 276 788 000
Totalt	192 985 019 000	193 526 474 000

Efter att regeringen avlåtit sin budgetproposition för 1996 till riksdagen har det av flera olika skäl visat sig behövt att korrigera den. En del av korrigeringarna är i första hand tekniska korrigeringar som enskilda ministerier föreslagit finansministeriet och som finansministeriet i sin tur inte har haft någonting särskilt att anmärka på och som det därmed har bett utskottet ta hänsyn till.

Finansministeriet och centralorganisationerna för de tjänstemannaföreningar som representerar statstjänstemännen ingick den 27 september 1995 ett tjänstekollektivavtal, som statsrådet och riksdagens statsutskott senare godkänt. Kostnadseffekten av de avtalsenliga lönehöjningarna 1996 är i genomsnitt 2,8%. Utifrån regeringens ståndpunkt till den inkomstpolitiska uppgörelsen har finansministeriet tillställt utskottet behöriga korrigeringar under olika lönemoment. Dessa tillägg anges i betänkandet med "Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas ...".

Statsrådet fattade den 19 oktober 1995 ett principbeslut om de åtgärder som sysselsättningsprogrammet för Finland ger anledning till, och i enlighet med detta har finansministeriet tillställt utskottet behöriga ändringsförslag i budgetpropositionen. I betänkandet hänvisas det till ändringarna med "Med anledning av regeringens principbeslut om ett sysselsättningsprogram för Finland ...".

I den allmänna motiveringen till budgetpropositionen (A 40) framhålls: "På grundval av en utredning som görs upp överförs arbetarskyddsärendena från arbetsministeriet till social- och hälsovårdsministeriet fr.o.m. 1.10.1996". Utskottet finner det inte lämpligt att slutresultatet av denna utredning föregrips utan anser att det bör tas ställning till administrationen av arbetarskyddsärenden först när utredningen är färdig.

DE TALJMOTIVERING

UTGIFTER

Huvudtitel 22

RIKSDAGEN

01. Riksdagsmännen

21. Omkostnader (förslagsanslag)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 1 790 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 81 670 000 mk.

02. Riksdagens kansli

21. Omkostnader (förslagsanslag)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 1 640 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 112 205 000 mk.

09. Statsrevisorerna

21. Omkostnader (förslagsanslag)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 130 000 mark.

Enligt erhållen utredning är det meningen att statsrevisorernas kansli räknat från den 1 september 1996 flyttar från sina nuvarande lokaler i byggnad C i riksdagshuset till statens ämbetshus på Annegatan 44, dit statens revisionsverk redan tidigare har flyttat. Meningen är att de lokaler i riksdagshuset som därmed blir lediga överläts till den extra personal som skall anställas med anslaget på moment 22.99.21.

Statsutskottet framhåller att frågan om en omorganisering av den parlamentariska revisionen och en eventuell sammanslagning av revisionsverken fortfarande är under utredning. Utskottet hänvisar också till statsrevisorernas och deras kanslis nästan dagliga kontaktbehov. In-

nan de slutliga flyttningsbesluten fattas bör det enligt utskottets mening ytterligare utredas i vilken ordning riksdagens ämbetsverk skall flytta till nya lokaler.

Utskottet finner det viktigt att riksdagen koncentrerat tillhandahåller också de enheter som eventuellt måste flytta från riksdagshuset behövliga tjänster i samma omfattning som tidigare även efter flyttningen.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 7 708 000 mk.

14. Riksdagens justitieombudsman

21. Omkostnader (förslagsanslag)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 270 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 10 715 000 mk.

25. Finlands delegation i Nordiska rådet

21. Omkostnader (förslagsanslag)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 73 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 10 866 000 mk.

30. Riksdagsbiblioteket

21. Omkostnader (förslagsanslag)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 325 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 16 079 000 mk.

99. Riksdagens övriga utgifter

21. *Dispositionsmedel till riksdagsgrupperna för gruppkanslierna*

Avsikten med det i momentets förklaring nämnda anslaget, som enligt erhållen utredning är 724 000 mark, är att finansiera det ökade antalet personer som biträder riksdagsmännen vid "gruppkanslierna" (8 personer räknat från den 1 september 1996).

Utskottet påpekar att det inte ligger i linje med riksdagens tidigare uttalade vilja i saken att den

biträdande personalen placeras i gruppkanslierna. Statsutskottet anser det förfarande bättre som i regel tillämpas bland annat inom EU-parlamentet att riksdagsledamöterna själva har rätt till ett sekreteraranslag för att täcka kostnaderna för anställning av en eller flera medhjälpare. Flera ledamöter kan samtidigt anställa en och samma medhjälpare. Till denna del hänvisar utskottet också till den biträdande personalens tilltänkta uppgifter, som inte kommer att gå ut på att biträda gruppkanslierna utan uttryckligen på att direkt bistå riksdagsledamöterna.

Huvudtitel 23
STATSRÅDET

03. Justitiekanslersämbetet

Momentet får följande lydelse:
Under momentet beviljas 13 411 000 mk.

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)
Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 270 000 mark.

Huvudtitel 24

UTRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Med stöd av en utredning från finansministeriet ökas det totala antalet anställa i första meningen i motiveringen till huvudtiteln med ett.

Motiveringen till huvudtiteln får följande lydelse:

Det totala antalet anställda inom förvaltningsområdet får 1996 motsvara högst 1 503 årsverken. I siffran ingår inte den personal som anställs i stationeringslandet, inte den personal som anställs för krishanterings- och fredsbevarande operationer och inte den personal som anställs vid EU-kommissionen. Inom förvaltningsområdet får dessutom med anledning av uppgifter i samband med medlemskapet i Europeiska unionen finnas personal som motsvarar 38 årsverken.

01. Utrikesförvaltningen

21. (24.01.21 och 99.27) *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med stöd av en utredning från finansministeriet ökas momentet med 238 000 mark.

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 9 800 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 738 874 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

74. *Husbyggen* (reservationsanslag 3 år)

Med stöd av en utredning från finansministeriet ändras projektet Stockholm under punkt 1. Nybyggnadsprojekt i dispositionsplanen.

Momentet får följande lydelse:

(Styckena 1 och 2 såsom i regeringens proposition)

Dispositionplan:

Projekt	Nyttoareal m ²	Kostnadsförslag		Beviljat mk	Beviljas mk
		1000 mk	mk/m ²		
1. Nybyggnadsprojekt					
Berlin	2 200	37 800	17 182		7 800 000
Stockholm					
— <i>kansli- och bostadsbyggnader</i>	2 900	33 000	11 379		20 000 000
— <i>parkeringshus, Finlands bidrag</i>	3 500	5 550	1 586		
2. Ombyggnadsprojekt					22 200 000
				Sammanlagt	50 000 000

30. Internationellt bistånd

Statsutskottet finner det möjligt att biståndsanslagen i proportion till BNP 1996 sjunker under 0,3 %. Utskottet hänvisar till sin ståndpunkt i samband med behandlingen av budgeten för 1995 att 0,4 % av BNP är ett absolut minimum. Det är enligt utskottets åsikt viktigt att

regeringen utifrån förslaget från den utredare som bereder ärendet fattar ett principbeslut om tidsplanen för att höja biståndsanslagen till 0,7 % i proportion till BNP.

Genom en tillräckligt stor satsning på biståndssamarbete bör det ses till att finländska företag får en större andel av konsultationer och varuleveranser i EU:s biståndssamarbetsprojekt.

Finland bör i likhet med de övriga nordiska länderna förstärka sin beredskap för multilateral katastrofhjälp.

66. *Egentligt bistånd* (reservationsanslag 3 år)

Statsutskottet påpekar att regeringen föreslår nya bevillnings- och avtalsfullmakter för räntestöd om 100 miljoner mark. Utskottet uppmärksamgör regeringen på riksdagens ofta uttalade vilja att räntestödet stegvis bör minskas i proportion till det totala anslaget för biståndssamarbetet.

För bättre kvalitet på biståndssamarbetet krävs det dels en bred och öppen offentlig debatt, dels systematisk evaluering och utredning. I enlighet med statsutskottets krav i fjol har evalueringen av biståndet fått en egen punkt i momentets dispositionsplan. Utskottet upprepar den ståndpunkt det anförde då att finansieringen av evalueringen bör säkerställas.

Om de i budgeten planerade utbetalningarna från Europeiska utvecklingsfonden (EDF) 1996 inte blir av, föreslår utskottet som ett alternativ att det för ändamålet reserverade anslaget om 40 miljoner mark används som finansiellt bidrag till FN:s biståndsorganisationer. Den stegvisa ökningen av Finlands bidrag till EDF får inte minska vår insats i det multilaterala biståndssamarbetet ytterligare.

50. Samarbete med central- och östeuropeiska länder

Samarbetet med de central- och östeuropeiska länderna finansieras för närvarande med medel från 11 ministeriers huvudtitlar. I budgetpropositionen framhålls att detta har lett till att projekten är relativt små och begränsat möjligheterna till en helhetsbetonad planering av samarbetet med länderna i Central- och Östeuropa. Regeringen uppger att avsikten är att effektivisera planeringen och programmeringen av hjälpen till Cen-

tral- och Östeuropa för att åstadkomma större projekthelheter. Med hänsyn till den splittrade förvaltningen finner statsutskottet det angeläget att närområdessamarbetet koordineras effektivare. Arbetet har redan pågått i omkring fem år och står nu i och med Finlands medlemskap i EU inför nya utmaningar. EU:s program Interreg och Tacis gör det dessutom nödvändigt att omorganisera det nationella närområdessamarbetet. Det kräver en sådan nationell strategi som tar hänsyn både till det budgetfinansierade och på annat sätt finansierade samarbetet med Central- och Östeuropa.

Utskottet förutsätter att regeringen utser en utredare för att utarbeta ett förslag till en förvaltnings- och finansieringsmodell för ett effektivare närområdessamarbete och till en nationell strategi för Finland i samarbetet med Central- och Östeuropa.

De små och medelstora företagens finansiella problem inte minst i handeln med Ryssland måste få en lösning. Det bör särskilt uppmärksammas att det finns tillräckligt många gränsövergångsställen och att de fungerar. Samarbetsprojekt bör bygga på adekvata miljökonsekvensbedömningar, som bör göras med hänsyn till urfolkens rätt att bevara sitt eget kulturella arv. Utskottet anser att samarbetet inom Barentsområdet är viktigt och att Finland bör visa stor aktivitet i Barentsrådet.

99. Övriga utgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde

02. *Avlöningar* (förslagsanslag)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 350 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 23 935 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

Huvudtitel 25

JUSTITIEMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Med stöd av en utredning från finansministeriet ökas det totala antalet årsverken inom förvaltningsområdet i motiveringen till huvudtiteln med 3.

Motiveringen till huvudtiteln lyder som följer:

Det totala antalet anställda inom förvaltningsområdet får 1996 motsvara högst 7 307 årsverken. Inom förvaltningsområdet får dessutom finnas ett antal anställda som motsvarar 48 årsverken för att anhopningen av ärenden vid domstolarna skall klaras av och för behandlingen av skuldsaneringsärenden samt ett antal anställda som motsvarar högst 10 årsverken för översättningsarbeten och andra uppgifter med anledning av medlemskapet i Europeiska unionen.

01. Justitieministeriet

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)
Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 2 700 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 120 286 000 mk.

(Styckena 2 och 3 såsom i regeringens proposition)

10. (25.10, 20, 25, 30 och 40) Domstolsväsendet

21. *Högsta domstolens omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 700 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 30 760 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

22. *Högsta förvaltningsdomstolens omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 800 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 37 880 000 mk.

23. (25.20.21, 25.21, 30.21 och 40.21) *Omkostnader för övriga domstolar* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 17 500 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 866 300 000 mk.

(Styckena 2—4 såsom i regeringens proposition)

46. Åklagarämbetena

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 800 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 36 130 000 mk.

47. Exekutionsverken

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 3 100 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 151 100 000 mk.

50. Fångårdsväsendet

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 12 400 000 mark.

Med stöd av en utredning från finansministeriet fogas prisstöd enligt 7 § lagen om grunderna för avgifter till staten till momentets motivering.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 667 000 000 mk.

Av anslaget får högst 45 500 000 mk användas för att sänka priserna på affärsekonomiska prestationer inom fångvårdsväsendets arbetsverksamhet. (Nytt)

50. Statsunderstöd för Kriminalvårdsföreningen för uppgifter som grundar sig på lagstiftning (förslagsanslag)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 980 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 50 180 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

60. Vissa verk

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 600 000 mark. Vidare ökas momentet med 245 000 mark med stöd av en utredning från finansministeriet.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 34 805 000 mk.

(Styckena 2—4 såsom i regeringens proposition)

Huvudtitel 26

INRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Med stöd av en utredning från finansministeriet ökas det totala antalet årsverken inom förvaltningsområdet i motiveringen till huvudtiteln med 37.

Motiveringen till huvudtiteln lyder som följer:

Det totala antalet anställda inom förvaltningsområdet får år 1996 motsvara högst 17 769 årsverken. På grund av de uppgifter som hänförs till medlemskapet i Europeiska unionen får inom förvaltningsområdet dessutom finnas 11 årsverken.

01. Inrikesministeriet

21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 1 660 000 mark.

Vidare ökas momentet med 155 000 mark med stöd av en utredning från finansministeriet.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 91 628 000 mk.

02. Utlänningsverket

Utskottet uppmärksammar att behandlingstiderna för ansökningar om medborgarskap och asyl har förlängts.

21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 470 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 23 646 000 mk.

05. Länsstyrelserna

21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 6 555 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 323 171 000 mk.

06. Registerförvaltningen

21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 2 551 000 mark. Vidare ökas momentet med 144 000 mark med stöd av en utredning från finansministeriet.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 115 619 000 mk.

75. Polisväsendet

Utbyggnad av krävande brottsutredningar. Utskottet framhåller att krävande utredningar av framför allt professionell och organiserad brottslighet och samhällligt och ekonomiskt viktiga brottmål förutsätter ansevärd resurser och omfattande samarbete mellan myndigheter både nationellt och internationellt. Med hänvisning till erhållen utredning finner statsutskottet det beklagligt att de totala anslagen för polisväsendet 1996 inte tillåter en omfattande effektivisering av krävande brottsutredningar. Det är dock enligt utskottets uppfattning av stor betydelse för den finländska rättsordningens trovärdighet och totalekonomiskt sett fördelaktigt att den här typen av brottsutredning effektiviseras. Vid fördelningen av anslag mellan polisenheterna måste behovet att förbättra krävande brottsutredningar beaktas.

Narkotikabekämpning. Utskottet hänvisar till sitt ställningstagande från i fjol till drogproblemet och framhåller att problemet tillspetsats speciellt i städerna. Framför allt de unga åldersklasserna utsätts nu avsevärt mer för narkotika. Det har inte skett någon förbättring i situationen

under det senaste året. Även narkotikabrotten har hela tiden ökat.

Utskottet framhåller att inrikesministeriet håller på att utarbeta ett program för att åtgärda narkotikaproblematiken. Det poängterar att det preventiva arbetet spelar en viktig roll och påpekar att samarbete mellan social-, hälsovårds-, utbildnings- och ungdomsväsendet spelar en viktig roll när det gäller att vända den ogynnsamma utvecklingen och att hjälpa dem som har drogproblem.

Narkotikakontrollen vid gränserna bör uppmärksammas mer. Det är uppenbart att problemet inte kan klaras av utan större resurser för polisen att bekämpa narkotikabrottsligheten.

Främlingsfientlighet och rasism. Utskottet uttrycker sin oro över den ökande främlingsfientligheten och rasismen, som på vissa orter har lett till att läget tillspetsats. Enligt vad utskottet har erfarenhet har problemet uppmärksammats i polisarbetet och polisutbildningen. Utskottet anser att bestående resultat bara kan uppnås genom långsiktiga attitydförändringar och myndighetssamarbete.

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska upp-
gårelsen ökas momentet med 58 000 000 mark.

På grund av en utredning från finansministeriet ökas momentet med ytterligare 6 137 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 2 639 614 000 mk.

80. Räddningsförvaltningen

21. *Omkostnader för räddningsförvaltningen* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska upp-
gårelsen ökas momentet med 680 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 72 067 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

90. Gränsbevakningsväsendet

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska upp-
gårelsen ökas momentet med 19 600 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 882 609 000 mk.
(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

97. (26.97, delvis) Understöd åt kommuner

I framtiden kommer statsandelssystemet att täcka bara en del av kommunernas utgifter för utkomststödet. Utskottet hänvisar till sitt uttalande under kapitel 33.32 om ökningen i kommunernas utgifter för utkomststöd och framhåller att kommunernas finansiella ansvar ökar utan att de egentligen har någon möjlighet att påverka saken genom sina egna beslut.

98. (26.97, delvis) Utveckling av områden

Med stöd av lagen om regional utveckling skall en del av anslagen inom olika förvaltningsområden anges vara regionala utvecklingspengar. Systemet omfattar flera ministerier och regionala myndigheter. Det är invecklat och tungrovt. Utskottet påpekar att närhetsprincipen i gemenskapsfördragen kräver att ärenden skall avgöras så nära dem de gäller som möjligt. Enligt utskottet är det viktigt att administreringen av de regionala utvecklingspengarna blir klarare.

Statsutskottet hänvisar till sitt uttalande i samband med budgeten för 1994 och anser att det ligger helt i linje med 6 § lagen om regional utveckling att åtminstone de moment i budgeten anges vara regionala utvecklingspengar som används för finansiering av projekt som delfinansieras av Europeiska unionens regionala utvecklingsfond.

61. (26.97.61) *EU:s deltagande i strukturprogram och regionala utvecklingsprogram samt gemenskapsinitiativ (EU)* (reservationsanslag 3 år)

Med stöd av en utredning från finansministeriet minskas momentet med 1 120 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 598 280 000 mk.
(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

Huvudtitel 27

FÖRSVARSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

01. Försvarsministeriet

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)
Med anledning av den inkomstpolutiska upp-
görelsen ökas momentet med 630 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 44 830 000 mk.

10. Försvarsmakten

16. *Anskaffning av försvarsmateriel* (reserva-
tionsanslag 3 år)

Med stöd av en utredning från finansministe-
riet minskas momentet med 40 000 000 mark,
och anslaget för tidigare beviljade beställnings-
fullmakter som nämns i andra stycket i momen-
tets motivering, 2 933 000 000 mark, ändras till
2 893 000 000 mark. Därtill kompletteras moti-
veringen med att 1 483 000 000 mark av tidigare
beviljade beställningsfullmakter för upphand-
ling av materiel från det forna Sovjetunionen får
användas för upphandling inom den finländska
industrin i stället för 1 583 000 000 mark som
regeringen föreslår.

Statsutskottet framhåller att regeringen i mo-
tiveringen till huvudtiteln ställer pålitliga verk-
samsbetingelser och produktionsberedskap
för kristider som ett viktigt resultatmål under
1996 för den finländska försvarstrustningsindu-
strin, som spelar en viktig roll för landets för-
svarsförmåga. Utskottet beklagar att den nya
beställningsfullmakt som försvarsmakter har
föreslagit för att stimulera forskning och in-
hemsk produktion i linje med detta mål inte har
tagits med i försvarsbudgeten.

Utskottet förutsätter att en beställ-
ningsfullmakt för att stimulera forskning
inom försvarsmaterielsektorn och ut-
veckla den finländska produktionen på
området inkluderas senast i statsbudge-
ten för 1997.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 3 421 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter
för anskaffning av försvarsmateriel samt annan
materiel, utrustning och skyddsrum för anlägg-
ningar till försvarsmakten så att 2 893 000 000
mk av anslaget får användas till betalning av
utgifter för tidigare beviljade beställningsfull-
makter, 243 000 000 mk till utgifter för ändringar
i index och valutakurser i anknytning till leve-
ransavtal som ingåtts med stöd av tidigare bevil-
jade beställningsfullmakter, 270 000 000 mk för
nyanskaffningar och kompletteringar inom för-
svarsgrenarna bl.a. för förbättring av produk-
tionsförutsättningarna för den inhemska för-
svarsutrustningsindustrin och vapenslagen samt
15 000 000 mk till produktions- och underhålls-
utgifter för ammunitionslaboratoriet. Anslaget
får användas till avlönande av projektpersonal
motsvarande högst 20 årsverken.

(Stycke 3 såsom i regeringens proposition)

*I statsbudgeten för 1991 beviljades i punkt b) av
motiveringen till moment 27.25.16 en beställnings-
fullmakt på 3 760 000 000 mark för anskaffningar
från Sovjetunionen. Motiveringen till användning-
en av beställningsfullmakten ändrades i den första
tilläggsbudgeten för 1995 så att sammanlagt högst
1 483 000 000 mk av beställningsfullmakten får
användas för anskaffningar från den inhemska in-
dustrin 1992—1996. Användningsgrunden bör
ändras så att beloppet 1 483 000 000 mk blir
1 583 000 000 mk. (Nytt)*

21. *Försvarsmaktens omkostnader* (reserva-
tionsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolutiska upp-
görelsen ökas momentet med 91 000 000 mark.

Statsutskottet framhåller att försvaret i bästa
fall kommer att uppnå bara hälften av det upp-
ställda målet för antalet dagar när det gäller de
för försvarsberedskapen så viktiga repetitionsöv-
ningarna. Utskottet anser det viktigt att antalet
repetitionsövningsdagar redan 1997 avsevärt ju-
steras uppåt närmare det uppställda målet.

Rationaliseringarna inom försvarsministeriets förvaltningsområde bör genomföras utifrån principen att permanenta arbetstillfällen inte ersätts med arbetskraft i sysselsättningsarbete. Ett absolut krav är att rationaliseringarna tar sikte på faktiska besparingar.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 5 164 000 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

74. *Nybyggnader och ombyggnadsarbeten* (reservationsanslag 3 år)

Enligt vad utskottet har erfarit har försvarsmakten ett stort antal mindre byggnadsprojekt som snabbt kunde startas och leda till sysselsättning. Projektstarten har dröjt på grund av finansiella och administrativa problem.

Utskottet understryker att framför allt årliga reparationer totalekonomiskt sett är en metod att undvika dyra ombyggnader.

Byggnadsanslagen för försvarsmaktens fastigheter har på senare år också budgeterats under arbetsministeriets och justitieministeriets huvudtitlar. Statsutskottet finner det lämpligast att byggnadsanslagen så långt som möjligt budgeteras under försvarsministeriets eget förvaltningsområde, eftersom investeringarna då på bästa möjliga sätt kan anpassas efter försvarsmaktens behov.

Utskottet påpekar vidare att det bör byggas ändamålsenliga lagerlokaler för redan upphandlad försvarsmateriel. Enligt vad utskottet erfarit måste en ansenlig del av försvarsmaktens utrustning för närvarande lagras utomhus.

Huvudtitel 28

FINANSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Utskottet konstaterar att det brustit i tillsynen över banker och sparkassor.

Utskottet förutsätter att finansministeriet utreder om det finns skäl att fortsätta låta finansministeriet svara för tillsynen över sparkassorna och vid behov vidtar åtgärder.

Utskottet föreslår att det totala antalet anställda inom förvaltningsområdet ökas med två, varav en föranleds av årets andra tilläggsbudget.

Huvudtitelns motivering får följande lydelse:

Det totala antalet anställda inom förvaltningsområdet får under tiden 1.1.1996—30.9.1996 motsvara högst 10 617 årsverken och från och med 1.10.1996 högst 10 751 årsverken. Inom förvaltningsområdet får dessutom på grund av uppgifter i samband med medlemskapet i Europeiska unionen finnas personal motsvarande 11 årsverken.

01. Finansministeriet

21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 2 400 000 mark.

Med anledning av årets andra tilläggsbudget kompletteras andra stycket i motiveringen till momentet med att tjänstebestämmningen regeringsråd såsom chef för förvaltningsenheten ändras till regeringsråd såsom förvaltningsdirektör. Med stöd av en utredning från finansministeriet ökas momentet med 600 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 108 000 000 mk.

Tjänstebestämmningen budgetråd såsom biträdande avdelningschef ändras till budgetråd såsom biträdande budgetchef samt tjänstebestämmningen finansieringsdirektör såsom chef för finansieringsenheten till finansieringsråd såsom finansieringsdirektör. *Tjänstebestämmningen regeringsråd såsom chef för förvaltningsavdelningen ändras till regeringsråd såsom förvaltningsdirektör.*

03. Statens ekonomiska forskningscentral

21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 350 000 mark. I momentets förklaring ändras utgifts- och inkomstspecificeringen så att summan för bruttoinkomster blir 20 450 000 mark och summan för övriga omkostnader 19 150 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 18 950 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

05. Statskontoret

21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 2 150 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 140 150 000 mk.

88. Aktieförvärv (reservationsanslag 3 år)

I anknnytning till årets tredje tilläggsbudget godkände riksdagen en ändring av motiveringen till kapitel 28.05 så att kapitlets anslag också får användas till betalning av aktier i den nationella värdepapperscentral som skall inrättas och till andra utgifter för åtgärder för att inrätta den. Därför föreslår utskottet att i budgeten tas in ett moment för förvärv av aktier och att under momentet beviljas 10 000 000 mark. Av praktiska skäl föreslås ett reservationsanslag på 3 år. Som bindande motivering för momentet föreslås den motivering som godkändes för kapitel 28.05 i årets tredje tilläggsbudget.

Statsutskottet framhåller att avsikten är att sammanföra alla funktioner i Helsingfors Penningmarknadscentral Ab och Finlands Aktiecentrals Registerandelslag samt clearingcentralen vid Helsingfors Fondbörs Andelslag i den nationella värdepapperscentralen. Även Värdeandelsföreningen skall införlivas med centralen. Syftet är att göra värdepapperscentralen till en kost-

nadseffektiv och internationellt konkurrenskraftig inrättning för registrering, förvaring och clearing av värdepapperscentralens mål är att säkra förutsättningarna för uppkomsten av en nationellt enhetlig, likvid och öppen aktie- och räntemarknad.

Rubriken och motiveringen till momentet får följande lydelse:

88. *Aktieförvärv (reservationsanslag 3 år)*
Under momentet beviljas 10 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av aktier som på åtgärd av finansministeriet eller statskontoret tecknas i den nationella värdepapperscentral som skall inrättas och till andra utgifter för åtgärder som inrättandet av värdepapperscentralen förutsätter.

07. Pensioner

05. *Ordinarie pensioner och familjepensioner (förslagsanslag)*

Motiveringen till momentet ändras så att den motsvarar regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om statens pensioner.

Momentet får följande lydelse:

(Stycke 1 såsom i regeringens proposition)

Anslaget får användas till betalning av pensioner, *rehabiliteringsstöd* och familjepensioner enligt lagen om statens pensioner (280/66) och lagstiftning som har samband med den.

Dispositionspan:	mk
Pensioner och <i>rehabiliteringsstöd</i> samt familjepensioner på grund av statstjänst	9 084 100 000
Pensioner, <i>rehabiliteringsstöd</i> och familjepensioner på grund av anställning hos kommun, församling och enskild samt pensioner vid statsunderstödda institutioner	2 986 400 000
Pensioner och familjepensioner till riksdagsmän	40 000 000
Pensioner som avses i 7 §:n 2 mom. i andra ersättningslagen	200 000
Affärsverk och statsaffärsdrivande ämbetsverk och inrättningar	265 300 000
Sammanlagt	12 376 000 000

10. Statens revisionsverk

Riksdagens talmanskonferens tillsatte den 17 februari 1995 en kommission för att utgående

från statsutskottets betänkande 99/1994 rd och med beaktande av ställningstagandena i betänkandet om utveckling av statsrevisionen utreda hur statsrevisionen bör omstruktureras för att revisionen skall kunna skötas och administreras på bästa möjliga sätt i dagens läge men också med tanke på framtida utvecklingsbehov. Efter att kommissionen slutfört sitt arbete skall den lägga fram förslag till alla nödvändiga författningsändringar och till eventuella andra åtgärder. Utskottet konstaterar att kommissionen ännu inte slutfört sitt arbete.

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomspolitiska uppgörelsen ökas momentet med 1 000 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 36 400 000 mk.

18. Skatteförvaltningen

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomspolitiska uppgörelsen ökas momentet med 29 466 000 mark. Utgifts- och inkomstspecifikationen i momentets förklaring ändras så att bruttoutgifterna blir 1 536 426 000 mark och övriga omkostnader 1 524 746 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 1 518 466 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

40. Tullverket

21. *Omkostnader (delvis EU)* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomspolitiska uppgörelsen ökas momentet med 10 147 000 mark.

Därtill ökas momentet med 230 000 mark för löneutgifter och andra utgifter för en person som flyttat över från byggnadsförvaltningen.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 443 377 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

52. Statistikcentralen

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomspolitiska uppgörelsen ökas momentet med 3 360 000 mark.

Tabellen över den avgiftsbelagda verksamheten i kapitlets förklaring ändras så att inkomsterna i kolumnen för budgetpropositionen 1996 blir 34 236 000 mark och särkostnaderna för verksamheten 30 887 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 165 860 000 mk.

87. Stabilisering av finansmarknaden

61. *Ersättning till statens säkerhetsfond för utgifter för skötsel av lån och säkerheter (reservationsanslag 3 år)*

Med stöd av en utredning från finansministeriet minskas momentet med 425 000 000 mark. Minskningen beror bland annat på de medel som

försäljningen av statens säkerhetsfonds finansieringstillgångsvärdepapper inbringat.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 800 000 000 mk.
(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

99. Övriga utgifter inom finansministeriets förvaltningsområde

21. *Statens pensionsnämnds omkostnader (reservationsanslag 2 år)*

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 40 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 2 040 000 mk.

Huvudtitel 29

UNDERVISNINGSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Enligt budgetpropositionen prioriterar undervisningsministeriet följande verksamhetsområden

— ett program för det finländska informationssamhället,

— Europeiska unionens utbildnings-, forsknings- och kulturprogram samt verkställigheten av strukturfondsprogrammen,

— åtgärdsprogrammet för undervisning och forskning angående Ryssland,

— utveckling av den matematisk-naturvetenskapliga undervisningen,

— åtgärder för att omsätta principen livslång inlärning i praktiken,

— främjande av sysselsättningen samt samarbetet mellan utbildning och arbetsliv,

— åtgärder för att förhindra att ungdomen förbigås och för att förbättra ungdomens levnadsförhållanden och

— tryggnad av basfunktionerna inom kulturen.

Utskottet anser att ministeriets prioriteringar är riktiga och framhåller särskilt i sitt betänkande att det är viktigt att de går igenom i statsbudgeten.

Utskottet framhåller vikten av programmet för det finländska informationssamhället och påpekar att det har avsatts totalt drygt 200 miljoner mark för ändamålet i flera kapitel under huvudtiteln. Den matematisk-naturvetenskapliga undervisningen har nära kopplingar till informationssamhället, men det har ännu inte föreslagits några utvecklingsåtgärder. Utskottet snabbar på insatserna för att utveckla den matematisk-naturvetenskapliga undervisningen.

Finlands framtid hänger på kunskaper och kunnande. En effektiv nationell innovationsstrategi skapar förutsättningar för en kunskapsintensiv produktion och tjänstesektor, och utgör därmed ett viktigt element i sysselsättningspolitiken. Utskottet framhåller att budgetpropositionen för 1996 inte i tillräckligt hög grad beaktar innovationsbehoven. En konsekvens av detta är att tillväxten inom ekonomin och sysselsättningen

som är beroende av spetsforskning kommer i farozonen.

På senare år har högskolorna varit tvungna att bli betydligt effektivare, eftersom de fått sina resurser nedskurna av statsfinansiella skäl. Samtidigt har de byggt ut utbildningen inom snabbt växande sektorer och minskat utbildningen inom de sektorer där behovet inte längre är så stort. Däremot har resurser inte kunnat lyftas över i samma utsträckning. Det är nu dags att ge högskolorna bättre verksamhetsbetingelser särskilt inom de växande framtidsbranscherna. Detsamma gäller yrkeshögskolorna och läroinrättningarna på lägre högskolenivå.

Utskottet förutsätter att det i kommande statsbudgeter säkerställs att den nationella innovationsstrategin har förutsättningar att fungera effektivt tack vare ökade resurser för undervisning och forskning inom Finlands Akademi, yrkeshögskolorna och läroinrättningarna på lägre högskolenivå, särskilt inom växande framtidsbranscher. Resursökningen bör verkställas inom ramen för ett övergripande program för innovationsstrategin.

Utskottet anser att åtgärder för att förebygga utslagning av de unga och för att förbättra deras levnadsförhållanden har hög prioritet inom undervisningsministeriets förvaltningsområde. Det allra viktigaste är att se till att eleverna kan hålla jämna steg med skolundervisningen. Det är svårt att senare i livet rätta till problem som beror på att unga människor redan vid tidig ålder hamnat på efterkälken i skolan. Det kan dock inte vara uteslutande undervisningsväsendet som skall svara för att unga människor inte slås ut, utan det krävs samarbete med social-, ungdoms- och fritidsväsendet. Därutöver är det viktigt att engagera vanliga medborgare och hemmen i detta arbete.

Utskottet förutsätter att villkoren för de unga som riskerar att bli utslagna och deras problem utreds samt att deras studiemöjligheter förbättras så snart som möjligt.

Utskottet hänvisar här till det som kulturutskottet anför om sysselsättning samt samarbete mellan skolutbildning och arbetsliv i sitt utlåtande KuUU 2/1995 rd. Utskottet understryker här särskilt att det är viktigt att staten uppmuntrar människor till livslång inläring genom att främja människors motivation och beredskap för studier under alla livsskeden.

Utskottet finner det viktigt att utbildningen satsar mer på att förbättra utbildningsresultaten och på bärkraftiga lösningar. Finland är ett litet land och i synnerhet om massarbetslösheten fortsätter måste vi satsa på högkvalitativt kunnande och försöka skapa så många arbetstillfällen som möjligt genom utbildning. Därför anser utskottet att merparten av utbildningen bör vara yrkesutbildning som tar sikte på examen.

Utskottet hänvisar till kulturutskottets utlåtande 4/1995 rd, där det sägs att besparingarna de senaste åren också har drabbat skolbyggen. Det finns en lång rad byggprojekt inom skolsektorn, särskilt ombyggnader, som är både behövliga och brådskande. Utskottet menar vidare att det är ett problem att sysselsättningsanslag som regel inte används för skolbyggen, även om detta vore ändamålsenligt.

Samtidigt bör sysselsättningsanslag enligt utskottets åsikt riktas in på ombyggnader av kulturinstitutioner och idrottsplatser.

Utskottet förutsätter att regeringen snabbt vidtar åtgärder för att avsätta sysselsättningsanslag för ombyggnader av skolor, idrottsplatser och kulturinstitutioner.

Med stöd av en utredning från finansministeriet utökas det totala antalet anställda inom undervisningsministeriets förvaltningsområde med två personer. Ändringen beror på att personal flyttar över från byggnadsförvaltningen och tekniska kontrollcentralen till undervisningsministeriets förvaltningsområde.

Huvudtitelns motivering får följande lydelse:

Det totala antalet anställda inom förvaltningsområdet får 1996 motsvara högst 28 442 årsverken. I antalet ingår inte timundervisning i bisyssla och övertidstimmar, personal som anställs med anslagen under moment 29.10.21 och 29.60.21 på grund av det ökade antalet utbildningsplatser för förbättring av sysselsättningen av unga, personal som anställs med anslagen under momenten 29.88.50 och 29.88.53 eller personal inom den avgiftsbelagda servicen under momenten 29.07.21, 29.10.21, 29.60.21, 29.69.21 och 29.82.21. På grund av uppgifter i anslutning

till medlemskapet i Europeiska unionen får inom förvaltningsområdet dessutom finnas personal motsvarande 15 årsverken.

01. Undervisningsministeriet

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 1 676 000 mark.

Därtill ökas momentet med 276 000 mark på grund av att löneutgifterna för ett årsverke lyfts över från moment 29.07.21.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 88 002 000 mk.

22. *Utvecklingsverksamhet (delvis EU)* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av statsrådets principbeslut om ett sysselsättningsprogram för Finland ändras motiveringen så att anslaget också får användas för utbildning av lärare inom läroavtalsutbildning.

Momentet får följande lydelse:

(Stycke 1 såsom i regeringens proposition)

Anslaget får användas till betalning av omkostnader och understöd som förorsakas av utvecklings-, försöks-, planerings-, forsknings- och informationsverksamheten inom undervisningsministeriets förvaltningsområde, det internationella samarbetet i anslutning till dem samt av de olika förvaltningsområdenas gemensamma projekt. *Anslaget får också användas för utbildning av lärare inom läroavtalsutbildning.*

(Stycke 3 såsom i regeringens proposition)

02. Evangelisk-lutherska kyrkan

21. *Domkapitlens omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 309 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 15 589 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

05. Ortodoxa kyrkosamfundet

21. *Ortodoxa kyrkostyrelsens omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 162 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 9 232 000 mk.

07. Utbildningsstyrelsen

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 1 641 000 mark.

Därutöver minskas momentet med 276 000 mark på grund av att löneutgifter för ett årsverke förs över till moment 29.01.21.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 101 292 000 mk.

(Styckena 2 och 3 såsom i regeringens proposition)

08. Internationellt samarbete

01. *Avlöningar* (förslagsanslag)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 190 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 6 970 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

21. *Omkostnader för centret för internationellt personutbyte* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 204 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 28 072 000 mk.

(Styckena 2 och 3 såsom i regeringens proposition)

22. *Omkostnader för institutet för Ryssland och Östeuropa* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 65 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 3 702 000 mk.

25. *Internationellt kulturellt samarbete* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 7 000 mark för löneutgifter i samband med den europeiska integrationen.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 44 187 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

10. Högskolorna

Utskottet hänvisar till den kläm det föreslår i den allmänna motiveringen till huvudtiteln, där utskottet förutsätter större resurser för undervisning och forskning vid högskolorna inom ramen för ett övergripande program för innovationsstrategin.

För att säkerställa långsiktig planering vid högskolorna föreslår utskottet vidare att det utreds vilka möjligheter det finns att omvandla basfinansieringen av högskolorna till flerårig rambudgetering.

21. (29.10.21 och 19.23) *Högskolornas omkostnader (delvis EU)* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 81 339 000 mark. Vidare ökas momentet med 316 000 mark för löner och andra utgifter för den medarbetare som enligt motiveringen till huvudtiteln flyttar över från byggnadsförvaltningen.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 5 055 275 000 mk.

(Styckena 2—7 såsom i regeringens proposition)

74. *Husbyggen* (reservationsanslag 3 år)

Med stöd av en utredning från finansministeriet ändras den andra nyttoarealen i dispositionsplanen från 4 127 m² till 3 740 m² och kostnadsförslaget till 8 770 mk/m². Momentets slutsumma förändras inte med anledning av detta.

Momentet får följande lydelse:

(Stycke 1 såsom i regeringens proposition)

Dispositionplan:

Projekt	Nyttoareal m ²	Kostnadsförslag		Beviljat mk	Beviljas mk
		1000 mk	mk/m ²		
(Projekt 1 såsom i regeringens proposition)					
2. Helsingfors universitet, Fabiansgatan 35, ombyggnad (Projekt 3—11 såsom i regeringens proposition)	3 740	32 800	8 770	1 700 000	9 000 000

Sammanlagt 101 700 000

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

11. Statens övningskolor

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)
Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 4 932 000 mark.
Momentet får följande lydelse:
Under momentet beviljas 232 762 000 mk.

19. Övriga högskoleutgifter

01. *Avlöningar* (förslagsanslag)
Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 1 191 000 mark.
Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 43 729 000 mk.
(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

21. *Forsknings- och utvecklingsverksamhet* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 451 000 mark.
Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 35 451 000 mk.
(Styckena 2—5 såsom i regeringens proposition)

24. *Informations- och publikationsverksamhet* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 17 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 3 517 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

26. *Vissa utgifter för lärarutbildning*

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 234 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 8 584 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

27. *Högskolornas gemensamma ADB-verksamhet* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 35 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 16 485 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

39. Studiestöd

22. *Omkostnader för besvärsnämnden för studiestöd* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 23 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 1 358 000 mk.

55. *Studiepenning* (förslagsanslag)

Momentet ökas med 4 800 000 mark. Ökningen beror på det ökade antalet utbildningsplatser under moment 29.60.30 nedan.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 2 878 800 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

43. (29.42 och 43) Allmänbildande utbildning

Utskottet omfattar kulturutskottets utlåtande (KuUU 4/95) om proposition 110/1995 rd, där det sägs att undervisningsverksamheten under de senaste åren har varit så omfattande att undervisningsnivå och tillgången till grundläggande kulturella tjänster i vårt land står på spel i många kommuner. Statsutskottet menar att besparingarna inom undervisningsverksamheten därefter bör upphöra.

22. (29.42.21) *Omkostnader för statens allmänbildande läroanstalter* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 2 800 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 163 700 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

25. *Utvecklande av den allmänbildande utbildningen* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 28 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 8 828 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

60. (29.60, 65 och 66) Yrkesutbildning och yrkeshögskolor

Utskottet hänvisar till den kläm det föreslår i motiveringen till huvudtiteln om en resursökning för att effektivisera den nationella innovationsstrategin. Yrkehögskolorna och yrkesutbildningen på mellannivån spelar en viktig roll för innovationsstrategin.

21. *Omkostnader för statliga yrkesläroanstalter* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 13 750 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 756 330 000 mk.

(Styckena 2—4 såsom i regeringens proposition)

24. *Praktikverksamhet* (reservationsanslag 2 år)

Med stöd av en utredning från finansministeriet bör andra stycket i momentets motivering kompletteras med yrkeshögskolor, eftersom de av misstag har utelämnats. Momentets slutsumma förändras inte med anledning av detta.

Momentet får följande lydelse:

(Stycke 1 såsom i regeringens proposition)

Anslaget får användas för avlönande av studerande vid statliga, kommunala och privata yrkesläroanstalter och yrkeshögskolor samt studerande som deltar i folkhögskolors yrkesutbildning som praktikanter.

25. *Utvecklande av yrkesutbildningen och yrkeshögskoleutbildningen* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 105 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 29 205 000 mk.

(Styckena 2—5 såsom i regeringens proposition)

30. (29.65.30) *Statsandel för kommunala yrkesläroanstalters och yrkeshögskolors driftskostnader* (förslagsanslag)

I överensstämmelse med statsrådets principbeslut om ett sysselsättningsprogram för Finland kommer det att inrättas 2 000 nya utbildningsplatser årligen. Momentet ökas därför med stöd av en utredning från finansministeriet med 36 260 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 3 308 808 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

69. Vuxenutbildning

Enligt lag kan arbetskraftsförvaltningen köpa arbetskraftsutbildning av läroanstalter. Länsstyrelserna har rätt att köpa fortbildning av yrkesläroanstalter och yrkeshögskolor, men yrkesinriktad grundutbildning och fortbildning enbart av yrkesutbildningscentrer för vuxna. Också andra läroanstalter kan emellertid ordna lämplig utbildning. Enligt vad utskottet har erfarit kan priset vara den avgörande faktorn när utbildningstjänster köps. Utskottet anser dock att ut-

bildningsstandarden bör vara den avgörande faktorn.

21. *Omkostnader för utbildningsförvaltningens institut* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 292 000 mark. Därutöver ökas momentet med 136 000 mark. Enligt en utredning från finansministeriet beror ökningen på löneutgifter och andra kostnader i samband med att en medarbetare flyttar över från byggnadsförvaltningen.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 4 428 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

25. *Utvecklande av vuxenutbildningen* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 51 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 17 221 000 mk.

(Styckena 2—4 såsom i regeringens proposition)

56. *Statsunderstöd till sommaruniversitet*

Enligt en utredning från finansministeriet har ett textavsnitt av misstag utelämnats i motiveringen till momentet. I tillägget skall stå att anslaget kan användas för utgifter för sommaruniversitetens gemensamma informations- och forskningsverksamhet. Momentet kompletteras därför med detta tillägg.

Momentet får följande lydelse:

(Stycke 1 såsom i regeringens proposition)

Anslaget får användas till betalning av understöd till sommaruniversitetens till utgifter för deras verksamhet samt gemensam informations- och forskningsverksamhet.

80. Depåbiblioteket

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 77 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 6 773 000 mk.

82. Forskningscentralen för de inhemska språken

21. (29.82.21 och 28) *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 207 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 11 632 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

83. Arkivväsendet

21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 825 000 mark. Därutöver ökas momentet med 130 000 mark på grund av en nyanställning, eftersom en medarbetare flyttar över från tekniska kontrollcentralen enligt vad som sägs i motiveringen till huvudtiteln.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 54 384 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

74. Husbyggen (reservationsanslag 3 år)

Med stöd av en utredning från finansministeriet ändras kostnadsförslaget för landskapsarkivet i S:t Michel från 20 600 000 till 23 000 000 mark. Tillbyggnaden står för 16 000 000 mark, dvs. 10 951 mk/m² och ändringsarbetena för 7 000 000 mark, dvs. 4 673 mk/m². Momentets slutsumma förändras inte med anledning av detta.

Momentet får följande lydelse:

(Stycke 1 såsom i regeringens proposition)

Dispositionspan:

Projekt	Nyttoareal m ²	Kostnadsförslag		Beviljat mk	Beviljas mk
		1 000 mk	mk/m ²		
Landskapsarkivet i S:t Michel		23 000		4 000 000	8 300 000
— tillbyggnad	1 461	16 000	10 951		
— ändringsarbeten	1 498	7 000	4 673		
				Sammanlagt	8 300 000

Tippnings- och penninglotterivinstmedel (Kapitlen 29.88, 90 och 98)

På grund av det svåra statsfinansiella läget har intäkterna från tippning och penninglotterier redan i flera år avsatts för lagfästa utgifter. Utskottet framhåller att denna praxis bör frångås så snart som det statsfinansiella läget tillåter.

88. Finlands Akademi och stödjande av vetenskapen

Utskottet hänvisar till det uttalande det föreslår i motiveringen till huvudtiteln, där det sägs att Finlands Akademi bör få större anslag när den nationella innovationsstrategin utvecklas. Utskottet noterar med tillfredsställelse att ett system med bevilningsfullmakter har införts i finansieringen av forskningen, vilket underlättar planeringen och genomförandet.

21. Finlands Akademis omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 2 959 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 127 910 000 mk.

25. (29.89.25) Utarbetande och anskaffning av vissa verk (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 28 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 1 498 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

50. Finlands Akademis forskningsanslag (förelagsanslag)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 5 726 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 56 037 000 mk.

(Styckena 2—4 såsom i regeringens proposition)

90. (29.90, 92 och 95) Understöd för konst

21. Omkostnaderna för centralkommissionen för konst och konstkommissionerna (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 296 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 5 396 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

22. (29.92.21) *Statens konstmuseums omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 462 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 24 798 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

23. (29.95.21) *Finlands filmarkivs omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 176 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 12 504 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

31. *Statsandel för teatrar och orkestrars driftskostnader* (förslagsanslag)

På grund av sparåtgärderna inom statsekonomi är det fastställda antalet årsverken för teaternarna lägre än det i själva verket är. Till följd av detta hotas vissa teatrar av oskäligt stora problem. Därför höjs antalet med 20 årsverken. På grund av detta och till följd av ändringarna under moment 29.90.52 ökas momentet med 175 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 31 796 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av statsandelar för teatrar och orkestrar med stöd av en ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (705/92). Antalet årsverken som används som beräkningsgrund för statsandelen är högst 2 293 för teatrar samt högst 1 007 för orkestrar år 1996.

52. *Tippnings- och penninglotterivinstmedel för främjande av konsten* (förslagsanslag)

Utskottet hänvisar till motiveringen till moment 29.90.31 och framhåller att nedskärningarna i de behovsprövade bidragen till statliga teatrar har en tendens att slå hårdast mot regionteaternarna. Därför har de behovsprövade bidragen enligt 6 a § teater- och orkesterlagen ändrats till 5 500 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

(Styckena 1—3 såsom i regeringens proposition)

Av det anslag som enligt lagen om finansiering av statsandelar och statsunderstöd skall beviljas för kommunernas kulturverksamhet får högst 2 845 000 mk användas för understöd för projekt som gäller inledande av kulturverksamhet och 630 000 mk till betalning av understöd enligt 38 § lagen om finansiering av undervisnings- och kul-

turverksamhet. Av det anslag som enligt nämnda lag skall beviljas museer får högst 8 900 000 mk användas till specialmuseernas specialuppdrag och högst 465 000 mk till understöd för projekt som gäller inrättande av museer. Av det anslag som enligt lagen beviljas teatrar och orkestrar får högst 5 500 000 mk användas till statsunderstöd enligt 6 a § lagen om ändring av teater- och orkesterlagen (1277/94). Av anslaget får dessutom 1 150 000 mk användas till statsunderstöd för kulturhistoriska museer samt 2 550 000 mk till det understöd som beviljas organisationer inom musei- och kulturtraditionsområdet. Anslaget får även användas till annat stöd för musei- och traditionsområdet.

93. Museiverket och kulturarvet

21. *Omkostnader för förvaltningsnämnden för Sveaborg* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 291 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 13 125 000 mk.

22. *Museiverkets omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 1 142 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 63 722 000 mk.

28. *Museiverkets avgiftsbelagda service* (förslagsanslag)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 34 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 1 244 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

50. *Understöd för restaureringar och reparationer* (reservationsanslag 3 år)

Utskottet framhåller att momentets anslag får användas till bidrag för underhåll och reparationer av kulturhistoriskt värdefulla byggnader, men också till bidrag för reparationer av Folkets hus och ungdomsföreningshus. Enligt vad utskottet har erfarit finns det ett ökande behov av restaureringar och reparationer. Utskottet anser att det är viktigt att staten med sina insatser sporrar till att Folkets hus, ungdomsföreningshus och liknande byggnader restaureras och underhålls. Det behövs inte stora anslag för understöd som kan förbättra sysselsättningen. Också små bidrag engagerar många människor i frivilligt arbete.

75. *Reparation, ombyggnad och husbyggen (delvis EU)* (reservationsanslag 3 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 21 000 mark under punkt 1. Museiverkets grundliga renoveringar och små byggnadsprojekt i dispositionsplanen.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 16 021 000 mk.

(Styckena 2 och 3 såsom i regeringens proposition)

Dispositionsplan:	mk
1. Museiverkets grundliga renoveringar och små byggnadsprojekt	3 821 000
2. Planering av ombyggnad av Nationalmuseet	2 000 000
3. Grundliga renoveringar av Sveaborg	7 200 000
4. Nationella finansieringsandelar för projekt som finansieras ur EU:s regionala utvecklingsfond	3 000 000
<u>Sammanlagt .....</u>	<u>16 021 000</u>

(Stycke 4 såsom i regeringens proposition)

94. Biblioteksverksamhet

Projektet för det finländska informationssamhället är ett av de områden som har hög prioritet inom undervisningsministeriets förvaltningsområde 1996. Enligt en redogörelse från undervisningsministeriet ingår ett utvecklingsprogram för de allmänna biblioteken i projektet. Målet är att alla finländare skall få elementär information om informationssamhället. Genom biblioteken når informationen ut till 70—80 procent av befolkningen. Tack vare datanäten får biblioteken nya möjligheter att ta fram och hantera information. Avsikten är att de allmänna biblioteken snabbt skall kopplas till datanäten inom ramen för utvecklingsprogrammet. Biblioteken får bidrag för bl.a. anställning av experter, fortbildning för bibliotekspersonalen, datautrustning och datorprogram i de mindre kommunerna, förbättring av förbindelserna med datanäten och startbidrag för kostnader för telekommunikation. Utskottet menar att det är viktigt att biblioteken utvecklas på planerat sätt och ger sitt stöd till denna målsättning. Samtidigt framhåller utskottet att det också är ekonomiskt genomförbart att ordna med datanätsförbindelser, efter-som denna service lämpar sig väl för biblioteken.

21. *Omkostnader för biblioteket för synskadade* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 225 000 mark. Därtill kommer ett tillägg på 2 000 000 mark som beror på ökade portokostnader sedan Posten Finland Ab har förnyat portoavtalet.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 21 905 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

96. Övriga utgifter för kulturen

21. *Statens filmgranskningsbyrås omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 52 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 2 652 000 mk.

50. *Vissa understöd*

Utskottet finner det viktigt att undervisningsministeriet uppmärksammar 90-årsjubileet av rösträtten för kvinnor som firas nästa år.

98. Understöd för idrott och ungdomsfostringsarbete

Idrott spelar en viktig roll för medborgarnas välbefinnande och för folkhälsan. Utskottet anser det vara viktigt att undervisningsministeriet inriktar finansieringen av idrottsvetenskap speciellt på folkhälsofrämjande forskning.

Simhallar och många andra idrottsplatser behöver byggas om. Ombyggnadsarbeten av detta slag är också goda sysselsättningsobjekt. Utskottet hänvisar följaktligen till uttalandet i motiveringen till huvudtiteln.

Enligt vad utskottet har erfarit har det visat sig att arbetsverkstäder ger många unga människor lämplig träning inför yrkesutbildning och väcker deras intresse för att studera. Det är viktigt att arbetsverkstäderna får tryggade verksamhetsbetingelser. Därtill behövs det tillräckligt stor och kvalificerad undervisningspersonal.

52. *Statsbidrag åt idrottsutbildningscentrer*

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 23 000 mark.

I överensstämmelse med statsrådets principbeslut om ett sysselsättningsprogram för Finland inrättas en del av de nya utbildningsplatserna vid idrottsutbildningscentrer. Momentet ökas därför med 2 050 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 9 673 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

Huvudtitel 30

JORD- OCH SKOGSBRUKSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

01. Jord- och skogsbruksministeriet, landsbygdsnäringsdistriktet och EU:s strukturstöd

21. *Jord- och skogsbruksministeriets omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 1 930 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 101 284 000 mk.

(Styckena 2 och 3 såsom i regeringens proposition)

23. *Landsbygdsnäringsdistriktets omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 1 900 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 87 100 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

61. *EU:s deltagande i strukturpolitiska åtgärder inom livsmedelshushållningen och på landsbygden (EU)* (reservationsanslag 3 år)

Med stöd av en utredning från finansministeriet minskas momentet med 1 700 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 637 300 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

02. Jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentral

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 508 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 30 103 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

31. Inkomststöd för jordbruket och trädgårdsodlingen (delvis EU)

45. *Miljöstöd för jordbruket (delvis EU)* (reservationsanslag 2 år)

Med stöd av en utredning från finansministeriet kompletteras momentets motivering med en fullmakt för ett miljöprogram.

Momentet får följande lydelse:

(Styckena 1 och 2 såsom i regeringens proposition)

De förbindelser och avtal som skall ingås utifrån miljöprogrammet för jordbruket 1996 får föranledda utgifter om högst 1 700 000 000 mk 1997—2016. (Nytt)

33. Utvecklande av gårdsbrukets struktur och landsbygden (delvis EU)

43. (30.33.43 och 34.46) *Utvecklande av landsbygden (EU)* (reservationsanslag 3 år)

Med stöd av en utredning från finansministeriet ändras andra stycket i momentets motivering med anledning av att socialfondens bidrag har ökat sedan programmen för målområde 5b blivit godkända.

Momentet får följande lydelse:

(Stycke 1 såsom i regeringens proposition)

Anslaget får användas till betalning av utgifter för landsbygdsutvecklingsprojekt samt till betalning av statens andel av den nationella finansieringsandelen för program som utvecklingssektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket och EU:s socialfond delfinansierar och för EU:s gemenskapsinitiativ. För det nationella finansiella bidraget till program som delfinansieras av EU:s socialfond har reserverats 2 400 000 mk.

(Stycke 3 såsom i regeringens proposition)

49. Räntestöd för näringsverksamhet på landsbygden (delvis EU) (förslagsanslag)

På grund av att räntenivån har sjunkit minskas momentet med 10 000 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 219 500 000 mk.

(Styckena 2, 3 och 4 såsom i regeringens proposition)

34. Övriga utgifter för jordbruket (delvis EU)

40. Statsbidrag för utvecklande av landsbygdsnäringarna (delvis EU) (reservationsanslag 3 år)

Enligt momentets förklaring kommer 1 900 000 mark av anslaget på 2 400 000 mark under punkten Utvecklande av ekologisk produktion i dispositionsplanen att användas för rådgivning i ekologisk produktion som landsbygdscentralerna och deras centralorganisationer samt motsvarande svenskspråkiga organisationer ger. För övriga organisationer skulle alltså återstå endast 500 000 mark. Övriga organisationer får 1 500 000 mark till under momentet främst för marknadsföring av ekologiska produkter.

Vidare ökas punkten Utvecklande av trädgårdsodling i dispositionsplanen med 750 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 69 250 000 mk.

(Styckena 2 och 3 såsom i regeringens proposition)

Dispositionplan:	mk
Utvecklande av gårdsbruk och övriga landsbygdsnäringar	54 300 000
Utvecklande av husdjursavel och husdjursrådgivning	6 000 000
Utvecklande av landsbygdsnäringarnas rationalisering	800 000
Utvecklande av trädgårdsodling	4 250 000
Utvecklande av ekologisk produktion	3 900 000
Sammanlagt	69 250 000

38. Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet

Utskottet anser med stöd av erhållen utredning att verksamheten vid anstalten i Porla är viktig för fiskeriet i sydligaste Finland. Fiskodlingens framtid i sydligaste Finland bör tryggas.

Utskottet förutsätter att fiskodlingen och forskningen i sydligaste Finland fortsätter för utveckling av fiskerihushållningen i eutrofierade och föränderliga vattendrag.

Utskottet anser vidare att särskilt viktiga avgöranden om inskränkning och utvidgning av verksamheten bör tas upp till behandling i riksdagen i samband med budgeten.

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 1 200 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 74 419 000 mk.

(Styckena 2 och 3 såsom i regeringens proposition)

24. *Kontraktsodling av värdefisk* (reservationsanslag 3 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 18 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 7 018 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

65. Geodetiska institutet

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 200 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 15 073 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

70. Lantbrukets forskningscentral

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 2 600 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 142 600 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

22. *Kontroll av bekämpningsmedel* (förslagsanslag)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 50 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 2 050 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

72. Lantbruksekonomiska forskningsanstalten**21. Omkostnader** (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 191 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 12 061 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

76. Skogsforskningsinstitutet

Utskottet finner det viktigt att skogsforskningsinstitutet också nu när verksamhetsanslagen minskar har möjlighet att svara på de ökade utmaningarna inom forskningen. Vid behov bör resurserna omfördelas för att verksamheten i största möjliga mån skall gagna både medverkan i EU:s forskningsprogram och våra egna forskningsprojekt.

21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 3 169 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 167 500 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

83. Kontrollcentralen för växtproduktion**21. Omkostnader** (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 600 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 35 600 000 mk.

84. Anstalten för veterinärmedicin och livsmedel**21. Omkostnader** (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 933 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 64 337 000 mk.

(Styckena 2 och 3 såsom i regeringens proposition)

22. Omkostnader för kontroll av animaliska livsmedel (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 577 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 22 504 000 mk.

85. Nyttjande och vård av vattentillgångarna (delvis EU)

Anslagen för samhällenas vattenförsörjning och avloppsreglering samt statens vatten- och avloppsarbeten är för närvarande budgeterade under jord- och skogsbruksministeriets huvudtitel. Utgifterna för stöd till anläggande av överförings- och utloppsledningar, som behövs för hantering av avloppsvatten och vattenvård, har hänförs till miljöministeriets förvaltningsområde. Utskottet anser det behövt att utreda om det alltjämt är motiverat att uppgifter i anknytning till det finansiella stödet för vattenvård är upplade på två ministerier och om jord- och skogsbruksministeriet borde ha ansvaret för att främja vattenvården också vad gäller avloppsvatten. Enligt utskottets mening kunde miljöministeriet också i detta fall alltjämt bestämma kraven för samhällenas vatten- och avloppsåtgärder och svara för tillsynen över dem.

22. Utgifter för nyttjande och vård av vattentillgångarna (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 80 000 mark.

På grund av regeringens principbeslut i anknytning till sysselsättningsprogrammet för Finland ökas momentet med 10 000 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 25 080 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

48. Bidrag för grundtorrläggning (delvis EU) (reservationsanslag 3 år)

Med stöd av en utredning från finansministeriet stryks orden "delvis EU" i momentrubriken, eftersom projekt som delfinansieras av EU inte finansieras med medel på momentet.

Vidare påpekar utskottet att den proposition med förslag till lag om stödjande av grundtorrläggning som nämns i momentets förklaring inte kommer att avlåtas till riksdagen i anknytning till budgetpropositionen för 1996.

Momentets rubrik och motivering lyder som följer:

48. Bidrag för grundtorrläggning (utesl.) (reservationsanslag 3 år)

(Styckena 1 och 2 såsom i regeringens proposition)

77. Vattendrags- samt vatten- och avloppsarbeten (delvis EU) (reservationsanslag 3 år)

Momentet ökas med 500 000 mark för små vatten- och avloppsarbeten.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 73 000 000 mk.

(Styckena 2, 3 och 4 såsom i regeringens proposition)

86. (30.86 och 96) Skogsbruk (delvis EU)

Utskottet uppmärksammar att vår skogsindustri oberoende av ett kalkylerat avverkningsunderskott är beroende av importvirke. Importbehovet varierar enligt område och trävaruslag. Till exempel industrin kan för närvarande i praktiken bara tillgodose hälften av sitt behov av björkmasaved i Finland. Importvirket kommer till 4/5 från Ryssland och resten från Baltikum.

Utskottet menar att vår framtida skogspolitik måste trygga en tillräckligt omfattande virkesproduktion och hållbara avverkningsmöjligheter som tar hänsyn till miljön. Skogsodling bör uppmärksammas som ett alternativ att minska behovet av att importera virke. Den framtida användningen av gamla skogar kräver en adekvat helhetsbedömning; snabba speciallösningar bör undvikas.

24. (30.96.24) *Vissa samhällliga serviceuppgifter och stöd för allmänna flottledsarbeten till skogsbruket* (reservationsanslag 3 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 400 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 35 400 000 mk.

(Styckena 2 och 3 såsom i regeringens proposition)

25. *Skogsträdförädling och fröförsörjning*

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 70 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 20 070 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

42. *Statsbidrag till organisationer för främjande och övervakning av skogsbruk (delvis EU)*

Enligt vad utskottet har erfarit betyder det anslag som beviljas på momentet att 150—200 anställda måste sägas upp. De minskade anslagen kompenseras på sikt av att det finns planer på att minska antalet organisationsenheter nästa år. Momentet ökas med 7 250 000 mark.

Enligt erhållen utredning slår jord- och skogsbruksministeriet fast den slutliga summan av 1995 års statsbidrag till skogsnämnderna först sent under våren eller sommaren 1996, då det också blir klart hur mycket som eventuellt måste betalas tillbaka av statsbidragsförskottet. Utskottet uppmärksammar särskilt att det krävs insatser för att säkerställa de skogsnämnders

ekonomi som på grund av bestämmelserna i år inte fullt ut kan utnyttja medlen från EU:s stöd-avdelning för skogsdikning och skogsvägsbyggen och därmed måste återbetala de statsbidrag de fått. Med EU-kommissionen bör samtidigt förhandlas om en översyn av de stadganden som hindrar användning av medlen.

Med stöd av en utredning från finansministeriet kompletteras andra stycket i momentets motivering genom att anslaget också får användas för sänkning av avgifter för prestationer som prissatts på affärsekonomiska grunder.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 212 250 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter som med stöd av förordningar åsamkas organisationer för främjande och övervakning av skogsbruk och till betalning av statsbidrag som beviljas för finansiering av anskaffning av lokalteter. Dessutom får anslaget användas för betalning av statens andel av de nationella finansieringsandelarna för åtgärdsprogram som finansieras med medel ur Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket. *Anslaget får också användas för att sänka avgifterna för prestationer som prissatts på affärsekonomiska grunder.*

(Styckena 3 och 4 såsom i regeringens proposition)

87. Lantmäteriverket

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 7 500 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 219 500 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

95. Forststyrelsen

Med stöd av en utredning från finansministeriet ändras sjunde stycket under punkt 1 i kapitel-motiveringen så att i stället för en skogsfondsstiftelse nämns "Finlands Skogsfond".

Kapitel-motiveringen får följande lydelse:

1. Service- och övriga verksamhetsmål

(Styckena 1—6 såsom i regeringens proposition)

Forststyrelsen kan beviljas ett i 23 § lagen om statens affärsverk (627/87) avsett tillstånd att medverka vid bildandet av grundkapital med högst 50 000 mk när *Finlands Skogsfond* grundas och att 1996 understödja stiftelsen med högst 1 200 000 mk.

(Stycke 8 såsom i regeringens proposition)

(Punkt 2 och 3 såsom i regeringens proposition)

97. Växtförädlingsanstalten

21. *Växtförädlingsanstaltens omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomspolitiska uppgörelsen ökas momentet med 186 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 9 186 000 mk.

98. Centralen för utsädespotatis

23. *Centralens för utsädespotatis omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomspolitiska uppgörelsen ökas momentet med 122 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 1 122 000 mk.

(Styckena 2 och 3 såsom i regeringens proposition)

Huvudtitel 31

TRAFIKMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Utskottet anser att den trafikpolitiska planeringen och valet av utvecklingsprojekt inte alltid byggt på tillräckligt heltäckande planering på lång sikt. Därför måste beslutsprocessen i anknytning till planering och projektgenomförande utvecklas i en betydligt mer långsiktig riktning. Det är angeläget att fästa särskilt avseende vid kriterierna för val av projekt.

Utskottet anser att utvecklingsprojekten bör väljas med hänseende till att industrins och särskilt exportindustrins verksamhetsbetingelser stärks strukturellt sett och utifrån den tunga trafikens volym på olika vägsträckor. Trafikpolitiken i hela landet måste dessutom lyfta fram de sysselsättningsskapande aspekterna.

Andra viktiga prioriteringsaspekter är att trafiknätet bör vara heltäckande, att Finland bör höra till de transeuropeiska trafiknäten TEN och att våra trafikförbindelser bör kopplas ihop med det europeiska väg- och järnvägsnätet. Vid vägförbättringsprojekt bör riksvägar som utgör "flaskhalsar" och är farliga för trafiksäkerheten samt vägar med stora köbildningar prioriteras. Planeringen av utvecklingsprojekt bör därtill i god tid förutse industriinvesteringar och anknytande uppgång i produktionskapaciteten, den tunga trafiken och transporterna av farliga ämnen.

Om miljöaspekter beaktas i större utsträckning när trafikpolitiska beslut fattas, inriktas utvecklingsprojekt tydligare på en förbättring av stambanenätet.

Utskottet framhåller att förbättrade förbindelser till Baltikum och exploateringen av närheten till S:t Petersburg inte bara får bestå i att E 18 anläggs, utan att också anknytande trafiknät och hamnar byggs ut. Utskottet anser att utvecklingsprojekten i alltför hög grad har koncentrerats på E 18 och på de sydliga trafikregleringarna, men att samordningen av exportindustrins behov och trafikinvesteringar har försumrats.

Utskottet menar att finansieringen för 1996 av väghållningen och framför allt av banhållningen inte räcker till, utan att den bristande finansie-

ringen hotar att undergräva infrastrukturen som för närvarande är i relativt gott skick. Om anslagen för väg- och banhållning fortsättningsvis skall ligga på 1996 års nivå leder det till en kortiktig utveckling med hjälp av tilläggsbudgeter. Detta möjliggör i sin tur inte en planmässig och ekonomisk utveckling.

Riksdagen har i flera sammanhang påpekat att den bör få mer att säga till om i frågor som gäller trafikinfrastrukturen. Utskottet menar att det bör tillsättas en arbetsgrupp med uppgift att bereda en trafikpolitisk målsättning och utreda utvecklingsbehov. Arbetsgruppen bör också ha parlamentarisk representation.

01. Trafikministeriet

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 960 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 54 560 000 mk.

24. Vägverket

Det finns tecken som tyder på att vägdistrikten inte ser sina gränsområden som helheter, utan mer koncentrerar sig på arbetet inom de administrativa gränserna, vilket inte har varit förenligt med behoven inom de mer omfattande trafiknäten. Utskottet påpekar att vägdistriktens gränsområden och vägmästartdistriktens svarsområden bör granskas som enhetligare helheter.

Utskottet framhåller att det i och för sig är helt riktigt att det upprättas tidtabeller för färjetrafiken. Däremot medför det problem, om trafiken på natten ställs in eller blir beroende av beställning. Utskottet anser att färjetrafiken ingår i vägnätet och därför måste kunna utnyttjas också på natten. Även lokalbefolkningens säkerhet talar för fortsatt nattrafik. Även i övrigt kan enligt

utskottets åsikt de människor som för sitt boende är beroende av färjeförbindelser ställas inför orimligt stora problem och få det sämre ställt än andra medborgare om trafiken på natten upphör. Även beställningstrafik på natten medför avsevärda praktiska svårigheter, till exempel för fiskare, jordbrukare, skiftarbetare och turister, framför allt om färjan måste beställas länge i förväg.

Utskottet anser att färjorna måste gå också på natten, om det inte finns några skäligen omvägar. Det finns situationer när människor överraskande behöver transport, till exempel vid sjukdom och då kan det inte krävas att färjan måste beställas i god tid i förväg.

Utskottet förutsätter att trafikministeriet och vägverket ser till att färjetrafiken fungerar också på natten och att transporten säkerställs till exempel vid bränder, räddningsuppdrag och sjukdomsfall.

Efterfinansiering av väghållning

Trafikministeriet har upprättat en primär plan för byggande av en motorväg mellan Träskända och Lahtis med hjälp av efterfinansiering. Utskottet menar att efterfinansiering har både för- och nackdelar. En avgjord fördel är att projektet kan genomföras betydligt snabbare med efterfinansiering. Efterfinansieringen ökar inte heller statens skuldbörda under byggnadstiden och av allt att döma blir de administrativa kostnaderna lägre. En snabb byggstart vore lönande konjunkturpolitiskt sett med tanke på lågkonjunkturen inom byggbranschen och den stora arbetslösheten. Å andra sidan förbinder sig staten att finansiera projektet för mycket lång tid framöver. Det betyder att vägbygget totalt sett kan bli dyrare än med normal budgetfinansiering.

Eftersom budgeten ändå inte räcker till för att finansiera viktiga projekt anser utskottet att det är motiverat att experimentera med nya finansiella modeller. Utskottet anser det vara ändamålsenligt att ett experiment inleds, men påpekar samtidigt att de sammantagna resultaten av experimentet kommer fram och kan utvärderas först efter en mycket lång tid.

Utskottet förutsätter att inga liknande efterfinansieringsprojekt inom väghållningen startas förrän detta experiment har gett tillräckligt grundliga erfarenheter över en längre tidsrymd.

21. Basväghållning av allmänna vägar (delvis EU) (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 35 300 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 3 117 300 000 mk.

(Styckena 2—4 såsom i regeringens proposition)

77. (31.24.74 och 77) *Utvecklande av vägnätet* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 2 900 000 mark.

Med stöd av en utredning från finansministeriet fördelas finansieringsbehovet på 33 miljoner mark för nya vägprojekt som startas 1996 i överensstämmelse med den tredje tilläggsbudgeten för 1995 (Hv 17 Joensuu—Ylämylly, Hv 3 Iittala—Kulju och Lv 102 Ring II Västerleden—Åbovägen) enligt följande: för Hv 3 Tavastehus—Iittala anvisas 20 miljoner mark mindre och för Hv 5 Vierumäki—Lusi 13 miljoner mark mindre än vad som föreslås i propositionen.

Specificeringen av projekt i förklaringsdelen får följande lydelse:

Specificering av projekt:

	Färdiga för trafik	Kostnads- förslag Mmk	Redan budgeterade Mmk	Beräknade kostnader mk
1. HALVFÄRDIGA PROJEKT				
— Hv 1 Åbo—Pemar (E 18)	1997	981	710	150 000 000
— Hv 3 Tavastehus—Iittala	1997	323	174	85 000 000
— Hv 3 Iittala—Kulju	2003	880	5	10 000 000
— Hv 3 Tammerfors—Tavastkyro	1996	159	117	37 000 000
— Hv 3 Helsingby—Pitkämäki	1994	187	182	5 000 000
— Hv 4 Äänekoski—Uleåborgs läns gräns	1996	83	73	10 000 000
— Hv 4 Uleåborg—Ii	1997	454	331	65 000 000
— Hv 5 Vierumäki—Lusi	1996	580	521	40 000 000
— Hv 5 Idensalmi omfartsväg	1997	161	87	53 000 000
— Hv 5 Hiltulanlahti—Jynkkä	1994	171	164	7 000 000
— Hv 6 Imatra—Kaukopää	1997	272	90	71 000 000
— Hv 7 Otsola—Summa (E 18)	1994	249	238	11 000 000
— Hv 12 Nastola—Uusikyliä	1995	99	92	7 000 000
— Hv 17 Joensuu—Ylämylly	1998	105	5	8 000 000
— Hv 21 Miikki anslutning, Torneå	1995	58	45	13 000 000
— Stv 50 Bemböle—Gammalgård (E 18)	1996	252	177	62 000 000
— Stv 51 Mattby—Helsingfors	1996	297	279	8 000 000
— Stv 62 bron över Puumalansalmi	1995	71	68	3 000 000
— Lv 102 Ring II Västerleden—Åbovägen	2000	310	5	15 000 000
— Lv 610 bron över Kärkistensalmi	1997	112	32	45 000 000
— Lv 724 Replots bro	1997	142	38	60 000 000
— Vägregl. på strandbanan	1995	130	116	12 000 000
— Vägregl. på banan Helsingfors—Tammerfors	1997	120	43	31 000 000
— Husbyggen	—	—	—	1 000 000
Halvfärdiga projekt sammanlagt		6 162	3 592	809 000 000
2. PROJEKT SOM INLEDS				
— Hv 7 Forsby—Lovisa (E 18)	1998	120	5	43 000 000
— Stv 45 planskild anslutning i Baggböle (Pakinkylä)	1998	150		40 000 000
Projekt som inleds sammanlagt		270	5	83 000 000

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 944 900 000 mk.

(Styckena 2 och 3 såsom i regeringens proposition)

25. Statsunderstöd för väghållningen

Utskottet framhåller att riksdagen inte godkände propositionen med förslag till lag om ändring av lagen om enskilda vägar i den form som regeringen föreslog. Enligt den lag som riksdagen godkände kan det årligen ges bidrag ur statens medel till underhåll och förbättring av enskilda vägar inom ramen för anslagen i statsbudgeten och i överensstämmelse med vad som närmare stadgas i lag.

Utskottet förutsätter att regeringen bevakar konsekvenserna av det ändrade

stödet till enskilda vägar och vid behov vidtar åtgärder för att säkerställa den i lagen avsedda finansieringen.

Utskottet anser att en del av de enskilda vägarna till exempel på grund av sin betydelse för trafiken kunde klassificeras som allmänna vägar.

Utskottet förutsätter att vägklassificeringen anpassas efter vägarnas användning och att enskilda vägar i väl grundade fall snabbare ändras till allmänna vägar.

30. Sjöfartsverket

Utskottet menar att kombibrytarnas kapacitet måste höjas till följd av den ekonomiska tillväxten i vårt land och för att säkerställa att de många havshamnarna kan fungera.

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 11 700 000 mark.

Med stöd av en utredning från finansministeriet ökas momentet med 14 600 000 mark för inköp av utrustning 1996 i anknytning till sjösäkerhetsprogrammet 1996—1999 samt för därtill hörande planerings- och driftsutgifter. Moment 31.30.70 minskas i motsvarande grad.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 514 687 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

22. *Förvaltningsnämnden för Saima kanal* (förslagsanslag)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 26 000 mark under punkten Avlöningar i dispositionsplanen.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 1 074 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

Dispositionsplan:	mk
Avlöningar	849 000
Övriga utgifter	225 000
Sammanlagt	1 074 000

70. *Anskaffning av materiel* (reservationsanslag 3 år)

Med hänvisning till motiveringen till moment 31.30.21 minskas momentet med 14 600 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 135 400 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

77. (31.30.74 och 77) *Farledsarbeten (delvis EU)* (reservationsanslag 3 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 200 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 83 200 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

31. *Havsforskningsinstitutet*21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 340 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 29 740 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

28. *Avgiftsbelagd service* (förslagsanslag)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 24 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 3 024 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

32. *Främjande av sjöfarten och annan sjötrafik*

När Saima kanal är öppen för trafik har sjöfartsverket hand om isbrytningen i Saimens vattendragsområde dels med egen utrustning, dels med hyrda privata isbrytare. Sjöfartsverket har inte haft hand om isbrytningen på Saimen under de perioder då Saima kanal varit stängd. Sjöfartsverket har heller inte betalt någon ersättning till det rederi som har haft hand om arbetet under midvintern. Utskottet anser att det dock inte finns någon anledning för sjöfartsverket att sköta isbrytningen på Saimen under hela vintern, eftersom det då är lågtrafik och företagarna få. Där emot är det enligt utskottets åsikt motiverat att betala ersättning till det rederi som har hand om isbrytningen, eftersom denna inom Saimens vattendragsområde spelar en stor roll för till exempel skogsindustrins virkesförsörjning också när Saima kanal är stängd.

Utskottet förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att ersättning skall betalas till det rederi som har hand om isbrytning på Saimens vattendrag när Saima kanal är stängd.

Arrendetiden för Saima kanal går ut 2010. En ombyggnad av slussarna skulle kosta uppskattningsvis 500 miljoner mark, men också efter en ombyggnad kan kanalen inte vara öppen året om. Utskottet anser att vattentrafiknätet skulle bli mer enhetligt och verksamheten förbättras om en kanal byggdes i Kymmene älv. Samtidigt förbättras Finlands förbindelser med utlandet avsevärt, till exempel genom direkta transporter till exporthamnar i utlandet. Även med hänvisning till dessa problem med användningen av Saima kanal

förutsätter utskottet att regeringen utreder de transportekonomiska konsekvenserna av en kanal i Kymmene älv, av Mäntyharju kanal och av det kanalnätet som bildar samt preciserar anläggningskostnaderna och andra utgifter för en kanal i Kymmene älv och gör en ingående miljökonsekvensbedömning.

Utskottet anser att ett beslut om en eventuell ombyggnad av slussarna i Saima kanal kan fattas först när dessa utredningar är klara.

50. Meteorologiska institutet

21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 2 216 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 131 216 000 mk.

(Styckena 2—4 såsom i regeringens proposition)

52. Teleförvaltningscentralen

Utskottet framhåller att det är viktigt att radio- och televisionsnätet digitaliseras. Digitala sändningar utnyttjar den begränsade tillgången på radiofrekvenser betydligt bättre än den nuvarande analoga tekniken. En övergång till digitala sändningar möjliggör också att en del av de frekvenser som nu är bundna till analog teknik kan användas för andra ändamål. Därtill ger digitala sändningar service av tekniskt bättre kvalitet än den nuvarande tekniken.

55. Ersättningar och understöd för kommunikation

Ersättningarna och understöden för kommunikation skärs ned med 55 procent räknat från 1995. Detta leder troligen bland annat till att distributionspriserna stiger, vilket gör det svårare för tidningar med sämre ekonomi att vara med i den tidiga morgondistributionen. Antalet tidningar som distribueras tidigt kommer att minska när stödet försvinner. Också i glesbygden hotar distributionspriserna att skjuta i höjden. Det betyder att människorna i glesbygden särbehandlas när det gäller serviceutbudet eller prenumerationspriserna, som stiger om serviceutbudet bibehålls.

Utskottet påpekar ytterligare att det är angeläget att säkerställa tidningsdistributionen och rättvisa kostnader i glesbygden. Posten bör ta hänsyn till tidningsdistributionen på landsbygden, när den bestämmer nivån på vinstredovisningen.

58. Banhållning

Bannätet har blivit sämre på senare år och hastighets- och axelviktsbegränsningar har därför införts. Begränsningarna har också drabbat vissa bansträckor som är viktiga för industrin. Det kan hända att den tunga trafiken allt mer måste flyttas över till landsvägarna på grund av de dåliga banorna. Detta överensstämmer inte med till exempel principerna för trafik- och miljö-säkerhet. På grund av de dåliga järnvägsbanorna kan tågtrafiken inte konkurrera med privatbilismen. Utskottet påpekar betydelsen av att försämringen av bannätet så snabbt som möjligt stoppas. Underhållet av bannätet måste basera sig på långsiktiga och helhetsdominerade ombyggnadsprojekt samt finansiell planering.

Bansträckan Ingerois-Juurikorpi spelar en viktig roll för exportindustrin och utskottet anser därför att ombyggnaden av den till en tvåspårig bana bör kunna inledas 1996 med hjälp av en tilläggsbudget.

99. Övriga utgifter inom trafikministeriets förvaltningsområde

45. Understöd till Öst- och Centraleuropas trafikbransch (reservationsanslag 3 år)

Ett välfungerande närområdessamarbete kräver välfungerande gränsövergångsställen med vägnät och förbindelser. Gränsövergångsstället i Parikkala har kommit att komplettera transportserVICEN i sydöstra Finland och spelar en viktig roll för kommunikationerna till korridorerna till Murmansk och Arkangelsk, men också till Karelska republiken. Utskottet menar att anslaget bör kunna användas för att fullborda vägförbindelsen till gränsövergångsstället i Parikkala som ett led i TACIS-programmet för närområdes-samarbetet.

Huvudtitel 32

HANDELS- OCH INDUSTRIMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Enligt förklaringen till huvudtiteln har ministeriet som resultatmål bland annat att medverka till en gynnsam ekonomisk utveckling och sysselsättningsutveckling genom att öka industrins aktivitet, stödja forskning och produktutveckling samt små och medelstora företag genom direkta och indirekta finansierings-, rådgivnings- och utbildningsåtgärder, genom att främja energisparande och användningen av förnybar energi samt konkurrens-, miljö- och säkerhetsaspekter i energisystemet samt genom att underlätta de små och medelstora företagens internationalisering. Vidare konstateras i förklaringen att handels- och industriministeriet har till uppgift att vid bedrivandet av näringspolitik förbättra företagens allmänna verksamhetsförutsättningar och inrikta näringsunderstöden i enlighet med denna uppgift.

De centrala tyngdpunkterna inom handels- och industriministeriets förvaltningsområde 1996 är följande:

1. forsknings- och produktutveckling,
2. utökning av små och medelstora företags verksamhet,
3. väsentlig förbättring av det internationella kunnandet (EU) inom små och medelstora företags verksamhet och
4. riskfinansieringsverksamhet.

Statsutskottet instämmer i de allmänna synpunkter som ovan anläggs på handels- och industriministeriets förvaltningsområde och konstaterar att när de finansiella resurser som ministeriet förfogar över minskar såsom planerat bör intresset fokuseras på planeringen av de allmänna näringspolitiska verksamhetsförutsättningarna och på en förbättring av dessa på längre sikt i stället för på enskilda och fristående specialåtgärder.

Statsutskottet påpekar att Finland håller på att utvecklas till ett kunskapssamhälle. Detta bevisas bland annat av att högteknologiprodukternas andel av exporten ökat snabbt under de senaste åren. Andelen var endast 6 procent 1988 men närmar sig 20 procent i år. Framgången

grundar sig på de satsningar som företagen gjort, på den undervisning och forskning som högskolorna bedriver samt i avgörande grad på verksamheten vid Teknologiska utvecklingscentralen. Tack vare detta innovationssystem finns det i Finland rikligt med teknologiföretag med stor tillväxtpotential. Enbart inom el- och elektronikindustrin kan det uppstå 40 000 nya arbetstillfällen före 2000. Det är viktigt att också staten bidrar till en kontinuerlig tillväxt genom att bevilja medel för basforskning och tillämpad forskning samt för produktutveckling.

Med stöd av en utredning från finansministeriet ökas det totala antalet anställda inom förvaltningsområdet med 16 årsverken. Ökningen inbegriper det tillskott på 10 årsverken som beslutades i samband med årets tredje tilläggsbudget och det tillskott på 6 årsverken som handels- och industriministeriets verksamhetsområde får ta emot till följd av att tekniska kontrollcentralen indragits den 1 november 1995 och ersatts med Tekniska kontrollcentralen, som är ett statligt affärsverk av ny typ.

Huvudtitelns motivering får följande lydelse:

Det totala antalet anställda inom förvaltningsområdet får 1996 motsvara högst 2 976 årsverken. Inom förvaltningsområdet får dessutom i samband med avlöningen av arbetslösa nyutexaminerade som forskningsassistenter på deltid finnas personal motsvarande högst 250 årsverken samt på grund av uppgifter i anslutning till medlemskapet i Europeiska unionen 23 årsverken.

(Styckena 2 och 3 såsom i regeringens proposition)

01. Handels- och industriministeriet

21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 1 959 000 mark.

Dessutom ökas momentet med 132 000 mark för avlöning av en person som överföring från tekniska kontrollcentralen.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 111 202 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

22. *Till näringspolitiken ansluten forsknings- och utredningsverksamhet* (reservationsanslag 3 år)

Enligt motiveringen till momentet får anslaget bland annat användas till betalning av utgifter för sådana undersökningar och utredningar som beställs hos utomstående och stödjer ministeriets strategiska beredning. Anslaget får även användas till avlönings- och arvodesutgifter som förädlas av industripolitiska undersökningar, utvecklingsprojekt och utredningar samt till vissa andra omkostnader. Därtill får anslaget användas till avlöande av ett antal anställda motsvarande högst 24 årsverken i tidsbundet arbetsförhållande.

Utskottet framhåller att då beslut fattas om användningen av anslaget bör speciell hänsyn även tas till ändamål som små och medelstora företag drar nytta av.

66. *Medlemsavgifter och finansieringsandelar till internationella organisationer* (förslagsanslag)

Med stöd av en utredning från finansministeriet konstaterar utskottet att det med avvikelse från vad som sägs i momentets förklaring är meningen att anslaget på 3 000 000 mark i den sista punkten i användningsspecifikationen också skall användas för betalning av finansieringsandelar.

02. Distriktsbyråerna för HIM-företagstjänst

21. *Omkostnader (delvis EU)* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 850 000 mark. Till följd av ändringen ändras utgifts- och inkomstspecifikationen i momentets förklaring så att bruttoutgifterna blir 53 611 000 mark och övriga omkostnader 49 111 000 mark, vilket innebär att nettoutgifterna stiger till 49 111 000 mark.

Med stöd av en utredning från finansministeriet kompletteras motiveringen till momentet i fråga om EU-finansieringen.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 49 111 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

Anslaget får även användas för betalning av inhemska finansieringsandelar för projekt som ingår i program som finansieras med medel ur EU:s *regionala utvecklingsfond* och socialfond

samt för *nationella bidrag* som betalas med EU:s *tekniska stöd*. Av anslaget har 1 537 500 mk reserverats för den nationella finansieringsandelen för projekt som finansieras ur EU:s *regionala utvecklingsfond* och 1 537 500 mk för projekt som finansieras ur *socialfonden*.

(Stycke 4 såsom i regeringens proposition)

Anslaget får även användas för betalning av den *nationella finansieringsandelen för eurorådgivningscentralerna vid distriktsbyråerna för företagstjänst*. (Nytt)

27. Konsumentverket

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)
Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 370 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 25 308 000 mk.

28. Konsumentklagonämnden

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)
Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 100 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 5 285 000 mk.

29. Konkurrensverket

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)
Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 350 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 16 458 000 mk.

30. Livsmedelsverket

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)
Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 140 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 10 140 000 mk.

31. Konsumentombudsmannens byrå

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)
Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 150 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 7 371 000 mk.

32. Patent- och registerstyrelsen

22. *Föreningsregistrets omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 89 000 mark.

Begränsningen av årsverken i slutet av momentets andra stycke stryks såsom obehövlig.

De enhetskostnader som nämnts i förklaringen till kapitlet kan därmed stiga till 9,1 %, varav följer att tabellen med jämförelsetal över den avgiftsbelagda verksamheten ändras.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 7 238 000 mk.

Anslaget får användas till utgifter för löner och arvoden, till inrikes- och utrikesresor, till publikations-, utbildnings- och informationsutgifter, till adb-utgifter, till anskaffning av utrustning samt till andra motsvarande omkostnader som föranleds av föreningsregistrets funktioner. (*Utesl.*)

33. Konsumentforskningscentralen

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 158 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 9 381 000 mk.

38. Mätteknikcentralen

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 150 000 mark.

Med anledning av att en person flyttas över från tekniska kontrollcentralen ökas momentet med 404 000 mark.

Utgifts- och inkomstspecifikationen i momentets förklaring ändras till följd av dessa ändringar så att bruttoutgifterna blir 12 612 000 mark och övriga omkostnader 8 980 000 mark och nettoutgifterna därmed 9 392 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 9 392 000 mk.

40. Geologiska forskningscentralen

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 3 400 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 208 612 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

28. *Avgiftsbelagd service* (förslagsanslag)

Med anledning av den tredje tilläggsbudgeten för 1995 ökas antalet årsverken i andra styckets sista mening i motiveringen till 50 årsverken.

Momentet får följande lydelse:

(Stycke 1 såsom i regeringens proposition)

Anslaget får även användas till betalning av utgifter för anskaffning av maskiner, anordningar och annan materiel som debiterats kunderna till fullt belopp. Anslaget får användas till avlöande av personal motsvarande 50 årsverken.

41. Säkerhetsteknikcentralen

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 658 000 mark.

Som överföring av fyra personer från tekniska kontrollcentralen ökas lönekostnaderna med 627 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 63 077 000 mk.

42. Statens tekniska forskningscentral

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 6 200 000 mark.

Utgifts- och inkomstspecifikationen i förklaringen ändras till följd av ändringen så att bruttoutgifterna blir 942 200 000 mark och den budgetfinansierade verksamheten 346 200 000 mark, vilket resulterar i nettoutgifter på 321 200 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 321 200 000 mk.

(Styckena 2 och 3 såsom i regeringens proposition)

44. Teknologiska utvecklingscentralen

Tekes insatser har varit avgörande för finansieringen och koordineringen av den tillämpade

forskningen vid högskolorna samt för finansieringen av internationellt forskningssamarbete. Tack vare dem har nivån på undervisningen och forskningen vid högskolorna höjts ordentligt och därmed skapat förutsättningar för en tillväxt i fråga om kunskapsintensiv industri och service. En utredning från EU visar att av alla EU-stater fungerar samarbetet mellan näringslivet och högskolorna bäst i Finland, vilket är Tekes förtjänst.

En internationell bedömning av Tekes verksamhet gav vid handen att det produktutvecklingsstöd som Tekes betalar har varit av avgörande betydelse för utvecklingen av företagsverksamheten. Många små företag ansåg att företagens existens helt grundade sig på Tekes produktutvecklingsstöd. Utan stöd hade en tredjedel av produktutvecklingsprojekten inte kunnat genomföras. Stödet har på långt när inte räckt till för alla projektansökningar. I synnerhet små och medelstora företag har beviljats stöd, men också storföretag som "drar med sig" små och medelstora företag. En OECD-utredning visar att i ekonomier av samma storlek som Finland utgör företagens andel av produktutvecklingskostnaderna 30—50 procent medan den i Finland närmar sig 65 procent.

I budgetpropositionen för 1996 föreslås emellertid att Tekes fullmakter att bevilja finansiering för tillämplad forskning och produktutvecklingsstöd skall minskas med inmot 400 miljoner mark. Utskottet menar att det varken för samhällsekonomi eller för sysselsättningspolitiken är bra med nedskärningen. I dagsläget bör Tekes bevilningsfullmakter såvitt möjligt ökas för att trygga en fortsatt tillväxt för den kunskapsintensiva industrin och servicen.

Utskottet förutsätter att Tekes bevilningsfullmakter för finansiering av tillämplad forskning och produktutvecklingsstöd i framtida budgeter tryggas som en del av det nationella innovationssystemet.

49. Kera Ab

42. Räntestöd till Kera Ab (förslagsanslag)

Under momentet föreslås 235 miljoner mark. Anslaget får i enlighet med de förbindelser som ingåtts med stöd av lagen om aktiebolaget Kera Ab användas till räntestöd som beviljas för finansiering av bolagets verksamhet. Enligt motiveringen till momentet beviljas räntestöd inte för lån som beviljas stora företag. Regeringen avser

enligt momentets förklaring att göra också andra nedskärningar i statens finansieringsstöd. Vidare har regeringen för avsikt att från ingången av 1996 begränsa betalningen av tilläggsräntestöd till de två första låneåren.

I dag kan Kera Ab bevilja lån inom utvecklingsområdet och strukturomvandlingsområden oavsett företagets storlek. Stora företag i södra Finland kan beviljas kredit av vissa industripolitiska orsaker. Om ett stort företag äger mer än 25 procent av aktiestocken i ett litet företag betraktas detta företag inte som ett sm-företag. I synnerhet inom utvecklingsområdet försöker stora företag uppnå samma mål som Kera Ab med sin verksamhet.

Utskottet förutsätter att direktionen för Kera Ab i undantagsfall bör ges rätt att inom utvecklingsområdet och strukturomvandlingsområden bevilja också andra än sm-företag räntestödslån när detta är särskilt motiverat med tanke på sysselsättningen och en härav påkallad mångsidigare företagsstruktur.

I budgetpropositionen för 1996 har för Kera Ab inte föreslagits några som helst medel för kapitalinvesteringar. De kapitalinvesteringar som behövs då ett företag är nytt är helt och hållet beroende av offentlig finansiering. Start Fund of Kera Oy:s fortsatta finansiering är öppen. Erfarenheterna av Matkailunkehitys Nordia Oy:s verksamhet har varit goda. Finansieringen av nätverket av regionala riskplaceringsfonder är också öppen. Det som enligt utskottet brådskar mest är tilläggsfinansiering för Start Fund of Kera Oy och Matkailunkehitys Nordia Oy.

Enligt budgetpropositionen begränsas betalningen av tilläggsräntestöd till de två första låneåren. Det här betyder i praktiken att låneräntan stiger efter två år. Utskottet anser att det vore skäl att överväga om räntan kunde bibehållas konstant under hela lånetiden, varvid tilläggsränteprocenten kunde sänkas. Utskottet hänvisar också till sitt ställningstagande under moment 32.51.49.

50. Främjande av industrin och undersökningen till stöd för industrin

I förklaringen till kapitlet sägs att ett av målen för industripolitiken är att utveckla en sådan varaktig konkurrenskraftig näringsstruktur som samtidigt sysselsätter högt utbildad arbetskraft

med krav på en hög inkomstnivå. Industripolitiken går därmed in för att främja teknologi, öppna nya marknader och förbättra industristrukturen, särskilt genom statsbolagens ägostrukturer och genom utveckling av finansieringsmedel. Enligt propositionen riktas stödet för att utveckla teknologin alltmer selektivt till tekniska områden som är viktiga med tanke på framtiden och till det internationella teknologisamarbetet. Möjligheterna för innovationer att nå kommersiell framgång ägnas allt större uppmärksamhet.

Utskottet framhåller att då privatiseringsplanerna för statsbolagen sätts i verket bör det främsta syftet vara att förbättra statsbolagens finansiella ställning och samtidigt förstärka hela industristrukturen. Först i andra hand kommer möjligheten att använda de medel som privatiseringen inbringrar för att generellt täcka budgeten. Enligt utskottet bör också Garanticalentralens insatser för att utveckla exporten och förbättra småföretagens verksamhetsförutsättningar intensifieras.

Enligt vad utskottet erfarit har Garanticalentralen under de två senaste åren tillsammans med depositionsbanker i fråga om konsolideringsgarantier för småföretag fattat garantibeslut med en fifty-fifty riskfördelning och med gemensamma garantiarrangemang. Principen har varit att banken tillsammans med kunden förbereder kreditbeslutet så långt att Garanticalentralen direkt kan lägga uppgifterna till grund för sitt eget beslut. I år har Garanticalentralen också tillsammans med affärsbankerna och försäkringsbolagen tagit i bruk en s.k. startgaranti med en riskfördelning på 50/50. Utskottet har informerats om att ett samarbete likt det ovan relaterade också i övrigt är aktuellt för ytterligare förbättring av finansieringen av företagsverksamhet. Enligt utskottets åsikt är ett dylikt samarbete nyttigt och bör absolut vidareutvecklas. Samtidigt konstaterar dock utskottet att företagarna fortfarande bör ha kvar det andra alternativet, dvs. att vända sig direkt till Garanticalentralen för att få en öppen garanti-offert.

51. Investerings- och utvecklingsstöd inom företagsverksamheten

49. Stödande av företagets investerings- och utvecklingsprojekt (delvis EU) (förslagsanslag)

Enligt förklaringen till momentet menar regeringen att storföretagens produktinvesteringar

inte längre skall stödjas. Investeringsstöd för utvecklingsområdet kan enligt lagen om företagsstöd i och för sig också beviljas inom dessa verksamhetssektorer. Vid tillämpningen av uttalandet i förklaringen bör enligt utskottet beaktas att det i fråga om projekt som delvis får sin finansiering från EU:s strukturfonder är motiverat att inom målområdena kvarhålla möjligheten till nationell finansiering. Utskottet påpekar också att stora företag i vissa fall kan räkna med finansiering från Tekes.

I den andra tilläggsbudgeten för 1995 minskas den nationella finansieringsandelen för företagsprojekt som finansieras av EU från 130 300 000 mark till 55 000 000 mark. I motiveringen till momentet ökas därför den nationella finansieringsandelen i andra styckets sista mening från 144 100 000 mark till 165 000 000 mark.

Med stöd av en utredning från finansministeriet utvidgas bevilningsfullmakten och anslagsanvändningen i motiverings fjärde stycke till att gälla nationella finansieringsandelar för pilotprojekt.

Momentet får följande lydelse:

(Stycke 1 såsom i regeringens proposition)

Anslaget får användas till betalning av investerings-, start- och utvecklingsbidrag enligt lagen om företagsstöd (1136/93) och den tidigare lagen om regionalt stödande av företagsverksamheten (1297/88) samt andra tidigare motsvarande lagar samt till betalning av bidrag enligt statsrådets beslut om stödande av småföretagarverksamhet (177/88) och statsrådets beslut om stöd för förflyttning av producenttjänsteföretag (126/89) samt till betalning av bidrag enligt handels- och industriministeriets beslut om stöd för främjande av etablering av småföretag (145/89). Anslaget får dessutom användas till betalning av statens andel av de nationella finansieringsandelarna för projekt som ingår i program som finansieras med medel ur EU:s regionala utvecklingsfond. Av anslaget har 165 000 000 mk reserverats för den nationella finansieringsandelen.

(Stycke 3 såsom i regeringens proposition)

Bevilningsfullmakten och anslaget får även användas till *bevilning och betalning* av den nationella finansieringsandelen av EU:s gemenskapsinitiativ *och pilotprojekt*.

(Stycke 5 såsom i regeringens proposition)

50. *Räntestöd för små och medelstora företags investeringar* (förslagsanslag)

Fler räntestödslån än beräknat har beviljats och därför ökas momentet med stöd av en utredning från finansministeriet med 23 000 000 mark.

Utredningen i momentets förklaring om täckande av förbindelser som ingåtts som 1992—1995 ändras så att utgifterna 1996 är 48 miljoner mark, 1997 40 miljoner mark, 1998 28 miljoner mark och 1999—24 miljoner mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 48 000 000 mk.
(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

52. Utvecklande av små och medelstora företags verksamhet

Regeringen avser att vid utvecklandet av små och medelstora företags verksamhet främja nyetableringen av företag samt förbättra företagets konkurrenskraft genom att utveckla företagslednings- och marknadsföringsförmågan, internationaliseringen, ibrukttagandet av ny teknik, produktiviteten och produktutvecklingen vid företag samt samarbetet mellan företag.

Utskottet konstaterar att för att arbetslösheten skall minska är det av största vikt att de mål som uppställts för utvecklande av just små och medelstora företags verksamhet uppnås. Det här är det enda effektiva medlet att få till stånd en förbättring i sysselsättningsläget.

55. Energihushållning

27. *Främjande av energisparande och effektiv användning av energi samt energiinformation* (reservationsanslag 2 år)

Utskottet konstaterar att momentet i år är 9 000 000 mark, varav 7 500 000 mark har avdelats för Servicecentralen för Energisparande MOTIVA. På hela momentet föreslås 7 500 000 mark för nästa år. Momentet är avsett för utgifterna för bland annat information om energibesparing och effektiv användning av energi samt marknadsfrämjande åtgärder för ny sparteknik.

Utskottet understryker att MOTIVA bedriver en mycket nyttig verksamhet och att det med relativt små anslag är möjligt att effektivt sänka energiförbrukningen och använda de medel som därigenom frigörs till nytta för den övriga industrin. Enligt erhållen utredning har MOTIVA redan bidragit till årliga energikostnadsbesparingar på uppskattningsvis över 100 miljoner mark och en sysselsättande effekt på ca 2 000 årsverken inom loppet av två år. Vidare framhåller utskottet att MOTIVA tack vare sin effektivitet

har alldeles uppenbara tillväxtpotentialer på marknaden.

Hänvisande till utskottets betänkande om budgeten för 1995 ökas momentet med 1,5 miljoner mark för Servicecentralen för Energisparande MOTIVA.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 9 000 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

40. *Energibidrag (delvis EU)* (förslagsanslag)

I anknytning till momentet har riksdagen behandlat regeringens proposition 102/1995 rd med förslag till lag om upphävande av lagen om energiunderstöd. Meningen är att genomföra en ändring av energistödssystemet för att våra stadganden om beviljande av energistöd skall kunna harmoniseras med EG:s regelverk om statligt stöd. Hänvisande till ekonomiutskottets betänkande 18/1995 rd om lagförslaget påpekar statsutskottet att energistöden i framtiden kommer att regleras genom statsbudgeten och beslut av statsrådet. Riksdagen förlorar inte sin beslutskompetens i saken genom att lagen om energistöd upphävs. Det är riksdagen som fattar beslut hur stort energistödet skall vara och hur det skall inriktas då den godkänner anslagen i budgeten och deras disposition.

Förteckningen över ändringar i lagen om energistöd (1607/91) i momentets tredje stycke kompletteras med en ändring som gjorts 1995.

Momentet får följande lydelse:

(Styckena 1 och 2 såsom i regeringens proposition)

Anslaget får även användas till betalning av understöd som beviljats med stöd av lagen om energiunderstöd (1607/91, ändr. 1051/92, 1083/93 och 296/95) och lagen om främjande av användningen av inhemska energikällor samt av energisparande och införande av ny energiproduktionsteknologi (1137/88) samt till betalning av understöd som beviljats vissa fjärrvärmecentraler som använder inhemskt bränsle.

(Styckena 4—6 såsom i regeringens proposition)

80. Centralen för turistfrämjande

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 250 000 mark. På grund av ändringen ändras specificeringen av utgifter och inkomster i momentets förklaring såttillvida att bruttoutgifterna blir 92 563 000

mark, särskilda utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten 13 333 000 mark, övriga omkostnader 79 230 000 mark och inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten 13 903 000 mark. Nettoutgifterna uppgår således till 78 530 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 78 530 000 mk.

85. Utrikeshandelns främjande

40. Företags internationalisering (delvis EU) (förslagsanslag)

Med stöd av en utredning från finansministeriet utvidgas anslaget användningssyfte till att omfatta också projekt som finansieras med medel ur EU:s socialfond. På grund av detta ändras stycke 4 och 6.

Momentet får följande lydelse:

(Styckena 1—3 såsom i regeringens proposition)

Anslaget får även användas till betalning av statens andel av de nationella finansieringsandelarna för projekt som ingår i program som finansieras med medel ur EU:s regionala utvecklingsfond och socialfond. Av anslaget har 16 000 000 mk reserverats för den nationella finansieringsandelen för den regionala utvecklingsfonden och 3 000 000 mk för socialfonden.

(Stycke 5 såsom i regeringens proposition)

Nya bidrag får år 1996 beviljas till ett belopp av 180 000 000 mk, varav 30 000 000 mk för projekt som finansieras med medel ur EU:s regionala utvecklingsfond och 6 000 000 mk för projekt som finansieras med medel ur socialfonden och 50 000 000 mk för anpassande av livsmedelsindustrin till EU-medlemskapet.

(Stycke 7 såsom i regeringens proposition)

Huvudtitel 33

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Vårt socialskyddssystem har hittills utvecklats enligt den så kallade nordiska modellen. Statsekonomin har under de senaste åren tvingat till ingrepp i den sociala tryggheten. Nedskärningarna har främst gällt de sociala inkomstöverföringarna. Lindringen av den direkta beskattningen och reduceringarna i den sociala tryggheten leder lätt till att inkomstklyftan i vårt samhälle vidgas. Nedskärningarna till trots håller vårt socialskydd en skälig europeisk nivå.

Det har varit oväntat svårt att bedöma den sammantagna effekten av sparbesluten. Riksdagen har i flera sammanhang krävt att regeringen skall ge akt på de totalekonomiska konsekvenserna av sparbesluten. Utskottet uppmanar regeringen att med det snaraste förelägga riksdagen en utredning om vilka konsekvenser besparingarna haft för den offentliga ekonomin och medborgarnas utkomst.

Statsutskottet påpekar att det under alla förhållanden skall vara lönsammare att arbeta än att leva på sociala bidrag. Enligt utskottet är det självklart att det krävs ändringar i beskattning, serviceavgifter och förmåner för att inkomstproblemen skall kunna lösas och flitfällorna elimineras.

Utskottet noterar att de senaste årens inbesparingar medfört olika slags problem för många specialgrupper. Till exempel har kommunerna överfört psykiatriska patienter, rusmedelsmissbrukare och utvecklingsstörda från slutenvård till öppen vård utan att samtidigt kontrollera att öppenvårdstjänster finns att tillgå och vilka resurser öppenvården förfogar över. I praktiken har dessa människor ofta blivit helt utan vård och i sinom tid tagits in för specialiserad sjukvård.

Utskottet förutsätter att speciell uppmärksamhet ägnas åt att en täckande öppenvård ordnas och integreras i nivåstruktureringen av social- och hälsovården. Vidare förutsätter utskottet att när-

stående- och familjevård utnyttjas i större utsträckning än tidigare och anser att dessa vårdformer bör utvecklas så att vården håller en hög standard.

Eftersom riksdagen inte har slutbehandlat regeringens proposition med förslag till lag om ändring av 1 § lagen om mottagningsstationer och förläggningar för asylsökande stryks första stycket i huvudtitelns motivering och ändras första meningen i det andra stycket.

Huvudtitelns motivering får följande lydelse:
(Stycke 1 *utesl.*)

Det totala antalet anställda inom förvaltningsområdet får 1996 motsvara högst 2 454, (*utesl.*) fr.o.m. 1.5.1996 högst 2 526 och fr.o.m. 1.10.1996 högst 2 285 årsverken. På grund av de uppgifter som hänför sig till medlemskapet i Europeiska unionen får inom förvaltningsområdet dessutom finnas sex årsverken.

01. Social- och hälsovårdsministeriet

21. *Omkostnader (delvis EU)* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 1 699 000 mark.

Eftersom riksdagen inte har slutbehandlat regeringens proposition med förslag till lag om ändring av 1 § lagen om mottagningsstationer och förläggningar för asylsökande ökas momentet med 9 000 000 mark.

Med stöd av en utredning från finansministeriet ändras dessutom första meningen i fjärde stycket i momentets motivering.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 142 187 000 mk.

(Styckena 2 och 3 såsom i regeringens proposition)

Anslaget får dessutom användas för betalning av den nationella delfinansieringsandelen för sådana program avseende mål 6, 2, 3, 4 och 5b och sådana utan gemenskapsinitiativ genomförda projekt som finansieras genom EU:s socialfond och regionala utvecklingsfond. Av anslaget har 10 400 000 mk reserverats för den nationella finansieringsandelen för projekt som finansieras genom socialfonden och 2 900 000 mk för den nationella finansieringsandelen för projekt som finansieras genom regionala utvecklingsfonden.

(Styckena 5—7 såsom i regeringens proposition)

02. Forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)
Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 1 642 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 106 392 000 mk.

(Styckena 2—4 såsom i regeringens proposition)

03. Arbetslöshetsnämnden

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)
Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 294 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 8 635 000 mk.

04. Prövningsnämnden

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)
Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 311 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 8 311 000 mk.

05. Olycksfallsverket

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)
Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 510 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 27 010 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

06. Rättsskyddscentralen för hälsovården

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)
Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 183 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 10 101 000 mk.

07. Institutet för arbetshygien

50. *Statsbidrag för utgifterna vid institutet för arbetshygien* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 3 795 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 165 795 000 mk.

(Styckena 2 och 3 såsom i regeringens proposition)

08. Folkhälsoinstitutet

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)
Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 3 082 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 150 432 000 mk.

(Styckena 2 och 3 såsom i regeringens proposition)

26. *Anskaffning av vaccin* (förslagsanslag)
Med stöd av en utredning från finansministeriet kompletteras momentets motivering så att folkhälsoinstitutet får ingå vaccinanskaffningsavtal som åsamkar staten utgifter på högst 2 000 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

(Styckena 1 och 2 såsom i regeringens proposition)

Folkhälsoinstitutet får ingå vaccinanskaffningsavtal som åsamkar staten utgifter på högst 2 000 000 mk. (Nytt)

09. Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)
Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 308 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 22 330 000 mk.

10. Strålsäkerhetscentralen

21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 1 544 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 81 904 000 mk.

(Styckena 2—4 såsom i regeringens proposition)

11. Läkemedelsverket

21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 148 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 5 198 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

14. Statens sinnessjukhus

I förklaringen till kapitlet konstateras: "Beordningen av en ändring av statens sinnessjukhus administrativa ställning fortgår." Enligt vad utskottet erfarit är det meningen att Niuvanniemi sjukhus och Gamla Vasa sjukhus skall fortsätta att vara statliga sinnessjukhus, vilket utskottet anser vara en riktig utgångspunkt. Utredningsarbetet bör begränsas till utökade befogenheter för rättsskyddscentralen för hälsovården att välja vårdplats för kriminalpatienter. Vidare bör det utredas om kommunernas medverkan i rättsskyddscentralens rättspsykiatriska nämnd och i de statliga sinnessjukhusens förvaltning kunde ökas.

Utskottet finner det också viktigt att årsverkskvoterna vid statens sinnessjukhus granskas på årsnivå och inte på dagsnivå.

21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 214 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 9 080 000 mk.

17. Utkomstskydd för arbetslösa

50. *Statsandel till arbetslöshetskassor* (förslagsanslag)

Med stöd av en utredning från finansministe-

riet ändras andra stycket i motiveringen till momentet så att det anknyter till den arbetslivsreform om vilken överenskoms vid de inkomstpolitiska förhandlingarna.

Momentet får följande lydelse:

(Stycke 1 såsom i regeringens proposition)

Anslaget får användas till betalning av statsandel till arbetslöshetskassor enligt lagen om arbetslöshetskassor (603/84) och lagen om försök med alterneringsledighet (195).

51. *Grundskydd i enlighet med lagen om utkomstskydd för arbetslösa* (förslagsanslag)

Med stöd av en utredning från finansministeriet minskas momentet med 1 000 000 000 mark, som överförs till moment 34.06.52.

Med stöd av en utredning från finansministeriet ändras andra stycket i motiveringen till momentet så att det anknyter till den arbetslivsreform om vilken överenskoms vid de inkomstpolitiska förhandlingarna.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 1 400 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av grundskydd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (602/84) och av alterneringsersättning som Folkpensionsanstalten betalar enligt lagen om försök med alterneringsledighet (195).

18. Sjukförsäkring

60. *Statens andel i de utgifter som föranleds av sjukförsäkringslagen* (förslagsanslag)

Eftersom riksdagen inte utan ändringar godkände regeringens proposition med förslag till lagstiftning om revidering av systemet med sjukdagpenning samt rehabilitering ökas momentet med 60 000 000 mark.

Arbetslöshetsförsäkringsavgiften för löntagare har sänkts och därför minskas momentet med stöd av en utredning från finansministeriet med 20 000 000 mark.

Med stöd av en utredning från finansministeriet ändras ordet "folkpensionsfondens" i sista meningen i momentets motivering till "sjukförsäkringsfondens".

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 50 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av statsandel enligt sjukförsäkringslagen (364/63), lagen om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten (610/91) och lagen om rehabiliteringspenning (611/91). Av sjukförsäkringsfondens me-

del får högst 378 000 000 mk användas till kostnader för behovsprövad rehabilitering enligt lagen om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten.

22. Ersättning för skada, ådragen i militärtjänst och vissa utgifter för rehabilitering

Utskottet noterar med tillfredsställelse att social- och hälsovårdsministeriet i höst initierat ett projekt och en därtill hörande utredning som avser att gå in på behoven att se över vården och behandlingen av veteraner. Samtidigt som utskottet skyndar på veteranprojektet vill det speciellt framhålla att veteranerna i det kommande systemet skall ges större möjligheter till rehabilitering och till att bo hemma.

28. Annat utkomstskydd

30. *Statlig ersättning till kommunerna för speciella kostnader för utkomststöd till personer som flyttar till Finland och för social- och hälsovård som ges dem* (förslagsanslag)

Eftersom riksdagen inte har slutbehandlat regeringens proposition med förslag till lag om ändring av 1 § lagen om mottagningsstationer och förläggningar för asylsökande ökas momentet med 47 500 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 48 500 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

66. *Vissa understöd för åldringsvård* (reservationsanslag 3 år)

Eftersom riksdagen inte har slutbehandlat regeringens proposition med förslag till lag om ändring av 1 § lagen om mottagningsstationer och förläggningar för asylsökande återinförs momentet i budgeten och beviljas under momentet 6 000 000 mark.

Rubriken och motiveringen till momentet får följande lydelse:

66. *Vissa understöd för åldringsvård* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 6 000 000 mk.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för planering och anläggande av service- och boendeheter för i första hand ingermanländska åldringar i Ryssland och Estland och för utbildning av personal i samband härmed samt för inledande och uppföljning av verksamheten.

29. Mottagande av flyktingar och asylsökande

61. *Mottagande av flyktingar och asylsökande* (förslagsanslag)

Med stöd av en utredning från finansministeriet ökas momentet med 17 000 000 mark.

Eftersom riksdagen inte har slutbehandlat regeringens proposition med förslag till lag om ändring av 1 § lagen om mottagningsstationer och förläggningar för asylsökande ökas momentet med 260 244 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 300 244 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

32. Av kommunerna anordnad social- och hälsovård

Utskottet påpekar att 1996 ges för första gången en folkhälsobeskrivning till riksdagen. Folkhälsobeskrivningen ger ett ypperligt tillfälle att bedöma vilka konsekvenser besparingarna haft för servicenivån inom hälsovården och för en rättvis tillgång på service.

Utskottet konstaterar att utkomststödet är en sistahandsförmån i vårt socialskydd. Under de senaste åren har utgifterna för utkomststöd ökat kraftigt, främst till följd av att arbetslösheten ökat. Enligt utredningar som förelagts utskottet kan de nu aktuella inbesparingarna leda till att kommunernas utgifter för inkomststöd ytterligare skjuter i höjden och tvingar till höjning av klientavgifter. Statsutskottet skyndar på ett projekt som social- och hälsovårdsministeriet driver för att göra grundtrygghetssystemet enklare och klarare.

Utskottet har fått sig förelagt olika kalkyler över vilka konsekvenser inbesparingarna i hemvårdstödet har för den offentliga ekonomin och familjerna.

Utskottet förutsätter att regeringen följer upp vilka konsekvenser besparingarna i hemvårdstödet har för den offentliga ekonomin och familjerna och förelägger riksdagen en utredning om dem under vårsessionen 1996.

92. Användningen av avkastningen av Penningautomatföreningens verksamhet

59. *Utgifter för rehabilitering av frontveteraner*
Avsikten är att 165 miljoner mark av avkast-

ningen från Penningautomatföreningen 1996 skall användas för att betala utgifter för rehabilitering av veteraner. Utskottet konstaterar att Penningautomatföreningens egentliga syfte är att stödja den verksamhet som bedrivs av social- och hälsovårdsorganisationer. Det strider mot principerna för PAF:s verksamhet att avkastningen år efter år används för allmän täckning av statsbudgeten.

Utskottet påpekar att utredningar pågår om hur veteranrehabiliteringen på längre sikt skall administreras och finansieras. Detta arbete kommer bland annat att mynna ut i ett förslag till revidering av lagstiftningen om veteranrehabilitering så att den blir förenlig med veteranernas förändrade behov. Utskottet anser det viktigt att ansvaret för rehabiliteringen av veteraner fortfarande ligger hos staten.

Huvudtitel 34

ARBETSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Statsutskottet stödjer regeringens målsättning att halvera arbetslösheten under valperioden. I samverkan med arbetsmarknadsorganisationerna skall det bland annat utredas vilka legislativa hinder det fortfarande finns för sysselsättning. Hinder för att ta arbete och anställa folk som beror på skattekillen måste undanröjas.

Enligt vad utskottet erfarit har det på grund av lagstiftningen förekommit vissa problem med att samordna arbetslöshetsdägningen och förvärvsinkomster under arbetslöshetstiden. I vissa fall har det lett till dröjsmål med utbetalningen av dagpenning. I praktiken har det betydtt att arbetslösa inte ens haft ekonomiska möjligheter att ta emot arbeten av detta slag. På grund av marginalskatten har de dessutom haft relativt liten nytta av sådana, bara obetydligt större extra inkomster. Utskottet finner det nödvändigt att åtgärder med det snaraste vidtas för att undanröja problemen med att ta emot kortvariga anställningar.

Enligt erhållen utredning har redan över en miljon människor i Finland s.k. atypiska anställningar, där arbetstiden ofta avviker från det normala i betydande grad. Delat arbete och fler deltidsanställningar bör gynnas. Målet bör vara att öka sysselsättningen och dessutom att motarbeta burn out hos de anställda, förbättra kundservicen genom omorganisering av arbetstiderna och att ta fram bättre modeller för sysselsättningsstöd vid delat arbete.

Med stöd av en utredning från finansministeriet och med anledning regeringens principbeslut i anknytning till sysselsättningsprogrammet för Finland ökas det totala antalet anställda inom förvaltningen i motiveringen till huvudtiteln med 18.

På grund av att behandlingen av regeringens proposition med förslag till lag om ändring av 1 § lagen om mottagningsstationer och förläggningar för asylsökande fortfarande pågår i riksdagen, minskas det totala antalet anställda med 148.

Huvudtitelns motivering får följande lydelse:

Det totala antalet anställda inom förvaltningsområdet får 1996 motsvara högst 3 690 årsverken. På grund av de uppgifter som hänför sig till medlemskapet i Europeiska unionen får inom förvaltningsområdet dessutom finnas 3 årsverken. Dessutom får inom förvaltningsområdet finnas högst 80 årsverken för produktion av effektivare service för långtidsarbetslösa samt för arbetsförvaltningens och undervisningsförvaltningens gemensamma produktion av sådan service i anslutning till yrkeskarriär och rekrytering för dem som blir klara från högskolorna som tas upp under moment 34.06.21. Inom förvaltningsområdet får också finnas 80 årsverken på grund av koordinatörer och projektledare som avlönas för fullföljandet av Europeiska socialfondens program.

01. Arbetsministeriet

På grund av att behandlingen av regeringens proposition med förslag till lag om ändring av 1 § lagen om mottagningsstationer och förläggningar för asylsökande fortfarande pågår i riksdagen stryks beslutdelen i kapitel motiveringen.

Kapitel motiveringen:

(Utesl.)

20. *Det nationella programmet för utvecklande av arbetslivet och produktivitet utveckling (reservationsanslag 3 år)*

Med anledning av regeringens principbeslut i anknytning till sysselsättningsprogrammet för Finland ändras tredje stycket i motiveringen till momentet.

Momentet får följande lydelse:

(Styckena 1 och 2 såsom i regeringens proposition)

Anslaget får dessutom användas till betalning av utgifter för publikationer, särskilda utred-

ningar, sakkunnigarvoden, anordnande av seminarier och skapande av inhemska och utländska samarbetsnät samt för *anställning av personal motsvarande högst fyra årsverken* och till betalning av utgifter för tillfällig personal som deltar i administreringen av programmen.

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 1 597 000 mark.

På grund av att behandlingen av regeringens proposition med förslag till lag om ändring av 1 § lagen om mottagningsstationer och förläggningar för asylsökande fortfarande pågår i riksdagen minskas momentet med 9 000 000 mark.

Med stöd av en utredning från finansministeriet ökas momentet med 299 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 140 679 000 mk.

61. *EU:s deltagande i arbetskrafts- och socialpolitiken (EU)* (reservationsanslag 3 år)

Med stöd av en utredning från finansministeriet ökas momentet med 22 620 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 691 300 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

03. Distriktsförvaltningen för arbetarskyddet

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 1 845 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 103 981 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

06. Arbetskraftspolitiken

02. *Avlöningar* (förslagsanslag)

Med stöd av en utredning från finansministeriet ökas momentet med 50 000 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 1 125 652 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

21. *Omkostnader inom arbetskraftsärendenas distrikts- och lokalförvaltning* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 8 984 000 mark.

Med stöd av en utredning från finansministeriet ökas momentet dessutom med 1 103 000 mark.

Utskottet hänvisar till förklaringen i kapitel-motiveringen, där det framhålls att arbetskraftsbyråerna skall kunna sköta såväl betjäningen av ett stort antal kunder som anskaffningen av arbetskraft och uppgifter i anslutning till utvecklingen av detsamma. Utskottet uppmärksammar arbetskraftsbyråernas möjligheter att betjäna till exempel unga arbetslösa. Insatserna för att främja samverkan mellan utbildning och arbetsliv och de nya verksamhetsformerna i kombination med alla extra uppgifter som EU-medlemskapet fört med sig förutsätter mer resurser för arbetskraftsbyråerna.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 576 696 000 mk.

25. *Specialutgifter för arbetskraftsservicen* (förslagsanslag)

Med stöd av en utredning från finansministeriet ändras sista meningen i andra stycket i motiveringen till momentet.

Momentet får följande lydelse:

(Stycke 1 såsom i regeringens proposition)

Anslaget får användas till ersättning för stödåtgärder i anslutning till yrkesvägledning samt till stödåtgärder för placering av handikappade i arbete och till service för andra svårsysselsatta personer i enlighet med lagen (1005/93) och förordningen (1251/93) om arbetskraftsservice, lagen om arbetsmarknadsstöd (1542/93) samt förordningen om förmåner i samband med arbetskraftsservice (1253/93 *utesl.*). Anslaget får även användas till betalning av gruppolycksfalls- och ansvarsförsäkringar som avses i förordningen om förmåner i samband med arbetskraftsservice.

(Stycke 3 såsom i regeringens proposition)

29. *Köpta tjänster som hänför sig till arbetskraftspolitisk vuxenutbildning* (förslagsanslag)

Med stöd av en utredning från finansministeriet ökas momentet med 52 000 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 1 077 782 000 mk.

(Styckena 2 och 3 såsom i regeringens proposition)

30. *Statsandel till kommuner och samkommuner för lindrande av arbetslösheten* (förslagsanslag)

Med stöd av en utredning från finansministeriet ökas momentet med 100 000 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 1 290 000 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

50. *Studiesociala förmåner för dem som deltar i arbetskraftspolitisk vuxenutbildning* (förslagsanslag)

Med stöd av en utredning från finansministeriet ökas momentet med 70 400 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 1 469 050 000 mk. (Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

52. *Arbetsmarknadsstöd* (förslagsanslag)

Med stöd av en utredning från finansministeriet ökas momentet med 1 000 000 000 mark som transferering från moment 33.17.51.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 4 009 000 000 mk. (Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

62. *Statsunderstöd för lindrande av arbetslösheten* (förslagsanslag)

Med stöd av en utredning från finansministeriet fogas orden "delvis EU" till momentrubriken och motiveringen till momentet kompletteras.

Momentets rubrik och motivering får följande lydelse:

62. *Statsunderstöd för lindrande av arbetslösheten (delvis EU)* (förslagsanslag)

(Stycke 1 och 2 såsom i regeringens proposition)

Anslaget får också vad gäller det strukturella sysselsättningspolitiska stödet användas för betalning av nationella finansiella bidrag till åtgärder enligt program som finansieras med medel ur EU:s regionala utvecklingsfond. Av anslaget har 5 000 000 mk reserverats för det nationella finansiella bidraget. (Nytt)

07. Flykting- och migrationsärenden

På grund av att behandlingen av regeringens proposition med förslag till lag om ändring av 1 § lagen om mottagningsstationer och förläggningar för asylsökande fortfarande pågår i riksdagen stryks kapitlet i budgeten och moment 34.07.30, 61 och 66 samt anslagen på dem återinförs under social- och hälsovårdsministeriets huvudtitel på moment 33.28.30, 33.29.61 och 33.28.66.

Kapitlet:

(Utesl.)

99. Övriga utgifter inom arbetsministeriets förvaltningsområde

21. *Arbetskraftsinstitutets omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpoltiska uppgörelsen ökas momentet med 28 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 4 000 000 mk.

22. *Arbetsrådets omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpoltiska uppgörelsen ökas momentet med 5 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 305 000 mk.

Huvudtitel 35

MILJÖMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Med stöd av en utredning från finansministeriet och med anledning av ett principbeslut av regeringen om ett sysselsättningsprogram för Finland utökas antalet anställda inom förvaltningsområdet i huvudtitelns motivering med tre.

Huvudtitelns motivering får följande lydelse:

Det totala antalet anställda inom *förvaltningsområdet* får 1996 motsvara högst 2 370 årsverken. *Inom förvaltningsområdet* får dessutom finnas tre årsverken med anledning av uppdrag som medlemskapet i Europeiska unionen medför.

01. Miljöministeriet

21. Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 1 830 000 mark.

Dessutom ökas momentet med stöd av en utredning från finansministeriet med 1 200 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 90 030 000 mk.

22. Utveckling och planering (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 670 000 mark.

Dessutom ökas momentet med stöd av en utredning från finansministeriet med 2 000 000 mark som flyttas över från moment 35.30.87.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 43 000 000 mk.

(Styckena 2—4 såsom i regeringens proposition)

61. Vissa understöd (delvis EU) (reservationsanslag 2 år)

Enligt utskottet bör det inom en snar framtid utredas från vilket budgetmoment medel skall beviljas för organisationer som bedriver miljöupplysning.

11. Miljövård

Statsutskottet anser det viktigt att en del av intäkterna av den planerade statliga avfallsavgiften används för sanering av förorenade markområden, för allmän utveckling av avfallshanteringen samt för forskning och utredning.

13. Miljösamarbete med länder i Finlands närområden

Statsutskottet konstaterar att närområdes-samarbetet administrativt är splittrat också då det gäller miljösamarbetet. Utskottet framhåller att en koordinering gynnar samarbetet och anser att miljöministeriet måste effektivisera sin verksamhet som samordnande myndighet i miljösamarbetet med närområdena.

26. Regionala miljöcentraler

Statsutskottet anser att de regionala miljöcentralernas knappa anslag och ökade uppgiftsbörda kräver att centralerna går in för ett intensivare samarbete med andra regionala myndigheter. Större klarhet bör skapas i administreringen av EU-stöd på regional nivå.

21. (35.25.21, delvis och 26.21) Omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 5 750 000 mark.

Med stöd av en utredning från finansministeriet ökas momentet dessutom med 225 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 276 323 000 mk.

27. Finlands miljöcentral

21. (35.25.21, delvis och 27.21) *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 2 100 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas ett nettoanslag om 118 357 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

30. Samhällen, användning av områden och naturvård

Med stöd av en utredning från finansministeriet fogas en beslutsdel till kapitlets motivering.

Kapitlets motivering får följande lydelse:

Forststyrelsens naturskyddsarbete 1996 har följande mål för servicen och annan verksamhet:

Forststyrelsen skall i sitt naturskyddsarbete fästa särskilt avseende vid de internationella naturskyddskonventionerna och konventionen om skydd för världens kultur- och naturarv, vilka är bindande för Finland som stat. Forststyrelsen skall för egen del och i samverkan med andra instanser arbeta för att Finlands skyddsområdessystem fyller de krav som Europeiska unionen ställer och verka för att vårt land får ett nätverk av naturskyddsområden enligt programmet Natura 2000. Naturskyddsområdena, speciellt nationalparkerna, skall utgöra ett representativt urval naturområden med god service som på längre sikt skall kunna utnyttjas för en hållbar och miljövänlig turism. För att få informationen ordnad bör samarbetet med regionala och kommunala instanser intensifieras. I fråga om konstruktioner för vägvisning och information gynnas lösningar som är förenliga med rikstäckande, regionala eller lokala mål för landskapsvård och byggnadsskydd samt en ekologiskt hållbar samhällsstruktur. (Nytt)

22. *Skötsel och underhåll av naturskyddsområdena (delvis EU)* (reservationsanslag 3 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 600 000 mark.

Dessutom ändras i tredje stycket av momentets motivering namnet på EU:s socialfond till EU:s regionala utvecklingsfond.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 62 643 000 mk.

(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

Anslaget får dessutom användas för betalning av statens andel av de nationella finansieringsandelarna för projekt inom ramen för stödbeslut

avsedda att genomföra program finansierade ur EU:s regionala utvecklingsfond. Av anslaget har 1 500 000 mk reserverats för den nationella finansieringen av dessa projekt.

87. *Anskaffning av naturskyddsområden (delvis EU)* (reservationsanslag 3 år)

Med stöd av en utredning från finansministeriet minskas momentet med 2 000 000 mark som överförs till moment 35.01.22. Dessutom minskas det nationella finansieringsbidraget i motiveringens sista mening med 600 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 87 000 000 mk.

(Styckena 2—4 såsom i regeringens proposition)

Anslaget får även användas för betalning av statens andel av de nationella finansieringsandelarna för projekt inom ramen för stödbeslut avsedda att genomföra program finansierade ur EU:s regionala utvecklingsfond. Av anslaget har 4 400 000 mk reserverats för den nationella finansieringen av dessa projekt.

41. Statens bostadsfond

21. *Omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen ökas momentet med 421 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 23 691 000 mk.

45. Bostads- och byggnadsväsendet

54. *Bostadsbidrag* (förslagsanslag)

Bostadsbidraget ingår i systemet med inkomsttransferringar. Utskottet betonar att stödformerna för boende bör göras tydligare och riktas på ett bättre sätt. Utskottet finner det viktigt att konsekvenserna av nedskärningen i bostadsbidraget följs upp.

56. *Understöd för reparationsverksamhet* (reservationsanslag 3 år)

Med anledning av regeringens principbeslut om ett sysselsättningsprogram för Finland ökas momentet med 150 000 000 mark. Dessutom ändras andra stycket i momentets motivering.

Statsutskottet hänvisar till sitt uttalande i samband med den tredje tilläggsbudgeten för 1995 och anser att praxis bör bli att reparationsanslag för hela året beviljas i den ordinarie budgeten och att understöd kan sökas kontinuerligt i kommunerna.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 180 000 000 mk.

Anslaget får användas för stödjande av reparationer av bostadsaktiehus. Anslaget får också användas för reparationer av åldringars och handikappades bostäder på sociala grunder. Vid fördelningen av anslaget prioriteras finansieringen av åtgärder som i anslutning till förändringen av servicestrukturen stöder den öppna vården. Anslaget får även användas till betalning av understöd för byggande av hissar, ramper o. dyl. i gamla flervåningshus, för uppgörande av kalkyler över bostäders skick och för reparationsåtgärder som behövs på grund av hälsorisker i bostäderna samt för understödande av reparationer i bostadsaktiebolagshus och ombyggnad i försökssyfte av anstaltsbyggnader till bostäder. Statsrådet bestämmer närmare om grunderna för beviljande av understöden så, att grunderna också kan tillämpas på de anslag från tidigare år som inte blivit använda.

60. *Överföring till statens bostadsfond*

Med stöd av en erhållen utredning anser utskottet det sannolikt att betydligt mer kapital kan tillföras bostadsfonden genom värdepapperisering. Utskottet finner det viktigt att regeringen i enlighet med sitt principbeslut om ett sysselsättningsprogram för Finland föreslår utvidgad bevillningsfullmakt i syfte att öka produktionen av aravahyresbostäder och bostadsrättsbostäder, om efterfrågan på lån överstiger den bevillningsfullmakt som finns att tillgå.

Enligt vad utskottet erfarit är problemet för ensamstående bostadsbehövande med små tillgångar och för kommunerna att efterfrågan på små bostäder är större än utbudet. Genom ökad finansiering av bostadsförvärv kunde kommuner och andra som tillhandahåller hyresbostäder köpa upp små bostäder inom det existerande bostadsbeståndet och hyra ut dem. Samtidigt krävs nya idéer för t.ex. omDispositionering av bostäder och för andra planlösningar.

Huvudtitel 36 STATSSKULDEN

01. Ränta på skulden i finska mark

90. *Ränta på skulden i finska mark* (förslagsanslag)

Med stöd av en utredning från finansministeriet ökar ränteutgifterna för skulden i finska mark med anledning av att upplåningen i finska mark 1995 är klart större än beräknat. Speciellt mycket ökar ränteutgifterna för serieobligationer. På momentet föreslås ett tillägg om 531 388 000 mark.

Den beräknade anslagsfördelningen i momentets förklaring blir med anledning av det ovan anförda följande:

	mk
Obligationslån för allmänheten	1 396 000 000
Serieobligationslån	11 452 000 000
Skuldförbindelselån	2 251 000 000
Försäkringsanstaltsslån	55 250 000
Arbetspensionskasselån	8 200 000
Arbetspensionsanstaltsslån	58 770 000
Pensionsstiftelselån	3 230 000
Lån av statens pensionsfond	800 000 000
Skuldebrevslån av pensionsstiftelser	89 138 000
Övriga lån	47 600 000
Sammanlagt	16 161 188 000

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 16 161 188 000 mk.
(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

03. Ränta på skulden i utländsk valuta

90. *Ränta på skulden i utländsk valuta* (förslagsanslag)

Med stöd av en utredning från finansministeriet har upplåningen i valuta kunnat minskas med anledning av att lånen i finska mark har gått bra åt. Av denna orsak och till följd av den finska markens stärkta externa värde kommer räntan på skulden i utländsk valuta att bli mindre än beräknat. Utskottet föreslår att momentet minskas med 644 100 000 mark.

Den beräknade anslagsfördelningen i momentets förklaring får med anledning av det ovan sagda följande lydelse:

	mk
Dollarlån	888 383 000
Pundlån	1 605 397 000
Lån i svenska kronor	51 723 000
Lån i danska kronor	23 736 000
Lån i tyska mark	2 864 119 000
Florinlån	653 472 000
Lån i belgiska franc	103 600 000
Lån i luxemburgiska franc	183 356 000
Schweizerfrancgång	509 633 000
Lån i franska franc	2 038 803 000
Lån i italienska lire	27 590 000
Lån i österrikiska schilling	35 492 000
Yenlån	846 327 000
ECU-lån	1 794 040 000
PSC-lån	316 000
Lån i övriga valutor	211 613 000
Sammanlagt	11 837 600 000

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beviljas 11 837 600 000 mk.
(Stycke 2 såsom i regeringens proposition)

INKOMSTER

Avdelning 11

SKATTER OCH INKOMSTER AV SKATTENATUR

01. Skatter på grund av inkomst och förmögenhet

01. *Skatt på inkomst och förmögenhet*

Med stöd av en utredning från finansministeriet ökas momentet med 4 000 000 000 mark.

Statsutskottet konstaterar att det 1996 kommer att flyta in mer i denna skatt än beräknat. Utskottet framhåller ytterligare att också det belopp som uppbärs hos staten vid debiteringsredovisningen 1996 av de orsaker som redovisas i den tredje tilläggsbudgeten för 1995 kommer att bli mindre än beräknat. Dessutom beräknas de skatobelopp som flyter in från samfund i form av förskottsuppbörd och restskatt öka jämfört med kalkylerna.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beräknas inflyta
42 700 000 000 mk.

06. På grund av import uppburna skatter och avgifter

01. *Importtull*

Med stöd av en utredning från finansministeriet minskas momentet med 100 000 000 mark.

Statsutskottet framhåller att tullinkomsterna i form av nationell importtull kommer att bli mindre än beräknat främst på grund av att handelsstruktur förändrats till följd av EU-medlemskapet.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beräknas inflyta 75 000 000
mk.

04. Skatter och avgifter på grund av omsättning

(04.) *Teleskatt*

Eftersom passusen om att momentet slopats i budgeten bör ingå i momentets förklaring och inte i momentets motivering stryks det i själva momentet.

Momentet:

(Utesl.)

Avdelning 12

INKOMSTER AV BLANDAD NATUR

25. Justitieministeriets förvaltningsområde

50. Fångvårdsväsendets inkomster

Med anledning av att finansministeriet lagt fram justerade beräkningar av inkomsterna minskas momentet med 5 000 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beräknas inflyta 80 000 000 mk.

26. Inrikesministeriets förvaltningsområde

97. Inkomster från Europeiska regionala utvecklingsfonden (EU)

Med stöd av en utredning från finansministeriet kommer Europeiska regionala utvecklingsfondens andel att minska sedan programmet för målområde 5b har blivit godkänt. På grund härav minskas momentet med 2 720 000 mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beräknas inflyta 616 650 000 mk.

29. Undervisningsministeriets förvaltningsområde

43. Studentexamensnämndens inkomster

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen minskas momentet med 356 000 mark från nettoinkomsterna. Utgifts- och inkomstspecifisering i momentets förklaring förändras med anledning härav så att utgifterna för verksamheten ökar med motsvarande belopp.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beräknas inflyta 44 000 mk i nettoinkomster.

30. Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde

02. Inkomster från utvecklingssektionen vid EU:s utvecklings- och garantifond för jordbruket (EU)

Med stöd av en utredning från finansministeriet minskas momentet med 1 900 000 mark sedan EU:s program för målområde 5b blivit godkända.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beräknas inflyta 648 900 000 mk.

32. Handels- och industriministeriets förvaltningsområde

32. Inkomster av patent- och registerstyrelsens avgiftbelagda service

Med anledning av den inkomstpolitiska uppgörelsen minskas momentet med 1 894 000 mark i nettoinkomster.

Utgifts- och inkomstspeciferingen i momentets förklaring förändras med anledning av det ovan anförda som följer:

Utgifter och inkomster:	mk
Utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten	149 607 000
Bruttoinkomster	150 231 000
Inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten	149 731 000
— offentligrättsliga prestationer	143 064 000
— övriga prestationer	6 667 000
Övriga inkomster	500 000
Nettoinkomster	624 000

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beräknas inflyta 624 000 mk i nettoinkomster.

(Styckena 2 och 3 såsom i regeringens proposition)

34. Arbetsministeriets förvaltningsområde

40. Inkomster från Europeiska socialfonden (EU)

Med stöd av en utredning från finansministeriet kommer inkomsterna från EU:s socialfond för gemenskapsinitiativ att vara större än beräknat och dessutom har socialfondens andel ökat sedan programmet för målområde 5b blivit godkänt. På grund härav bör det belopp som beräk-

nas inflyta under momentet i inkomster ökas med 24 740 000 mark. Den senare delen av specificeringen avseende 1996 i momentets förklaring ökas med motsvarande belopp.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beräknas inflyta 766 394 000 mk.

70. Återbäringar av betalningar enligt lönegaranti

Med stöd av en utredning från finansministeriet minskas momentet med 1 000 000 mark på grund av att ett tekniskt fel i förhållandet mellan utgifts- och inkomstmomentet har korrigerats.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet beräknas inflyta 245 000 000 mk.

Avdelning 15

LÅN

02. Statens nettouplåning

01. Nettouplåningen

Sedan nettofinansieringsbehovet minskat närmast till följd av det tillägg utskottet gjort till den beräknade avkastningen av inkomstskatten minskas momentet med 3 370 miljoner mark.

Momentet får följande lydelse:

Under momentet antecknas 35 335 000 000 mk.

Enligt utskottets förslag är utgifterna 193 526 474 000 mark.

Inkomsterna uppgår enligt förslaget till 193 530 601 000 mark. I enlighet med det ovan anförda visar budgeten ett överskott på 4 127 000 mark.

Hänvisande till det som anförts ovan föreslår utskottet vördsamt

att riksdagen skall godkänna regeringens proposition om statsbudgeten för 1996 med ovan nämnda ändringar.

Helsingfors den 5 december 1995

Samtidigt föreslår utskottet

att budgetmotionerna nr 1—364 skall förkastas.

Enligt 86 § riksdagsordningen beslutar riksdagen om publicering av statsbudgeten i Finlands författningssamling. Budgeten följs från och med den tidpunkt då den har publicerats.

Med hänvisning till det ovan anförda föreslår utskottet vördsamt

att riksdagen skall besluta publicera budgeten för 1996 i Finlands författningssamling och

att budgeten skall tillämpas från och med den 1 januari 1996.

I den avgörande behandlingen deltog ordföranden Pekkarinen, vice ordföranden Törnqvist, medlemmarna Ala-Nissilä, U. Anttila, Apukka, Kallis, Laaksonen, Laitinen, Lehtosaari, Malm, Nyby, Puisto, Rajamäki, Rauramo, Roos, Saario, Sasi, Savela, Tiuri, Tykkyläinen och Vihriälä

samt suppleanterna Ala-Harja, Aula, Ihamäki, Joenpalo, Kemppainen, M. Koski, P. Leppänen, Liikkanen, Lindqvist, H. Markkula-Kivisilta, A. Ojala, M. Pietikäinen, M. Pohjola, Pykäläinen, Rask, Saarinen, Uotila och Vuorensola.

Reservationer

I

ALLMÄN MOTIVERING

1 De ekonomiska utvecklingsutsikterna

Regeringen Lipponen fick i arv en samhälls-ekonomi som höll på att återhämta sig i snabb takt. Den totala ekonomiska tillväxten hörde till de snabbaste i Europa. Exportbranscherna fortsatte raskt uppåt och lönsamheten inom dem förbättrades i rekordfart.

Regeringen Aho lyckades under sin tid vid makten vända den snabba skuldsättningen inom samhällsekonomin i ett överskott och utsikterna för ett ännu större överskott i bytesbalansen såg goda ut.

Det gick dock inte att ta sig upp ur den lågkonjunktur som uppstått till följd av klippekonomin utan statlig skuldsättning. Men regeringen lyckades bromsa upp tillväxten också i den. För att råda bot på skuldsättningen och det andra svåra konjunkturproblemet, arbetslösheten, behövs rätt riktade besparingar i de offentliga utgifterna, men framför allt också en sänkning av anställningströskeln för små och medelstora företag som har de bästa sysselsättningsmöjligheterna.

Resultaten av regeringen Lipponens första åtgärder talar sitt tydliga språk.

Mellan januari 1994 och januari 1995 minskade antalet arbetslösa med 46 000. Mellan oktober 1994 och oktober 1995 minskade antalet med bara 20 000, och om den sysselsättningsfrämjande utbildningen räknas med, med bara 11 000 personer.

Nedgången i arbetslösheten avtar i snabb takt.

Detsamma kan sägas om vår samhälls-ekonomi. Enligt den senaste statistiken har tillväxttakten minskat till nästan en tredjedel av vad den var i början av året och under regeringen Ahos sista år.

Förändringen beror på framför allt två faktorer. För det första tar regeringen till sparsläggen mot just dem som nu borde uppmuntras och

hjälpas ut i arbetslivet. För det andra blundar regeringen för de små och medelstora arbeidskraftsintensiva företagens problem och det verkliga behovet av att sänka anställningströskeln för dem.

2 Centerns politik gör mera för att främja sysselsättningen, skapa rättvisa och främja företagsamhet

Centerns budgetmodell sysselsätter 50 000—60 000 fler än budgetpropositionen. Centerns förslag avser att halvera arbetslösheten under valperioden och att sänka arbetslöshetsgraden till 13 procent nästa år. Centerns budgetpolitik ökar varken statens utgifter eller upplåning jämfört med regeringens proposition.

Vi accepterar inte regeringens nedskärningar till exempel i stödet för hemvård av barn, det nationella paketet för livsmedelssektorn och statsandelarna till kommunerna, eftersom de ökar arbetslösheten. Centerns sparmodell sysselsätter 30 000 fler än regeringens propositioner.

Centern bidrar till att sänka anställningströskeln för små och medelstora företag genom avgiftslättnader på maximalt 6 procentenheter. Det betyder 20 000—30 000 nya arbetstillfällen. För till exempel företag med 10 anställda betyder Centerns förslag en lättnad på cirka 120 000 mark i arbetsgivaravgifter nästa år.

Centern föreslår att små och medelstora företags stabilitetsproblem skall avhjälpas genom åtgärder som garanterar ett tillskott på 3—4 miljarder mark i kreditstocken. Vidare föreslår Centern att momsen för vissa servicenäringar temporärt skall sänkas med en effekt på 300 miljoner mark.

Dessutom förutsätter vi att arbetsmarknadsorganisationerna med det snaraste kommer överens om sådana mekanismer i lagstiftningen om arbetslivet och avtalssystemen som kan bidra till att sänka anställningströskeln avsevärt.

Regeringens sparåtgärder drabbar hårdast barnfamiljer, dem som bara har grundtryggheten att leva på och jordbrukarfamiljer. Centerns politik hindrar att sparåtgärderna får en kumulerad effekt för barnfamiljer och låginkomsttagare.

Den största skillnaden mellan Centerns sparpolitik och regeringens kommer fram i inställningen till barnfamiljerna. Nästa år drabbar regeringens besparingar enbart barnfamiljerna genom att totalt omkring 1 600 miljoner mark tas ifrån dem, medan Centerns besparingar tar ifrån dem bara 350 miljoner mark. Till exempel för en tvåbarnsfamilj som får stöd för hemvård av barn och där den ena maken tjänar 8 000 mark i månaden, betyder Centerns familjepolitik omkring 760 mark brutto per månad och omkring 9 180 mark per år mer än regeringens sparpolitik. I en trebarnsfamilj är skillnaderna omkring 960 respektive 11 600 mark.

Centern vill skära mindre än regeringen i studiestödet, sjukförmånerna och grundtryggheten över lag. Partiet godkänner inte att vår modell för social trygghet utifrån bosättning i Finland slopas. Vi vill rikta sparåtgärderna rättvisare på dem som har arbete. Regeringens nedskärningar i utkomstskyddet för arbetslösa drabbar bara arbetsmarknadsstödet nästa år. Centern föreslår mindre besparingar i arbetsmarknadsstödet, men vill i stället börja spara i den inkomstrelaterade utkomstskyddet vid arbetslöshet och se över det redan 1996.

Centerns politik är rättvisare också mot olika slag av kommuner och regioner.

Vår politik uppmuntrar till arbete och företagssamhet och ökar därigenom köpkraften. Lättnaderna i småföretagens arbetsgivaravgifter och skatter skapar nya arbetstillfällen och uppmuntrar människor att etablera nya företag. Vårt förslag till ett motivationsavdrag vid kommunalbeskattningen lindrar beskattningen av låg- och medelinkomsttagarnas arbete och undanröjar eventuella flitfällor. Centerns skattepolitik lindrar låg- och medelinkomsttagarnas beskattning med maximalt 800 mark per år.

3 Centerns sysselsättningsalternativ

Tillväxten i de viktigaste kapitalintensiva exportbranscherna har varit exceptionellt snabb i Finland under de senaste åren. Balanserna visade tidigare på förlust men har snabbt återhämtat sig och det egna kapitalet förstärks nu i betydande delar helt sunt genom inkomstfinansiering.

Generellt sett förefaller den snabba tillväxten i exporten nu att gå mot sitt slut. I denna situation kräver en fortsatt ekonomisk tillväxt en snabb återhämtning av hemmamarknadsproduktionen och kraftiga stödåtgärder för att förbättra anställningsmöjligheterna för små och medelstora företag. Tillväxten och en förbättring av sysselsättningen i denna sektor har snubblat på den höga anställningströskeln.

Nu krävs det snabba åtgärder för att sänka anställningströskeln för små och medelstora företag i många avseenden. Det gäller att sänka deras indirekta arbetskraftskostnader, avhjälpa deras problem med garantier och säkerheter, lindra serviceföretagens mervärdesbeskattning och omstrukturera arbetslivet med hänsyn till de små och medelstora företagens särbehov.

3.1 Små och medelstora företags indirekta arbetskraftskostnader kräver en lättnad på ca 5,5 miljarder mark

De små och medelstora företagens indirekta sysselsättningskostnader kan snabbast lindras genom att arbetstagarnas arbetslöshetsförsäkringsavgifter (6,1 % och 2 %), sjukförsäkringsavgifter (1,6 %) och folkpensionsförsäkringsavgifter (2,4 %, 4,0 % och 4,9 %) slopas eller sänks radikalt.

Centern föreslår

— Arbetsgivarnas arbetslöshetsförsäkringspremier skall sänkas till 0,1 % för de minsta företagen vars lönesumma ligger under 6 miljoner mark per år, till 2 % om lönesumman är 6—20 miljoner mark, till 4 % om lönesumman är 20—60 miljoner mark och till 6 % om lönesumman ligger över 60 miljoner mark. Centern föreslår att arbetsgivarnas arbetslöshetsförsäkringspremier i överensstämmelse med regeringens sysselsättningsprogram skall vara 1,5 %.

— Arbetsgivarnas sjukförsäkringspremier avskaffas om lönesumman ligger under 6 miljoner mark. Avgiften är 1 % om lönesumman ligger mellan 6 och 60 miljoner mark och 2 % om lönesumman överstiger 60 miljoner mark.

— Arbetsgivarnas folkpensionspremier slopas helt om lönesumman ligger under 6 miljoner mark. Avgiften stiger enligt företagets kapitalintensitet och lönesumma stegvis först till 3 % och för de största företagen till 6,9 % beroende på avskrivningar och lönesumma.

— Den sammantagna effekten av en sänkning av anställningströskeln är maximalt omkring 6 procentenheter. Till exempel i ett företag med 10 anställda och en lönesumma på ca 2 miljoner mark är lättningen omkring 120 000 mk om året. (Enligt regeringens nyligen framlagda sysselsättningsprogram kommer lättningen att vara 20 000 mk om året.)

— Sammantaget betyder Centerns förslag att de indirekta arbetskraftskostnaderna för små och medelstora företag minskar med ca 5,5 miljarder mark.

Hur lättningarna i indirekta arbetskraftskostnader skall finansieras

Arbetslöshetsförsäkringspremien:

Jämfört med budgetpropositionen innebär Centerns förslag att betalningsbördan för små och medelstora företag lättar med inemot 2,5 miljarder mark. Det resterande beloppet tas från överskottet i arbetslöshetskassornas centralkassa.

Sjukförsäkringspremien:

Förslagen innebär att betalningsbördan för små och medelstora företag lättar med omkring en miljard mark. För större kapitalintensiva företag betyder det att kostnaderna ökar med omkring 300 miljoner mark.

Folkpensionspremien:

Förslagen innebär att avgifterna för små och medelstora företag lättar med knappa två miljarder mark och att bördan för de större företagen ökar med en knapp miljard.

Det hål på omkring 1,8 miljarder mark som därigenom uppkommer i folkpensionsförsäkrings- och sjukförsäkringsfonderna tillsammans finansieras

a) genom att ca 1,5 miljarder mark av de extra momsintäkter som uppkommer till följd av ökad sysselsättning och högre tillväxt återinförs i fonden och

b) genom att arbetstagarnas sjukförsäkringspremier bibehålls på nuvarande nivå till den del årsinkomsterna överstiger 150 000 mark, vilket ger omkring 300 miljoner mark.

3.2 Små och medelstora företags finansiella problem måste avhjälpas

Enligt Keras och TT:s utredning har omkring 60 000 små och medelstora företag problem med sina säkerheter. Enligt en utredning vid finska

handelshögskolan i Åbo uppgår små och medelstora företags kapitalunderskott till 10 miljarder mark, vilket inskränker deras tillväxtpöjligheter.

Företagen med bristande säkerheter har 300 000—350 000 anställda. Om bristen kunde avhjälpas så att vartannat företag vore redo att anställa en ny arbetstagare, skulle det betyda 30 000 nya arbetstillfällen. För att ett sådant mål skall nås behövs det säkerheter på 3—4 miljarder mark.

Centern anser att inte ett enda projekt för att bygga ut eller etablera ett lönsamt företag får ramla på att realsäkerheterna ger vika eller helt saknas.

Det allmännas intresse för att garantera små och medelstora företag bör ses över totalt. Statsgaranticentralens garantier på över 60 miljarder mark gäller till mer än 90 procent storföretagen. Vidare bör det noteras att statsgaranticentralen saknar en regional organisation. Keras garantier uppgår i sin tur bara till 140 miljoner mark.

Båda två har bevilningsfullmakter, men de utnyttjas inte på grund av garantiprodukternas "dåliga kvalitet".

Centern föreslår

a) att garantisystemen för små och medelstora företag ses över så att företagen kan få tillgång till behövliga krediter på minst 3—4 miljarder mark inom 1996. I praktiken förutsätter detta att nya garantiprodukter och garantiområden tas fram genom att staten radikalt utvidgar sin risktagning och sitt garantiområde.

En ökning av garantierna med 3—4 miljarder mark kan till exempel med kreditförluster på 7 procent och beroende på hur frågan organiseras betyda att statens kreditförluster 1997 ökar med 100—250 miljoner mark.

b) att det inrättas en särskild garantibank för små och medelstora företags säkerheter. Följande organisationsalternativ kan tänkas:

**säkerheterna för små och medelstora företag organiseras vid Kera,

**staten och framför allt bankerna och försäkringsanstalterna inrättar tillsammans en garantibank eller

**en garanticentral för små och medelstora företag med en regional organisation inrättas i anslutning till statsgaranticentralen.

c) att Keras bevilningsfullmakter ökas med 100 miljoner mark. Regeringens förslag till sämre räntestöd för Kera slopas.

d) att beskattningen av personbolag jämföras med beskattningen av aktiebolag.

3.3 Momsbördan inom servicebranscherna måste lyftas av

I den arbetskraftsintensiva servicesektorn har full moms på 22 % betytt att efterfrågan på tjänster minskat och i många fall också att den ekonomiska gråzonen vunnit fotfäste i dessa branscher. Den höga momsen belastar särskilt klart arbetskraftsintensiva servicebranscher som säljer sina produkter till konsumenterna.

Centern föreslår

— att en lägre moms på 12 % temporärt införs i stället för 22 % inom arbetskraftsintensiva servicebranscher som främst riktar sig till hemmamarknaden. De branscher som beviljas momslettning avgränsas så att moms bortfallet blir högst 300 miljoner mark, vilket i praktiken betyder att sänkt moms tillämpas på en omsättning på omkring 3 miljarder mark inom servicebranscherna.

En sammanfattning av åtgärder för att förbättra små och medelstora företags sysselsättningsmöjligheter:

— de indirekta arbetskraftskostnaderna sänks med 5,5 miljarder mark

— garantisystemet för små och medelstora företag ses över och krediter på 3—4 miljarder mark garanteras på nya villkor

— momsen sänks från 22 till 12 procent inom servicebranscherna med en effekt på 300 miljoner mark, vilket betyder att en omsättning på 3 miljarder mark inom servicebranscherna omfattas av den sänkta momsen

— nedskärningarna beträffande små och medelstora företag minskas med ca 300 miljoner mark.

Sammantaget betyder Centrerns åtgärder för att förbättra små och medelstora företags verksamhetsbetingelser att 20 000—30 000 fler får arbete.

3.4 Regeringens sparåtgärder ökar arbetslösheten

Regeringens sparpolitik betyder ökad arbets-

löshet och ett ökat utbud på arbetskraft inom många branscher. I och med att spareffekterna kumuleras inom samma socialgrupper leder det till minskad privat efterfrågan på nödvändighetsartiklar. Detta ökar i sin tur arbetslösheten.

Sparåtgärderna har följande arbetslöshetsökande effekter

**den kommunala sektorn (1,55 miljarder mark)	7 000 arbetslösa
**livsmedelssektorn	10 000 arbetslösa
**konsumtionsefterfrågan	8 000 arbetslösa

Effekten av det ökade utbudet på arbetskraft

**stödet för hemvård av barn, barnbidrag, studiestöd	5 000 arbetslösa
---	------------------

Den sammantagna effekten av dessa punkter minskar sysselsättningen med 30 000 årsverken.

3.5 Skillnaden mellan Centrerns sysselsättningspolitik och regeringens förslag

**Nedskärningarna i förhållande till sysselsättningen	25 000 arbetstillfällen
**Nedskärningarna i förhållande till ökade utbudet på arbetskraft	5 000 arbetstillfällen
**Den förbättrade sysselsättningen för små och medelstora företag	20 000—30 000 arbetstillfällen
Totalt	50 000—60 000 arbetstillfällen

Dessa åtgärder minskar arbetslösheten med två procentenheter mer än regeringens budgetförslag. Enligt vår uppskattning kan arbetslöshetsgraden genom regeringens politiska beslut hittills i bästa fall sänkas till 15 och inte till föreslagna 14,5 %. Redan detta kräver en radikal översyn av arbetslivet för att de inflexibla mekanismer som utgör det största hindret för sysselsättning skall kunna avvecklas.

Genom dessa åtgärder som Centrern föreslår för sysselsättningen kan en arbetslöshetsgrad på 13 % uppnås.

3.6 Effekterna av det förbättrade sysselsättningsläget för utgifterna i budgeten

Centrerns åtgärder för att arbetslöshetsgraden skall vara 1,5 procentenheter lägre än bottennoteringarna i budgeten betyder enligt finansministeriets uppskattning att utgifterna i budgeten minskar enligt följande:

	milj. mk	
33.17.50	Statsandel till arbetslöshetskassor, besparing med en statsandel på 62,5 %	750
33.17.51	Grundtrygghet i enlighet med lagen om utkomstskydd för arbetslösa	150
33.18—19	Statens andel i sjukförsäkrings- och folkpensionsfonden	150
34.06.52	Arbetsmarknadsstöd	450
35.45	Bostadsbidrag	100
	Vidare är det skäl att beakta de fördröjda förändringarna bland annat i utkomststödet och statsandelen för det, minimivärde	100
<hr/>		
	Besparingar på grund av en lägre arbetslöshetsgrad, totalt	1 700

4 Centerns skattepolitik syftar till större motivation och rättvisa

Ökade intäkter av indirekta skatter

Skattesatsen bibehålls oförändrad. Tack vare en bättre sysselsättning, snabbare tillväxt och ökad konsumtionsefterfrågan ökar skatteintäkterna med drygt tre procent eller ca 1,8 miljarder mark, varav 1,5 miljarder mark avsätts för sjukförsäkrings- och folkpensionsfonden för att lätta små och medelstora företags avgiftsbörda (se punkt 4.2) och 300 miljoner mark för att sänka momsens inom servicenäringarna.

Jämfört med regeringens proposition föreslår Centern att accisen på trafikbränslen minskas med 20 p/liter, vilket ger en effekt på ca 400 miljoner mark. Energibeskattningen av miljöhänsyn föreslås bli skärpt med ungefär lika mycket.

Centern föreslår bland annat att tobaksaccisen skall skäpas så att accisintäkterna ökar med omkring 200 miljoner mark utöver de extra accisintäkter som den förbättrade sysselsättningen och ökade tillväxten ger upphov till.

Centern lindrar beskattningen

En rättvis fördelning av balanserings- och sparåtgärderna inom statsekonomin kräver att också beskattningen av låg- och medelinkomstagarna på vissa punkter lindras mer än vad regeringen föreslår.

Centern föreslår ett s.k. motivationsavdrag vid kommunalbeskattningen. Avdraget skall göras på kommunalskatteprocenten och den skall vara en procentenhet upp till en årsinkomst på 80 000 mark. Därefter minskar avdraget med 0,2 procentenheter för varje 10 000 mark i årsinkomster.

Centerns förslag lindrar beskattningen upp till en beskattningsbar årlig inkomst om 120 000

mark. Sammantaget lindras beskattningen för de skattskyldiga med drygt 700 miljoner mark.

Det hål som därigenom uppkommer i kommunernas skatteintäkter täpps med de ökade intäkterna av statens inkomst- och förmögenhets-skatt (ca 500 miljoner mark och acciser ca 200 miljoner mark) genom att företagsskatteandelen korrigeras till förmån för kommunerna med satta 700 miljoner mark. Förslaget inverkar således inte på budgetens slutsumma.

Vad gäller sidoarv godkänner Centern den reform som regeringen föreslår.

Vad däremot gäller den nya beskattningen av arv och gåva godkänner Centern inte regeringens förslag till beskattningen av små arv skall skäpas. Skillnaden mot regeringens förslag är omkring 100 miljoner mark.

Centern föreslår att sjukförsäkringspremien kan vara lika stor som regeringen föreslår men med den skillnaden att premien vid en årlig inkomst på över 150 000 mark bibehålls oförändrad i stället för att den skulle sänkas med 0,45 procent.

Centerns förslag lindrar beskattningen (högst 800 mk per år) upp till en årlig inkomst om 120 000 mark. För inkomster mellan 120 000 och 150 000 mark sammanfaller Centerns och regeringens skattepolitik. Vid inkomster över denna gräns skärps beskattningen enligt Centerns modell (inkomstbeskattning plus avgifter av skattenatur) stegvis mer än vad regeringen föreslår. Enligt Centerns modell är avgiften vid en beskattningsbar årlig inkomst på ca 200 000 mark omkring 200 mark högre per år än enligt regeringens förslag.

Centern godkänner inte nedskärningarna i inkomsttransfereringarna till barnfamiljer och därför höjer Centerns modell barnfamiljernas disponibla inkomster också vad gäller dem som tjänar över 250 000 mark.

Det är fatalt att regeringen nu ser ut att tappa koncepterna till ett ekonomiskt uppsving och en

snabb förbättring av sysselsättningsläget. Denna polarisering av folket ger upphov till en nästan lika stor ny arbetslöshet som den avmattade ekonomiska tillväxten förmår eliminera på annat håll. En ändring är oundviklig för sysselsättningsens skull. Den är likaså oundviklig för den samhälleliga rättvisans skull. Därför menar utskottet

att regeringen inte åtnjuter riksdagens förtroende.

DETALJMOTIVERING

UTGIFTER

Huvudtitel 24

UTRIKESMINISTERIETS FÖRVALT- NINGSSOMRÅDE

30. Internationellt bistånd

Regeringen föreslår sammanlagt 1 982 miljoner mark för bistånd.

66. *Egentligt bistånd* (reservationsanslag 3 år)

Hänvisande till motiveringen till kapitel 24.30 föreslår vi

att moment 24.30.66 minskas med 200 000 000 mark.

Huvudtitel 26

INRIKESMINISTERIETS FÖRVALT- NINGSSOMRÅDE

Regeringen skär i statsandelarna till kommunerna med 3 800 miljoner mark jämfört med nivån 1995. De sammantagna effekterna för kommunerna är ännu större eftersom regeringen nu varken gör en indexjustering på 1,35 miljarder mark eller granskar kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna, vilket skulle ge kommunerna uppskattningsvis 3—3,5 miljarder mark. Vidare vägrar staten bidra till kommunernas ökade utgifter för utkomststöd, vilket beror på att inkomsttransfereringarna skurits ned.

Nedskärningarna i statsandelar behandlar olika slags kommuner mycket orättvist i och med att kommuner i de lägre bärkraftsklasserna nästan utan undantag förlorar 949 mark per invånare medan bortfallet är bara 549 mark per invåna-

re i kommuner i de högre bärkraftsklasserna. Effekten är ungefär likadan av att folkpensionsavgifterna ”clearas” för på föga neutralt sätt. Ännu värre konsekvenser kan undgås nästa år bara genom att systemomläggningen innehåller ett övergångsstadgande som begränsar de kommunvisa förändringarna till högst +/- 200 mark per invånare.

Centern anser att denna nedskärning på 3,8 miljarder mark i kombination med att hela systemet läggs om och att det inte sker några indexjusteringar eller någon kostnadsfördelning är en överdriven åtgärd och leder till oskäliga ekonomiska problem för många kommuner. Den kommer också att leda till uppsägningar och arbetslöshet tvärt emot regeringens mål att halvera arbetslösheten.

De överdrivet stora nedskärningarna betyder att nivån och utbudet på utbildningstjänster och tillgången till utbildning på lika villkor äventyras. Likaså betyder det sämre möjligheter att garantera att alla har tillgång till nödvändig social- och hälsovårdsservice på lika villkor.

Av denna orsak och med hänsyn till konsekvenserna av nedskärningarna för sysselsättningen anser vi att det vore lämpligast att skära ner statsandelarna med en lika stor summa, 450 mark per invånare. Samtidigt kunde bärkraftsklassificeringen slopas och folkpensionernas tilläggsdelar clearas så att det inte innebär några förändringar vare sig i relationerna mellan staten och kommunerna eller relationerna mellan kommunerna. Enligt vår bedömning kan vårt förslag trygga omkring 7 000 arbetstillfällen i kommunerna.

Den samlade effekten av nedskärningarna i statsandelarna är 2 283 miljoner mark och genomförs så att den allmänna statsandelen minskas med 50, statsandelen för social- och hälsovården med 243 och statsandelen för undervisnings- och kulturverksamheten med 157 mark per invånare. I budgeten blir då kvar 50 miljoner mark för statsandel enligt prövning till de kommuner som har det sämst ställt.

Det krävs adekvata resurser för att utveckla landskapen och regionerna. Behovet accentueras av att vårt EU-medlemskap ökat trycket på randområdenas möjligheter att klara sig, det nationella finansiella bidraget till olika målprogram och stödet för landskapens egna utvecklingsprojekt. Det bör observeras att koncentreringen och inflyttningen till centralorterna har ökat. Inom många områden finns det risk för att den framtida utvecklingen tynar bort.

Förvaltningsutskottet uppmärksammar i sitt utlåtande enhälligt de problem som de minskade landskapsutvecklingspengarna för med sig. Det finns bara 10 miljoner mark kvar för icke-ändamålsbundna projekt när det gäller nationell utveckling av områden utanför EU:s programområden.

97. (26.97, delvis) Understöd åt kommuner

31. (26.97.31 och 33) *Allmän statsandel till kommunerna och på kommunernas skatteinkomster baserad utjämningspost av statsandelarna* (förlagsanslag)

Nedskärningarna i statsandelarna till kommunerna måste minskas och den ökning i budgetanslagen som detta ger upphov till skall fördelas mellan olika förvaltningsområden på det sätt som sägs i den allmänna motiveringen.

Med stöd av det ovan anförda föreslår vi

att moment 26.97.31 (26.97.31 och 33) ökas med 170 000 000 mark.

98. (26.97, delvis) Utveckling av områden

Utskottet framhåller i sitt betänkande att närhetsprincipen i EU:s grundfördrag innebär att saker skall avgöras så nära dem de gäller som möjligt.

Just nu är situationen den att centralförvaltningen i ganska stor utsträckning bestämmer om fördelningen av de medel som kan fås ur strukturfonderna. Vi anser att regionernas egna beslutsbefogenheter i förhållande till de statliga sektoryrmyndigheterna bör förstärkas i betydande grad genom att landskapsförbunden, som är regionala utvecklingsmyndigheter, får ökad beslutskompetens i att rikta de resurser som tilldelas landskapen. Närhetsprincipen bör synas också däri att en allt större del av landskapsutvecklingspengarna tilldelas landskapen som en "klumpsumma".

Med stöd av det ovan anförda föreslår vi

att i motiveringen till kapitel 26.98 uttalas:

"Utskottet förutsätter att landskapen tilldelas en större andel av regionutvecklingspengarna och

att framför allt landskapsförbunden får ökade befogenheter att besluta om hur anslagen skall riktas."

I avtalet om Finlands anslutning till EU avtals om EU:s stöd för målområde 6. Senare har det framgått att stödet nästan helt kommer att användas för finansiering av jordbruksstöd (LFA) och EU:s sociala fond (ESF), vilket betyder att det inte går att få ut något EU-stöd för allmänna utvecklingsprojekt. Till följd av detta är regionerna inom målområde 6 i högsta grad diskriminerade i relation till andra EU-stödområden. Den förra regeringen fattade ett principbeslut om att dessa regioner skall kompenseras för denna orättvisa genom senare åtgärder. I praktiken har åtgärderna dock låtit vänta på sig.

Utvecklingen av regioner inom målområde 6 bör tryggas genom nationell finansiering. Regionernas egna medel räcker inte till för detta. Också den inom EU omhuldade additionalitetsprincipen förutsätter att den nationella finansieringen garanteras.

Med stöd av det ovan anförda föreslår vi

att i motiveringen till kapitel 26.98 också uttalas:

"Utskottet förutsätter att regeringen under alla förhållanden ser till att stödet för målområde 6 alltid är minst 1,4 gånger stödet för målområdena 2 och 5 b enligt vad statsrådet beslutade den 27 april 1994."

43. (26.97.43) *Landskapsutvecklingspengar (delvis EU)* (reservationsanslag 2 år)

För att trygga det nationella utvecklingsarbetet bör landskapsutvecklingspengarna bibehållas på samma nivå som 1995.

Med stöd av det ovan anförda föreslår vi

att moment 26.98.43 ökas med 20 500 000 mark.

Huvudtitel 27

FÖRSVARSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

10. Försvarsmakten

Försvarsministeriets utgifter ökar enligt regeringens budgetproposition nästa år med 776 mil-

joner mark eller 10,0 procent. Regeringen föreslår 8 834 miljoner mark i anslag för försvarsmi-
nisteriets förvaltningsområde 1996.

Meningen är att nästa år använda 3 461 miljo-
ner mark för anskaffning av försvarsmateriel. Av
denna summa har 2 402 miljoner mark budgete-
rats för jaktplansköpen.

Försvarsmakten har under de senaste åren
upphandlat en hel del försvarsmateriel utom-
lands. Behovet av ökade anslag för upphandling
minskas inom de närmaste åren av att Ryssland
levererar materiel som avbetalning på Finlands
fordringar i Ryssland.

16. *Anskaffning av försvarsmateriel* (reserva-
tionsanslag 3 år)

Vi föreslår

*att moment 27.10.16 minskas med
100 000 000 mark.*

Huvudtitel 29

UNDERVISNINGSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Regeringen har låtit förstå att om priserna per
enhet beträffande statsandelarna till undervis-
ningsverksamheten bibehålls oförändrade kan
besparingar i undervisningsverksamheten undvi-
kas. Detta håller inte streck eftersom de totala
anslagen för undervisningsverksamheten mins-
kar. Nedskärningen i statsandelarna är inte bara
överdriven utan behandlar också medborgarna
olika. Kvaliteten och tillgången på utbildning
blir lidande. Till exempel Kommunförbundet gör
den bedömningen att nedskärningarna i statsan-
delarna leder till besparingar i grundskolornas
utgifter just inom de delar av landet där nedskär-
ningen per invånare är stor och ökningen i skatte-
intäkter liten.

Centern finner det mycket beklagligt att reger-
ingens politik innebär försämrade möjligheter att
ordna grundläggande undervisning. Den står
dessutom i strid med regeringens program. Där
påstod ju regeringen sig verka för att "utbild-
ningens och forskningens betydelse förstärks".

Den nedskärning i studiestödet som regering-
en drev igenom i våras rimmar också illa med
denna ambition att förstärka utbildningens bety-
delse. Nedskärningarna i studiepenningen och
bostadstillägget för studerande innebär ingrepp i
de studerandes grundtrygghet. Studiepenningen
är redan nu den minsta grundläggande trygghets-
förmånen.

Det ligger i både de studerandes och samhäl-
lets intresse att studiepenningen och bostadstill-
ägget för studerande i början av läsåret 1996
återställs på sin tidigare nivå.

Vi uppmärksammar vidare att regeringen inte
satsar tillräckligt på forskning och utveckling.
Något "Kunskapsfinland" byggs inte upp genom
att till exempel medlen för teknisk utveckling
skärs på det sätt som regeringen föreslår.

39. Studiestöd

55. Studiepenning (förslagsanslag)

Många huvudmän för läroanstalter har under
de senaste åren ersatt och ordnat skolskjutsar för
studerande i gymnasiet och yrkesläroanstalter i
betydligt mindre grad än förut. Följden är att
tillgången på utbildning på lika villkor har för-
sämrats.

Utskottet uppmärksammar att statsrådet av
dessa orsaker den 19 maj 1994 fattade ett princip-
beslut om att stödet för skolresor och inkvarte-
ringsförmånen för eleverna i gymnasier och yr-
kesläroanstalter inbegrips i studiestödet. I bud-
getpropositionen sägs ingenting om verkställig-
heten av detta beslut.

Med stöd av det ovan anförda föreslår vi

*att i motiveringen till moment 29.39.55
uttalas:*

*"Utskottet förutsätter att regeringen
med det snaraste vidtar åtgärder för att
ersätta skolskjutsar för elever i gymnasiet
och yrkesläroanstalterna så att tillgången
på utbildning på lika villkor garanteras."*

Under den senaste valperioden sågs studiestö-
det över trots de kärva ekonomiska förhållande-
na. Reformen av studiestödet avsåg att minska
de studerandes skuldsättning. Därför blev stu-
diepenningen för studerande över 20 år omkring
2,5 gånger större.

Nedskärningarna i studiepenningen och bo-
stadstillägget i våras vände utvecklingen i fel rikt-
ning. De ökade de studerandes skuldsättning och
skapade samtidigt ett tryck på det kommunala
utkomststödet. Det skulle ligga både i de stude-
randes och samhällets intresse att studiepenning-
en och bostadstillägget för studerande nästa år
återställs på sin tidigare nivå. I rättvisans namn
bör också villkoren för studerande under 20 år
åtgärdas. Nästa år bör studiestödet för högskole-
studerande under 20 år som inte längre bor hem-

ma hos sina föräldrar höjas till samma nivå som för äldre studerande.

Studiepenningen och bostadstillägget för studerande bör senast den 1 augusti 1996 återställas på samma nivå som i början av 1995. Vidare bör studiepenningen för högskolestuderande under 20 år som inte längre bor hemma hos sina föräldrar räknat från samma tid höjas till samma nivå som för äldre studerande.

Med stöd av det ovan anförda föreslår vi

ett extra tillägg om 130 000 000 mark på moment 29.39.55.

43. (29.42 och 43) Allmänbildande utbildning

31. Statsandel för grundskoleundervisningens driftskostnader (förslagsanslag)

När grunderna för statsandelar för grundskolan ändrades räknat från den 1 augusti 1995 förutsatte riksdagen att priset per enhet som ligger till grund för statsandelen till grundskolan höjs, om kommunens utgifter för grundskolan till exempel på grund av kommunens storlek och gles bosättning, andelen skärgård, tvåspråkighet, undervisning på samiska eller av någon annan jämförlig särskild orsak är högre än i genomsnitt och kommunen inte annars kan garantera en tillbörlig undervisning.

Senare infördes nyckeltal som ett led i en mera omfattande översyn av statsandelssystemet. Av denna orsak höjer en ökning av priset per enhet i praktiken inte statsandelen till en kommun i minsta grad. I de kommuner som drabbas hårdast av systemet med nyckeltal äventyras möjligheterna att tillhandahålla högkvalitativ grundläggande utbildning.

Med stöd av det ovan anförda föreslår vi

att i motiveringen till moment 29.43.31 uttalas:

”Utskottet förutsätter att det oskäligen statsandelsbortfallet på grund av att nyckeltal införts i grundskolan kompenseras genom att undervisningsministeriet avsätter ett särskilt behovsprövat anslag för de kommuner som blivit lidande på förändringen.”

Nedskärningarna i statsandelar har motive-rats med ökade skatteintäkter för kommunerna. I detta sammanhang har det helt negligerats att kommunernas utgifter ökar betydligt bland annat på grund av löneuppgörelserna och stegring-

en i kostnadsnivån. Till exempel Kommunförbundet bedömer att den emotsedda ökningen i skatteintäkter som skall täcka bortfallet på grund av nedskärningarna uteblir helt i många kommuner. Vidare ökar kommunernas utgifter genom att regeringen föreslår lagar om besparingar i de sociala inkomsttransfereringar som staten nu betalar ut. Dessutom höjer kommunernas ökade förpliktelser — inte minst inom dagvården och yrkesutbildningen — kostnaderna. Nedskärningarna leder således oundvikligen till nedskurna funktioner oberoende av att servicenivån egentligen inte längre tål det.

Den lagstiftning som regeringen föreslår be-fattar sig inte med priserna per enhet. Faktum är dock att staten inte betalar statsandel till kommunerna enligt priserna per enhet. Alla kommuner har inte möjlighet att höja sitt eget bidrag och därför är följden att anslagen för undervisnings-verksamheten minskar.

De samlade effekterna av regeringens budget-proposition för den kommunala ekonomin uppskattas till ca 5,4 miljarder mark, varav den totala nedskärningen i statsandelar är 3,8 miljarder mark. I kombination med en omläggning av systemet gör dessa nedskärningar det oskäligt svårt inte minst för de kommuner som står att förlora mest att tillhandahålla adekvata grundläggande undervisningstjänster. De överdrivet stora nedskärningarna i statsandelar kan bland annat få sådana konsekvenser att nivån och utbudet på undervisning inte kan garanteras, att undervisningsgrupperna växer, att möjligheterna att anställa vikarier minskar, att specialundervisning- en måste slopas i många kommuner och att skolenheter måste stängas och slås ihop. I så fall blir elevernas skolresor i vissa kommuner oskäligt långa. Dessutom kan det bli nödvändigt med personalminskningar inom den kommunala undervisningsverksamheten.

De överdimensionerade nedskärningarna i statsandelarna till kommunerna försämrar således barns och ungas möjligheter till gedigen undervisning och utbildning på lika villkor runtom i Finland.

Utskottet borde i sitt utlåtande ha föreslagit att hela nedskärningen i statsandelar begränsas till 450 mark per invånare eller 2 283 miljoner mark, vilket för undervisnings- och kulturverk-samhetens del innebär 157 mark per invånare.

Med stöd av det ovan anförda föreslår vi

att moment 29.43.31 ökas med 550 000 000 mark.

34. *Statsandel för de allmänbildande läroanstalternas anläggningskostnader* (reservationsanslag 3 år)

Det gäller att värna elevernas skolmiljö. Det bidrar till ökad trivsel och högre motivation bland eleverna. Det finns gott om färdiga byggnads- och saneringsplaner runtom i landet. Vidare talar sysselsättningskäl för att betydligt större anslag kunde avsättas för läroanstaltsbyggen än vad regeringen föreslår. Bevillningsfullmakten för statsandelar bör därför fördubblas.

Med stöd av det ovan anförda föreslår vi

att fjärde stycket i motiveringen till moment 29.43.34 får följande lydelse:

”År 1996 får statsandel beviljas för anläggningsprojekt så att de statsandelar som projekten föranleder uppgår till högst 270 miljoner mark enligt prisnivån i januari 1996. Av statsandelarna får högst 90 miljoner mark beviljas som andel under den tid projektet genomförs.”

Vidare föreslår vi

att moment 29.43.34 ökas med 23 000 000 mark.

69. Vuxenutbildning

Det är absolut nödvändigt att också länsstyrelsen har flexibla möjligheter att skaffa yrkesinriktad vuxenutbildning av den läroanstalt som ordnar den bästa och lämpligaste utbildningen. Finansieringen av den yrkesinriktade vuxenutbildningen bör därför ses över. Utskottet borde ha omfattat kulturutskottets utlåtande i denna sak.

Med stöd av det ovan anförda föreslår vi

att i motiveringen till kapitel 29.69 uttalas:

”Utskottet förutsätter att regeringen snabbt vidtar åtgärder för att länsstyrelserna 1997 skall kunna köpa yrkesinriktade vuxenutbildning av alla läroanstalter som står under offentlig kontroll.”

Tippnings- och penninglotterivinstmedel (Kapitel 29.88, 90 och 98)

Under de senaste åren har tippningsvinstmedel i allt större utsträckning använts för att täcka

lagstadgade utgifter. Denna utveckling äventyrar alldeles uppenbart möjligheterna att bevara tippningen som nationellt monopol, vilket skulle motiveras av att vinstmedel styrs till stödjande av idrott och fysisk fostran samt främjande av vetenskap, konst och ungdomsfostringsarbete.

Med stöd av det ovan anförda föreslår vi

att i motiveringen till kapitelgruppen (29.88, 90 och 98) uttalas:

”Utskottet förutsätter att regeringen utarbetar en utredning om hur den temporära användningen av tippningsvinstmedel för lagstadgade utgifter kunde frångås och de ursprungliga grunderna för fördelning av tippningsvinstmedlen kunde återinföras.”

Huvudtitel 30

JORD- OCH SKOGSBRUKSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

31. Inkomststöd för jordbruket och trädgårdsodlingen (delvis EU)

41. *Nationellt stöd för jordbruket och trädgårdsodlingen (EU)* (reservationsanslag 2 år)

Riksdagen antog våren 1995 i anknytning till den första tilläggsbudgeten regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen. Enligt denna ändring kan stöd beviljas till ett lägre belopp än Europeiska gemenskapernas kommission tillåter. Genom tilläggsbudgeten minskades den förra regeringens anslag för arealtillägg med 380 miljoner mark, vilket betydde att arealtilläggen 1995 minskade med 96 miljoner mark. Genom denna åtgärd öppnade regeringen samtidigt det nationella stödpaketet som utgjorde ett led i avgörandet om Finlands medlemskap i EU. Det nationella stödpaketet och det anknytande övergångsstödet till jordbrukarna hade måhända i avgörande grad inverkat på jordbrukarbefolkningens röstningsbeteende i folkomröstningen om EU.

I budgetpropositionen för 1996 minskas det nationella stödet med 750 miljoner mark jämfört med den nivå som avtalades i ett principbeslut av den 27 maj 1994, vilket betyder att det nästa år inte kan betalas något arealtillägg alls. Enligt beslut av kommissionen får ytterligare 272 miljoner mark betalas i arealtillägg 1996. Besparingen

är orättvis, eftersom den drabbar unga nyetablerade och skuldsatta jordbrukare. I värsta fall försvarar besparingarna förhandlingarna om tillämpningen av artikel 141, eftersom tillämpningen av denna artikel förutsätter att övriga åtgärder genomförs fullt ut.

Övergångsstödet skulle i alla fall ha minskat med 3 miljarder mark under 5 år. Därigenom skulle jordbruket alltså redan ha bidragit till besparingarna utan denna nedskärning på 750 miljoner mark. Om regeringen hade avstått från denna extra nedskärning hade det ännu varit möjligt att åstadkomma en regionalt balanserad utveckling av jordbruket. Nedskärningen av det nationella stödet är oskälig redan därför att marknadspriserna på jordbruksprodukter sjunkit till lägsta nivå i Europa. De sänkta producentpriserna betyder ett bortfall på omkring en miljard mark för jordbruket. Till detta kommer ytterligare att den förstärkta marken inverkar med 800—1 000 miljoner mark på EU-stöden. Inom den sociala sektorn skärs dessutom 250 miljoner mark från avbytarserVICEN inom jordbruket och 150 miljoner mark från pensionerna.

Under 1995 har inga medel använts för omstrukturering av jordbruket. Genom nedfrysningen av MAKERA:s medel uppstod det en paus i investeringarna. Regeringen har på ett avgörande sätt försummat att anpassa och omstrukturera det inhemska jordbruket.

I ljuset av det ovan anförda hade det varit skäligt att jordbrukarna hade fått tillbaka totalt 482 miljoner mark som togs ut i onödan i form av bidrag till jordbrukets marknadsföringskostnader 1994 och tidigare hos jordbruksproducenterna.

Med stöd av det ovan anförda föreslår vi

att moment 30.31.41 ökas med 272 000 000 mark för utbetalning av arealtillägg.

86. (30.86 och 96) Skogsbruk (delvis EU)

44. Skogsförbättringsstöd (delvis EU) (reservationsanslag 3 år)

När riksdagen behandlade ordinarie budgeten för 1995 höjde den på förslag av statsutskottet anslagen för skogsförbättringsåtgärder. I ordinarie budgeten uppgick anslaget till 235 miljoner mark. Därtill förutsatte riksdagen att också de resurser som sparas in 1994 och 1995 används till skogsförbättringsstöd.

I den första tilläggsbudgeten för 1995 skar den nya regeringen ned skogsförbättringsstödet med 35 miljoner mark. I budgeten för 1996 föreslår regeringen 195 miljoner i skogsförbättringsstöd. Av anslaget skall högst 27 miljoner mark avsättas till statsbidrag som går till utgifter enligt lagen om iståndsättning av underproduktiva skogar i Lappland. För bidrag och lån har totalt 215 miljoner mark avsatts, när motsvarande summa uppgick till drygt 400 miljoner mark i statsbudgeten för 1991.

Denna besparing kan inte motiveras med vare sig sysselsättningsmässiga eller statsfinansiella orsaker.

Med hänvisning till det som sägs i motiveringen till kapitlet föreslår vi

att moment 30.86.44 ökas med 40 000 000 mark, varav högst 6 000 000 mark får användas för utgifter enligt lagen om iståndsättning av underproduktiva skogar i Lappland.

Huvudtitel 31

TRAFIKMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

24. Vägverket

Vägverket har för avsikt att låta nästan alla färjor i Finland stå nattetid och inför tidtabeller för färjetrafiken på dagtid. Utskottet anser i betänkandet att nedläggningen av natttrafiken medför flera problem och att färjor bör kunna anlitas också på nätterna. Däremot anser utskottet att det i och för sig är helt riktigt att tidtabeller införs.

Framför allt människorna i skärgården menar att tidtabellerna betyder en återgång till den situation som rådde för 30 år sedan. Samtidigt som natttrafiken ställs in avskaffas också utryckningstrafiken på de drabbade orterna.

Vi anser att befolkningen i skärgården och alla som bor i avlägsna sjö- och havstrakter får leva på betydligt sämre villkor än människor i andra delar av landet i och med att regeringens besparingar slår så hårt mot färjetrafiken i vägdistrikten.

På grundval av det ovanstående föreslår vi

att det i motiveringen till kapitel 31.24 uttalas:

”Utskottet förutsätter att tidtabeller inte införs för färjor som hör till det statliga vägnätet på grund av att tidtabeller medför stora problem för lokalbefolkningen och

att nattrafiken med färjorna fortsätter på normalt sätt framför allt till öar som inte har andra kommunikationer och är hänvisade till färjeförbindelserna.”

Vidare föreslår vi

att i motiveringen till kapitel 31.24 uttalas:

”Utskottet förutsätter att riksdagen fattar separat beslut om anslagen för basväghållning för varje vägdistrikt vid behandlingen av budgeten.”

(25.) Statsunderstöd för väghållningen

(50.) Statsbidrag för underhåll av enskilda vägar (förslagsanslag)

Trots att riksdagen har fattat beslut om att lagstiftningen om statsbidrag för enskilda vägar fortfarande skall gälla, har regeringen inga planer på att avsätta medel för bidrag till enskilda vägar 1996. I statsbudgeten för i år avsätts 13,5 miljoner mark för byggande av enskilda vägar och 103,5 miljoner mark för underhåll.

Det transporteras ansevärd mängder virke och jord på våra enskilda vägar. Samtidigt behövs de enskilda vägarna för fritidstrafiken, men också för alla som åker till sina sommarstugor, plockar svamp och bär i skogen och gör utflykter i ödemarken. De enskilda vägarna spelar en viktig roll framför allt för den lokalbefolkning som bor i närheten av vägagen.

Utän statsbidrag kommer de enskilda vägarna onekligen att förfalla samtidigt som väglagen får större kostnader och åretrunttransporterna försvåras. Det statsfinansiella läget duger knappast som förklaring till att de små anslagen för underhåll av enskilda vägar i glesbygden slopas samtidigt som anslagen för motorvägsbyggen skjuter i höjden.

På grundval av det ovanstående och med hänvisning till bl.a. budgetmotionerna 205 och 284 föreslår vi

att kapitel 31.25 Statsunderstöd för väghållningen och moment 31.25.50 Statsbidrag för underhåll av enskilda vägar (förslagsanslag) återinförs i budgeten och

att det beviljas 80 000 000 mark under moment 31.25.50.

55. Ersättningar och understöd för kommunikation

(42.) Ersättning för tidningsdistribution på landsbygden

Regeringen Lipponen bestämde att ersättningen till tidningsdistribution på landsbygden skulle upphöra den 1 juli 1995. Mycket snart visar det sig att tidningsdistributionen i glesbygden inte kan fortsätta i samma omfattning som tidigare. Det betyder att alla de som bor i glesbygden inte har tillgång till information på samma sätt som i övriga delar av landet. I och med att regeringen har för avsikt att stryka både moment 31.55.42 Ersättning för tidningsdistribution på landsbygden och moment 31.55.44 Understöd för samdistribution av tidningar i budgeten kommer prenumerationspriserna att stiga mer än det var tänkt.

Ersättningen för tidningsdistribution på landsbygden har alltid betalats ut till posten och har inte betraktats som något egentligt presstöd. Ändå vore det viktigt för pressen att ersättningen för tidningsdistribution på landsbygden bibehålls. På så sätt kunde det säkerställas att posttaxorna inte stiger och att posten bibehåller sin servicestandard på landsbygden.

På grundval av det ovanstående föreslår vi

att moment 31.55.42 Ersättning för tidningsdistribution på landsbygden återinförs i budgeten och att det under momentet beviljas 50 000 000 mark.

Vidare föreslår vi

att det i motiveringen till moment 31.55.42 uttalas:

”Utskottet förutsätter att regeringen ser till att glesbygdsbefolkningen inte åsidosätts när det gäller servicestandard och tillgång till information.”

58. Banhållning

21. (31.58.21 och 62, delvis) *Banförvaltningscentralen och basbanhållningen (reservationsanslag 2 år)*

Bannätet är för närvarande i oroväckande dåligt skick, eftersom största delen av stambanorna reparerades i grunden senast för 20—30 år sedan. Också statsrevisorerna har i sin berättelse påpekat att bannätet är dåligt och krävt snabba åtgärder.

Om bannätet skall kunna underhållas och förbättras i motsvarighet till trafikflödet måste det årligen till 2,0—2,3 miljarder mark under perioden 1996—1999. I budgeten för 1996 föreslår inte regeringen mer än 1 410 miljoner mark för Banförvaltningscentralen och basbanhållningen. Det är ett så litet anslag att trafiken måste inskränkas ytterligare på grund av risken för bl.a. urspärning.

På grundval av det ovanstående föreslår vi

*att moment 31.58.21 ökas med
100 000 000 mark.*

Huvudtitel 32

HANDELS- OCH INDUSTRI-MINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Massarbetslösheten kan inte bemästras med gamla beprövade medel. Små företag går in i varandra och slår ihop sina produktionslinjer med större företag. Vi får ett samhälle som präglas av företagsamhet och kunnande som motvikt till ett samhälle präglat av gigantiska strukturer. Därför är det viktigt att just vid denna tidpunkt stimulera etablering av småföretag och ge dem möjligheter att överleva.

Under denna period av snabb ekonomisk tillväxt är det viktigt att raskt stimulera och satsa på produktionen på hemmamarknaden för att de små och medelstora företagen skall kunna erbjuda fler arbetstillfällen.

Därför måste bidragen till företagsinvesteringar och till små och medelstora företag liksom också energibidragen ligga på samma nivå som 1995. Bevilningsfullmakterna för produktutvecklingsunderstöden och produktutvecklingslånen till TEKES samt för Keras räntestödslån måste höjas. Också anslaget för Statsgaranticentralen måste bli högre. Kort sagt måste handels- och industriministeriet få resurser att satsa på sysselsättningskapande projekt och inte tillfälliga bidrag som flyttar arbetstillfällen från ett ställe till ett annat.

44. Teknologiska utvecklingscentralen

Bara genom en utbyggnad av företagsamheten kan det skapas nya arbetstillfällen. Då står vårt hopp särskilt till exportorienterade teknologiföretag. Det är följaktligen överraskande att regeringen föreslår nedskärningar i anslagen till Teknologiska utvecklingscentralen TEKES med tanke på att utvärderingar av anslagsanvändningen har visat att satsningarna på TEKES har gett goda resultat.

Regeringen föreslår att bevilningsfullmakterna för produktutvecklingsunderstöd skärs ned från uppskattningsvis 841 miljoner mark 1995 till 520 miljoner mark. Produktutvecklingslånen minskar från 250 till 200 miljoner mark. Det finns ingen anledning att göra detta, eftersom tillväxten inom teknologiföretagen och nyetableringar inom teknologisektorn är en av våra viktigaste livförsäkringar.

40. *Produktutvecklingsunderstöd (delvis EU)* (förslagsanslag)

Med hänvisning till motiveringen till kapitlet anser vi att produktutvecklingsstödet till TEKES måste höjas med 200 miljoner mark.

Vi föreslår

att fjärde stycket i motiveringen till moment 32.44.40 får följande lydelse:

”År 1996 får understöd beviljas till ett belopp av högst 720 000 000 mk. En del av anslaget utgör regionutvecklingspengar enligt 6 § lagen om regional utveckling (1135/93).”

Vidare föreslår vi

*att moment 32.44.40 ökas med
50 000 000 mark.*

83. *Produktutvecklingslån* (förslagsanslag)

Med hänvisning till motiveringen till kapitlet anser vi att bevilningsfullmakten för produktutvecklingslån till TEKES bör höjas med 50 000 000 mark.

Vi föreslår

att fjärde stycket i motiveringen till moment 32.44.83 får följande lydelse:

”År 1996 får nya lån beviljas till ett belopp om högst 250 000 000 mark.”

Därtill föreslår vi

*att moment 32.44.83 ökas med
10 000 000 mark.*

49. Kera Ab

42. Räntestöd till Kera Ab (förslagsanslag)

Regeringen föreslår en minskning av bevilningsfullmakten för Kera Ab:s nya räntestödslån med 100 miljoner mark när det gäller lån för investeringar och driftskapital. Detta är en mycket misslyckad åtgärd. Keras riskfinansiering har nämligen varit mycket effektiv och är en statsfinansierat sett effektiv väg att skapa nya arbetstillfällen i små och medelstora företag.

På grundval av det ovanstående anser vi att bevilningsfullmakten för räntestödslån till Kera bör höjas med 100 miljoner mark och att regeringen bör ta tillbaka den föreslagna försämringen av räntestödet.

Vi föreslår

att sjätte stycket i motiveringen till moment 32.49.42 får följande lydelse:

”Nya räntestödslån får Kera Ab 1996 beviljas för finansiering av små och medelstora företags investeringar och driftskapital till ett belopp om högst 1 400 000 000 mk. Räntestöd beviljas inte för lån som beviljas stora företag. Dessutom får Kera Ab bevilja sammanlagt högst 300 000 000 mk i nya utvecklings-, grundläggnings- och miljölån.”

Vidare föreslår vi

att moment 32.49.42 ökas med 5 000 000 mark.

50. Främjande av industrin och undersökningen till stöd för industrin

60. Överföringar till statsgarantifonden och exportgarantisättning (förslagsanslag)

Med hänvisning till motiveringen till huvudtiteln föreslår vi

att moment 32.50.60 ökas med 30 000 000 mark.

51. Investerings- och utvecklingsstöd inom företagsverksamheten

49. Stödjande av företagets investerings- och utvecklingsprojekt (delvis EU) (förslagsanslag)

Det är nu dags att satsa på framför allt utvecklingsområdena och de små och medelstora före-

tagen där. Företagen måste få större investerings- och utvecklingsbidrag, vi måste våga ta större risker. De små och medelstora företagen måste hjälpas till ett snabbt uppsving för att de skall kunna erbjuda fler arbetstillfällen.

Landskapens regionala program satsar stort på just småföretagen. Det är viktigt att den nationella delfinansieringen säkerställs. Det är därför oacceptabelt att regeringen försöker skära ned stödet till företagets investerings- och utvecklingsprojekt.

På grundval av det ovanstående anser vi att bevilningsfullmakten för stödet till företagets investerings- och utvecklingsprojekt bör höjas med 150 miljoner mark.

Vi föreslår

att tredje stycket i motiveringen till moment 32.51.49 får följande lydelse:

”Nya bidrag får 1996 beviljas till ett belopp av högst 500 000 000 mk, varav högst 250 000 000 mk till sådana företagsstödprojekt som finansieras med medel ur EU:s regionala utvecklingsfond. Statsrådet beslutar om varje stödforms andel.”

Vidare föreslår vi

att moment 32.51.49 ökas med 60 000 000 mark.

55. Energihushållning

40. Energibidrag (delvis EU) (förslagsanslag)

Regeringen vill också skära ned satsningarna på ny energiteknik. Handels- och industriministeriets servicecentral för energisparande MOTIVA har räknat ut att en mark i bidrag för energioversyn i genomsnitt inbringar 5 mark i årliga besparingar i energikostnader. Därför är nedskärningarna i energibidragen ett dåligt genomtänkt förslag. Vi påpekar att MOTIVA alltså kunde kvarstå i sin nuvarande omfattning.

Regeringens budgetproposition betyder att vidareutvecklingen av inhemska förnybara och ut hålliga energikällor bromsas upp. Bevilningsfullmakten för energibidrag sjunker till 60 miljoner mark, när den under den förra regeringen uppgick till drygt 200 miljoner mark om året när den var som högst, och låg på 130 miljoner mark så sent som 1995. Denna nedskärning har ödesdigra följder för Finlands export. Tillväxten inom energiteknikbranschen som ökat och ser

mycket lovande ut blir lidande på besparingarna samtidigt som utvecklingsprojekt och försöksstationer inom områdena bioenergi, effektiv energianvändning och energisparande lider brist på medel. Det vore viktigt att bland annat stödja användningen av inhemsk energived vid fjärrvärmeverken. Sämre energipolitik går hand i hand med sämre regional politik.

På grundval av det ovanstående anser vi att bevilningsfullmakten för energibidrag bör höjas med 70 miljoner mark.

Vi föreslår

att femte stycket i motiveringen till moment 32.55.40 får följande lydelse:

”Anslaget får även användas till stöd för projekt som genomförs i Finlands närområden. Det sammanlagda maximibeloppet för de understödsförbindelser som avges år 1996 är 60 000 000 mk, varav 12 000 000 mk för projekt som finansieras med medel ur EU:s regionala utvecklingsfond.”

Vidare föreslår vi

att moment 32.55.40 ökas med 10 000 000 mark.

85. Utrikeshandelns främjande

40. *Företags internationalisering (delvis EU)* (förslagsanslag)

Regeringen föreslår att bevilningsfullmakten för internationaliseringen av företag skall sänkas från 277 miljoner mark i budgeten för 1995 till 180 miljoner mark. Denna besparing är en dålig lösning, eftersom små och medelstora företag får allt sämre möjligheter att satsa på internationalisering och överskrida exporttröskeln.

På grundval av det ovanstående anser vi att bevilningsfullmakten för bidrag till internationalisering av företagen skall höjas med 70 miljoner mark.

Vi föreslår

att sjätte stycket i motiveringen till moment 32.85.40 får följande lydelse:

”Nya bidrag får år 1996 beviljas till ett belopp av 250 000 000 mk, varav 36 000 000 mk för projekt som finansieras med medel ur EU:s regionala utvecklingsfond och 50 000 000 mk för anpas-

sande av livsmedelsindustrin till EU-medlemskapet.”

Vidare föreslår vi

att moment 32.85.40 ökas med 25 000 000 mark.

Huvudtitel 33

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

De förslag som statsminister Lipponens regering lagt fram innebär i många avseenden radikala, principiella ändringar i huvudtiteln för social- och hälsovården. Regeringen anser inte längre att en av statens viktigaste uppgifter är att ställa upp för de mest utsatta, en grundval som minimivälfärds- och jämlikhetsidéerna vilat på under de senaste decennierna.

Regeringens linjedragning innebär att universalitetsprincipen upphör att gälla bland annat i tryggheten under sjukdom och i folkpensionssystemet. Också då arbetslösheten slår till särbehandlas de olika åldersgrupperna. Många av de experter som utskottet hört anser att risken för utslagning ökar till följd av förändringarna. Ändringarna strider också mot målet i regeringsprogrammet om att minimiskyddet skall förenhetligas och preciseras.

Enligt sakkunniga som utskottet hört leder de otaliga nedskärningarna i den sociala tryggheten i förening med regeringens skattelösningar till att inkomstklyftan mellan samhällsgrupperna vidgas.

Regeringen sparar på fel sätt. Inbesparingarna hade bort drabba andra målgrupper. Regeringen hade speciellt bort se till att besparingarna inte får ackumulativa effekter, som nu obönhörligen drabbar i synnerhet barnfamiljerna. Utkomstmöjligheterna för i synnerhet flerbarnsfamiljer försämrats i och med att barnbidragen, hemvårdsstödet för barn och barntillägget till ett flertal förmåner blir mindre.

Med stöd av det ovan anförda föreslår vi

att i motiveringen till huvudtitel 33 uttalar:

”Utskottet förutsätter att det med det snaraste utreds vilken den sammantagna effekten av de sociala inkomstöverföringarna, avgifterna och beskattningen är

och att det ses till att nedskärningarna inte försämrar skyddet för de mest utsatta.”

Ett ständigt återkommande drag i regeringens sparåtgärder är att människor i olika åldrar behandlas på olika sätt. De som har kvar sina arbetsplatser och i övrigt har den tryggaste ställningen berörs inte av sparåtgärderna. Förutom barnfamiljerna är det i synnerhet ungdomar under 20 år som blir offer för ändringar som försämrar deras situation. Ändringarna gäller bland annat nedskärningar i studiestödet och slopat arbetsmarknadsstöd samt ett försämrat skydd vid sjukdom under studie- och värnpliktstiden.

Med stöd av det ovan anförda föreslår vi

att i motiveringen till huvudtitel 33 uttalar:

”Utskottet förutsätter att den sociala tryggheten utvecklas med hänsyn till att olika åldersgruppers behov beaktas på lika grunder så att sparåtgärder inte leder till åldersdiskriminering.”

Det är inte bara utkomsten som kringkärs för barnfamiljerna utan också valmöjligheterna. Centern accepterar inte att hemvårdsstödet för barn minskar med nästan en fjärdedel. Sparskäl kan inte åberopas eftersom familjerna blir tvungna att allt mer ty sig till kommunal dagvård, som blir dyrare för samhället. När många av föräldrarna återvänder till arbetslivet snabbare än beräknat blir följden att vikariatet minskar och den öppna arbetslösheten ökar.

Arbetslösheten förvärras också av de alltför stora nedskärningarna i statsandelarna till kommunerna och de alltför snabbt genomförda besparingarna i anslagen för avbytarservice. Centern föreslår en sparlinje som på bästa sätt tryggar tillgången på service för medborgarna och sysselsättningen bland de kommunalt anställda. Arbetsplatserna inom den kommunala basservicen är kvinnodominerade. Förlusten av dessa arbetsplatser i förening med nedskärningarna i socialskyddet, som i allt högre grad går ut över kvinnorna, leder följaktligen till minskad jämställdhet mellan könen.

Med stöd av det ovan anförda föreslår vi

att i motiveringen till huvudtitel 33 uttalar:

”Utskottet förutsätter att jämställdheten mellan könen bevaras då ekonomisk-

politiska, sysselsättningspolitiska och socialpolitiska beslut fattas.”

I fråga om skyddet för arbetslösa har regeringen valt en linje som ytterligare försämrar skyddet för de svagaste det vill säga för de långtidsarbetslösa och de unga arbetslösa som får arbetsmarknadsstöd. På denna punkt föreslår vi ett tilläggsanslag för arbetsministeriets huvudtitel. I motiveringen till huvudtiteln föreslås också ett bättre alternativ: att revideringen av arbetslöshetskasssystemet och omstruktureringen av det inkomstrelaterade arbetslöshetsskyddet inleds redan 1996.

För att de framtida pensionsutgifterna inte skall öka okontrollerat krävs besparingar med långtidseffekt. Centern godkänner i huvuddrag regeringens förslag till revidering av bestämningsgrunderna för de privata branschernas och statens pensioner. Vi godkänner dock inte att det tillämpas två olika åldersbaserade index, eftersom det leder till att pensionsskyddet för personer över 65 år försämras i förhållande till de övriga grupperna.

Centern godkänner inte att principiellt viktiga ändringar görs i folkpensionslagen och motiverar sin ståndpunkt närmare under moment 60. Centern skulle spara mindre av utgifterna enligt lagen om pension för lantbruksföretagare än revideringen.

Med stöd av det ovan anförda föreslår vi

att i motiveringen till huvudtitel 33 uttalar:

”Utskottet förutsätter att den sociala tryggheten utvecklas med utgångspunkt i det socialskydd som var och en har rätt till på grund av att de bor i Finland och som garanterar ett lika och heltäckande minimiskydd och en skälig utkomst i livets olika risksituationer.

Utskottet förutsätter att social- och hälsovårdstjänster finns att tillgå för alla på jämlika grunder oavsett ålder, kön, boningsort eller andra liknande omständigheter.”

15. Utjämning av familjekostnader

52. Barnbidrag (förslagsanslag)

Statsminister Lipponens regering skar ned barnbidragen med 375 miljoner mark (på årsnivå

750 miljoner mark) räknat från den 1 juli 1995. Nedskärningarna gäller i synnerhet familjer med två eller flera barn. För flerbarnsfamiljerna är nedskärningarna större i mark räknat och är därför mycket osociala. Resultatet av nedskärningarna är det motsatta än vad som hade varit rättvist enligt utredningar om utkomsten för olika familjetyper.

För att missförhållandet skall rättas till bör barnbidragen höjas från början av 1996 så att familjer med två eller flera barn gynnas av förhöjningen. Förhöjningen för ensamföräldrar är fortfarande 200 mark i månaden.

Med stöd av det ovan anförda föreslår vi

att moment 33.15.52 ökas med ett extra anslag på 400 000 000 mark.

18. Sjukförsäkring

60. *Statens andel i de utgifter som föranleds av sjukförsäkringslagen* (förslagsanslag)

Regeringens förslag innebär att de som saknar inkomster fräntas rätten till sjukdagpenning samtidigt som de minsta dagpenningarna minskar avsevärt. Förslaget är ytterst osolidariskt och oförenligt med reformen av de grundläggande fri- och rättigheterna. De korrigeringar som utskottet gjort sopar undan en del av problemen men garanterar dock inte ett heltäckande minimiskydd för varje medborgare vid sjukdom. Därför bör minimidagpenningen enligt Centerns åsikt hållas kvar på nuvarande nivå och grunderna för fastställande av den inkomstrelaterade delen göras rättvisare så att sparmålet uppnås.

I och med att utskottet gjorde de korrigeringar som Centern krävde i rehabiliteringen för gravt handikappade skiljer sig inte Centerns förslag till slutsumma för sjukförsäkringen från utskottets betänkande.

Med stöd av det ovan anförda föreslår vi

att i motiveringen till moment 33.18.60 uttalas:

”Utskottet förutsätter att minimiskyddet under sjukdom och annat minimiskydd samordnas och preciseras snabbt i enlighet med målsättningen i regeringsprogrammet för att medborgarna vid sjukdom inte skall bli utan grundläggande utkomst.”

19. Pensionsförsäkring

51. *Statens andel i de utgifter som föranleds av lagen om pension för lantbruksföretagare* (förslagsanslag)

Regeringen har föreslagit att de utgifter som föranleds av lagen om pension för lantbruksföretagare skall minskas med 150 miljoner mark 1996. En lika stor nedskärning föreslås för de följande åren. Ändringen är alltför stor med beaktande av att pensionssystemet för lantbruksföretagare inte liknar andra pensionssystem bland annat i fråga om antalet arbetande och pensionerade. Nedskärningen leder till en oskälig stegring i lantbruksföretagarnas pensionspremier, vilket i kombination med många andra samtidiga sparåtgärder försämrar utkomsten för lantbruksföretagare som redan annars är trängda och äventyrar finansieringen av pensionssystemet. Genom en sänkning av sparmålet kan dessa faror undgås.

Med stöd av det ovan anförda föreslår vi

att moment 33.19.51 ökas med 100 000 000 mark.

60. *Statens andel i de utgifter som föranleds av folkpensionslagen* (förslagsanslag)

Centern godkänner inte att folkpensionens basdel blir arbetspensionsavhängig, eftersom detta raserar den andra stödpelaren i vår folkförsäkring: rätten till folkpension. Vi anser att den välbeprövade universalitetsprincipen bör kvarhållas i socialskyddet. Ett gradvis slopande av basdelen försämrar utkomsten för dem som har små arbetspensioner men påverkar över huvud taget inte pensionsbeloppet för dem med stora pensioner. Slopandet av basdelen kommer att leda till ett brokigt förfarande vid fastställande av invaliditet eftersom folkpensionsanstaltens koordinerande roll försvinner. Frågan om hur andra förmåner som är bundna vid basdelen i fortsättningen skall fastställas är fortfarande öppen.

Centern är tillfreds med att utskottet gick in för att ännu inte slopa folkpensionens barntillägg. Centern anser att dessa inte skall slopas över huvud taget, och samma gäller begravningsbidraget och maketillägg.

En inbesparing kan uppnås i fråga om folkpensionsutgifterna 1996 om basdelen minskas med 45 mark i månaden.

Med stöd av det ovan anförda föreslår vi

att moment 33.19.60 ökas med 230 000 000 mark.

32. Av kommunerna anordnad social- och hälsovård

att moment 33.57.40 ökas med 130 000 000 mark.

30. Statsandel till kommunerna för social- och hälsovårdens driftskostnader (förslagsanslag)

Den överdimensionerade nedskärningen i statsandelarna till kommunerna äventyrar i synnerhet de mest trängda kommunernas möjligheter att erbjuda sina invånare bastjänster inom social- och hälsovården. Ett annat hot är den allt större arbetslösheten och de ökade permitteringarna bland kommunalt anställda.

Nedskärningarna i statsandelarna inbegriper också en nedskärning på 700 miljoner mark eller nästan en fjärdedel i hemvårdsstödet för barn. Detta förvärrar det trångmål som många barnfamiljer befinner sig i och leder till att föräldrarna söker sig ut på arbetsmarknaden tidigare än beräknat. Följden blir att efterfrågan på den dyrare kommunala dagvården ökar och att arbetslösheten bland vikarierna tilltar. De samhällseliga besparingarna blir inte de som regeringen planerat om dessutom det ökade behovet av utkomststöd tas med i beräkningarna.

Tillräckligt med anslag bör därför tas in i social- och hälsovårdsministeriets huvudtitel för att de lagstadgade tjänsterna skall tryggas.

Med anledning av det ovan anförda föreslår vi

att moment 33.32.30 ökas med 830 000 000 mark.

57. Semesterverksamhet

40. Statlig ersättning för kostnaderna för semesteravbytare för lantbruksföretagare (förslagsanslag)

Bland annat genom att omorganisera avbytar-systemet och med vissa andra medel går det att få till stånd inbesparingar i avbytar-service för lantbruksföretagare. Lantbruksföretagarna minskar i antal och detta leder redan till minskade kostnader årligen. Den tidtabell som regeringen föreslagit för inbesparingarna är dock oskälig. Alltför radikala inbesparingar leder till ökad arbetslöshet bland lantbruksavbytarna och äventyrar tillgången på avbytar-service. Inbesparingarna bör förläggas över en längre tidsperiod såsom jord- och skogsbruksutskottet enhälligt konstaterade i sitt utlåtande till social- och hälsovårdsutskottet. Enligt Centrerns åsikt kan ungefär hälften av de planerade inbesparingarna göras 1996.

Med stöd av det ovan anförda föreslår vi

Huvudtitel 34

ARBETSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Arbetslösheten och underskottet i statsfinanserna är våra två största problem. Regeringen har ställt som mål att halvera arbetslösheten under valperioden. Det är ett helt riktigt mål men regeringen använder dels fel medel, dels otillräckliga och alldeles för långsamma metoder. I början av året sjönk arbetslösheten i rask takt, men nu har den gynnsamma utvecklingen stannat upp. Färskast statistiska uppgifter visar att arbetslösheten har gått ner med bara ett tjugotaltusen personer jämfört med motsvarande tidpunkt i fjol. Siffrorna för början av året uppvisade en skillnad på 42 000 personer jämfört med samma tid i fjol. Om man bortser från de säsongbetonade växlingarna har arbetslösheten mer eller mindre stampat på stället redan i flera månader.

Enligt uppgifter som utskottet har fått av arbetsministeriet är arbetskraftsdistriktens bedömningar av sysselsättningsläget nästa år betydligt mer pessimistiska än de var förra våren och i jämförelse med regeringens bedömningar.

En av de främsta orsakerna till att arbetslösheten inte längre minskar i samma takt som tidigare är att den ekonomiska tillväxten har dämpats. Ett stort problem är att hemmamarknaden, bland annat bygg- och tjänstesektorn, inte har upplevt något större uppsving.

Samtidigt går arbetstillfällen förlorade inom vissa privata tjänstesektorer, till exempel banksektorn, livsmedelsindustrin och kommunerna. Nedskärningarna i statsbudgeten gör inte läget bättre inom dessa sektorer. Räknar man ihop effekterna av dessa nedskärningar och andra besparingar som ökar utbudet på arbetskraft, till exempel neddragningsarna av hemvårdsstödet och studiestödet, är resultatet att ytterligare 30 000 personer blir arbetslösa.

Centern har lagt fram ett omfattande finans- och sysselsättningsprogram som ger arbete till 50 000—60 000 fler människor än regeringens inslagna linje är kapabel till. Den starka kärnan i vårt program består i en korrigerande av regeringens felaktiga sparbeslut i kombination med kraftiga stimulansåtgärder för små och medelstora företag.

För att företagsamheten skall bära sig betydligt bättre föreslår vi att de indirekta arbetskraftskostnaderna för framför allt småföretagen skall sänkas betydligt. Därtill vill vi skapa nya arbetstillfällen genom de viktiga satsningar på utveckling av företag som beskrivs närmare under handels- och industriministeriets huvudtitel. Om Finland använder dessa medel är chanserna att förbättra sysselsättningen bättre. Våra förslag medför heller inga snedvridningar i konkurrensen mellan företagen, medan denna risk finns med de direkta sysselsättningsstöden. Om dessa insatser genomförs kan de statliga resurserna för arbetskraftspolitiska åtgärder minskas en aning.

Centern finner det angeläget att en arbetslivsreform med större inriktning på de små och medelstora företagen snabbt genomförs. Vi måste tillstå att det har skett stora omvälvningar i arbetslivet och att nya förändringar förestår. En politik som hänger sig fast vid gamla strukturer och förstelnade arbetsmarknadsmekanismer är ohjälpligt föråldrad när samhället skall möta nya utmaningar. Då det allmänt tillstås att det finns en del juridiska hinder för att skapa nya arbetstillfällen, måste de undanröjas utan dröjsmål.

Med ett finans- och sysselsättningsprogram av Centerns modell kan arbetslösheten minska betydligt. Det finns trots allt fortfarande ett stort antal människor som går utan arbete och måste få sin ekonomi tryggad. När människor går utan arbete under längre tider blir det relativt sett allt fler långtidsarbetslösa som får arbetsmarknadsstöd. Unga människor är en annan stor grupp som är beroende av arbetsmarknadsstöd.

Centern kan inte acceptera regeringens linje som slår hårdast mot de som har det sämst ställt och är beroende av arbetsmarknadsstöd. När barnförhöjningen minskar och väntetiden förlängs är det kommunerna som får betala ut socialbidrag. Regeringen måste avsätta tillräckligt stora anslag för arbetsmarknadsstödet. En reform av de inkomstrelaterade arbetslöshetsersättningarna redan 1996 kunde ge rättvisare besparingar. Om arbetslöshetsbördan skall kunna fördelas jämnare, är det viktigt att arbetslöshetskasssystemet reformeras, vilket i praktiken betyder att en gemensam kassa införs med samma medlemsavgift för alla. På så sätt fördelas betalningsbördan jämnare mellan olika branscher samtidigt som de människor som har de säkraste jobben måste vara med och betala för arbetslösheten på ett rättvist sätt.

06. Arbetskraftspolitiken

29. *Köpta tjänster som hänför sig till arbetskraftspolitisk vuxenutbildning (förslagsanslag)*

En omstrukturering av finans- och sysselsättningspolitiken i företagsfrämjande riktning och med satsningar på fler arbetstillfällen inom den konkurrensutsatta sektorn resulterar i att tjänster som hänför sig till arbetskraftspolitisk vuxenutbildning inte längre behöver köpas i samma utsträckning som tidigare.

På grundval av det ovan anförda föreslår vi

att moment 34.06.29 minskas med 80 000 000 mark.

30. *Statsandel till kommuner och samkommuner för lindrande av arbetslösheten (förslagsanslag)*

Om de egentliga statsandelarna till kommunerna utökas för att säkerställa de kommunala primäraåtagandena och om finans- och sysselsättningspolitiken mer inriktas på företags- och sysselsättningsfrämjande åtgärder inom den konkurrensutsatta sektorn kan staten spara in på statsbidragen inom arbetsministeriets förvaltningsområde till insatser för att lindra arbetslösheten i kommunerna och samkommunerna.

På grundval av det ovan anförda föreslår vi

att moment 34.06.30 minskas med 60 000 000 mark.

52. *Arbetsmarknadsstöd (förslagsanslag)*

Reformen av de grundläggande fri- och rättigheterna kräver att också arbetslösa behandlas på likvärdiga grunder och att medborgarna inte tvingas ge avkall på den primära sociala tryggheten och vara helt beroende av kommunala socialbidrag. Nedskärningen i barnförhöjningen till arbetsmarknadsstödet och den förlängda väntetiden strider mot dessa principer.

På grundval av det ovan anförda föreslår vi

att moment 34.06.52 ökas med 350 000 000 mark.

62. *Statsunderstöd för lindrande av arbetslösheten (förslagsanslag)*

Om finans- och sysselsättningspolitiken mer inriktas på att stödja företagsamhet, företagen får bättre utvecklingsmöjligheter och sysselsättningen inom den konkurrensutsatta sektorn för-

bättras kan staten spara in på anslagen inom arbetsministeriets förvaltningsområde för statsunderstöd till åtgärder för att lindra arbetslösheten.

På grundval av det ovan anförda föreslår vi

att moment 34.06.62 minskas med 60 000 000 mark.

Huvudtitel 35

MILJÖMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

I norra Finland färdigställs snart en undersökning av hur skyddet enligt Riokonventionen är ordnat för värdefulla gamla skogar. En internationell rekommendation som bygger på Riokonventionen ställer som mål att staterna skall skydda fem procent av sin skogsbruksmark. Skogsforskningsinstitutet har nyligen sammanställt en utredning som bygger på internationella kriterier och visar att Finland lever upp till detta mål. Finland har skyddat 6,8 procent av arealen för skogsbruksmark. Hela 96 procent av den skogsareal som hittills har skyddats finns i norra Finland inom de områden som nu har kartlagts. Skyddsåtgärderna har enorma ekonomiska effekter i regionerna.

Om man vill leva upp till kraven i Riokonventionen måste de ekologiska principerna få större spelrum inom skogsbruket och naturskyddsområdena inrättas i andra delar landet än i norra Finland.

På grundval av det ovan anförda föreslår vi

att i motiveringen till huvudtitel 35 uttalas:

”Utskottet förutsätter att regeringen samtidigt som den fattar beslut om skydd av gamla skogar i norra Finland fattar beslut om kompensation till fullt belopp till de människor som blir arbetslösa på grund av skyddsåtgärderna samt till de regionala ekonomierna för anknytande förluster för att de sammantagna kostnaderna för skyddsåtgärderna för statsekonomi skall kunna slås fast samtidigt.”

Helsingfors den 5 december 1995

Mauri Pekkarinen
Maria Kaisa Aula
Raimo Liikkanen

Jukka Vihriälä
Markku Vuorensola
Markku Lehtosaari

Markku Koski
Olavi Ala-Nissilä
Maija-Liisa Lindqvist

45. Bostads- och byggnadsväsendet

60. Överföring till statens bostadsfond

Regeringen har justerat upp målen för det statsstödda bostadsbyggandet och ändrat prioriteringarna inom nybyggnationen en aning mer mot hyresbostäder som finansieras med aravalån. Samtidigt har målen för antalet reparationer utförda med hjälp av aravalån justerats uppåt. Detta är åtgärder som går i rätt riktning. I det rådande läget är det förnuftigt att öka antalet aravabostäder inom det statsstödda bostadsbyggandet.

Det ligger i statens intresse att förbättra alla former av bostadsfinansiering som är billiga för den själv och för de boende. Under förra valperioden initierade regeringen en värdepapperisering av bostadslån för att stimulera bostadsbyggandet.

I budgetpropositionen för nästa år säger regeringen: ”År 1996 får lån till ett sammanlagt belopp av högst 4 715 000 000 mk beviljas av medel ur statens bostadsfond samt därutöver det belopp som motsvarar projekt som återgått 1995 eller bevillningsfullmakt som annars blivit oanvänd.”

Vi menar att en värdepapperisering av bostadslån kan ge betydligt större ekonomiska resurser än regeringen har förutspått. Vi anser därför att bevillningsfullmakten för aravalån bör utökas med 460 miljoner mark. Då kunde inemot 1 000 nya bostäder påbörjas och 1 300 bostäder byggas om.

Vårt förslag ger ingen ökning i budgetutgifterna eller i statens upplåning. Större satsningar på nybyggnation och ombyggnadsprojekt är därtill väl motiverade med tanke på sysselsättningseffekten.

På grundval av det ovan anförda föreslår vi att bevillningsfullmakten för aravalån höjs med 460 miljoner mark år 1996.

På grundval av det ovan anförda föreslår vi

att andra stycket i motiveringen till moment 35.45.60 får följande lydelse:

”År 1996 får lån till ett sammanlagt belopp av högst 5 175 000 000 mk beviljas ur statens bostadsfond samt därutöver det belopp som motsvarar projekt som återgått 1995 eller bevillningsfullmakt som annars blivit oanvänd.”

II

ALLMÄN MOTIVERING

Regeringen har utropat sig till sysselsättnings- och det gemensamma ansvarets parti. Trots det har arbetslösheten inte minskat efter mars, tvärtom har den ökat. Regeringen har inte på långt när varit lika ivrig att förbättra sysselsättningen som till exempel att fylla EMU-kriterierna. Något gemensamt ansvar har det heller inte varit fråga om: en del får, en del ger. Den givande parten har varit de allra svagaste, vilket är helt oförenligt med ett ansvarsfullt sätt att sköta saker.

Kristliga Förbundet anser att det är viktigt att statens ekonomi är i balans och att sysselsättningen sköts. Det hade varit möjligt att genom vissa skattelösningar bibehålla viktiga inkomstöverföringar.

Den förra regeringen tog stor hänsyn till sociala aspekter i sin finanspolitik, bland annat infördes en förhöjd sjukförsäkringspremie och tröskeln för tvångslånet lades rätt högt.

De största felen med den här budgeten är: 1. nedskärningarna i sjukförsäkringens dagpenning, 2. slopandet av statsstödet till enskilda vägar, 3. nedskärningarna i hemvårdsstödet och 4. nedskärningarna i studiepenningen.

Dessa nedskärningar hade inte behövt göras om teleskatten hade bibehållits (400—500 miljoner mark) om vissa acciser hade höjts (ca 400 miljoner mark) och om den s.k. börsskatten hade återinförts (ca 800 miljoner mark).

Nedskärningarna i statsbidraget till kommunerna är stora och drabbar i sista hand dem som behöver kommunala tjänster. Kommunernas status kommer att skilja sig från varandra, eftersom nedskärningen på 3,8 miljarder mark inte tar hänsyn till att skatteöresintäkterna i vissa kommuner har ökat och i vissa andra däremot minskat. Därför bör det behovsprövade statsstödet om 50 miljoner mark till fattiga kommuner ökas avsevärt.

Genom att det nationella lantbruksstödet drägs ned har folk i onödan råkat i trångmål och därför bör den föreslagna summan höjas med 272 miljoner mark. Reduceringen av biståndsanslagen gör att vi inte kan fylla våra internationella förpliktelser och därför bör anslaget för bistånd ökas med 200 miljoner mark.

DETALJMOTIVERING

INKOMSTER

Avdelning 11

SKATTER OCH INKOMSTER AV SKATTENATUR

08. Acciser

I beskattningen bör tyngdpunkten flyttas från beskattning av löneinkomster till särskilda indirekta skatter. De ändringar som på senare år gjorts i de indirekta skatterna har i regel gällt endast tobaksaccisen, accisen på alkoholdrycker och bränsleaccisen.

Acciserna ger staten stora inkomster och till och med små prisförhöjningar leder till avsevärda accisummor.

På basis av det ovan anförda föreslår jag

att i motiveringen till kapitel 11.08 uttalar:

”Utskottet förutsätter att sötsaks- och läskedrycksaccisen höjs så att den påverkar konsumentpriset med cirka 30 penni per läskedrycksflaska och sötsakspåse.”

10. Övriga skatter

Under de senaste åren har flera skatter av punktskattkaraktär tagits i bruk men också slopats. Såväl i Finland som utomlands har tidvis uppburits en charterskatt. Som motivering till skatten har åberopats såväl fiskala intressen som bytesbalansen.

Denna skatt är emellertid bättre för medborgarna och samhällsekonomin än löneinkomstskatten och detsamma gäller teleskatten, som föreslås bli slopad 1996. För några år sedan slopades den så kallade börsskatten, som enligt den gamla skatteprocenten och den nuvarande börsomsättningen hade inbringat cirka 800 miljoner mark. Börsskatten kan sannolikt inte uppbåras i sin gamla form, men aktiebolagens teckningar i värdeandelssystemen kunde vara en skattegrund.

En sådan skatt påverkar inte den egentliga aktiehandeln i negativ riktning, men den kan eventuellt minska spekulationerna, som samhället också i övrigt bör försöka sätta stopp för.

På basis av det ovan anförda föreslår jag

att i motiveringen till kapitel 11.10 uttalar:

”Utskottet förutsätter att det utreds hur de teckningar som aktiebolag gör i värdeandelssystemet kan underkastas accis.”

UTGIFTER

Huvudtitel 24

UTRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

30. Internationellt bistånd

66. *Egentligt bistånd* (reservationsanslag 3 år) Anslagen för bistånd stannar klart under 0,4 procent av bruttonationalprodukten, fastän riksdagen 1994 beslöt att 0,4 procent är ett absolut minimum. Dessutom har regeringen i procenten räknat in de 200 miljoner mark som betalas för bistånd från finansministeriets huvudtitel. Procentandelen på 0,4 procent av bruttonationalprodukten bör dock uppfyllas i huvudtitel 24.

På basis av det ovan anförda föreslår jag

att momentet 24.30.66 ökas med 200 000 000 mark, varav

100 000 000 mark anvisas för punkt 2 i dispositionsplanen (Bistånd till enskilda länder och områden),

70 000 000 mark för punkt 6 (Humanitär hjälp) och

30 000 000 mark för punkt 9 (Medborgarorganisationer).

Huvudtitel 26

INRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

97. (26.97, delvis) Understöd åt kommuner

34. *Understöd till kommunerna enligt prövning* De 50 miljoner mark som reserverats för behovsprövat finansiellt stöd kommer inte att

räcka till för att hjälpa upp kommuner med trängd ekonomi. Anslaget borde uppgå till åtminstone 300 miljoner mark.

Med stöd av det ovan anförda föreslår jag

att moment 26.97.34 ökas med 250 000 000 mark för behovsprövat understöd till kommunerna.

Huvudtitel 29

UNDERVISNINGSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

39. Studiestöd

55. *Studiepenning* (förslagsanslag)

Jämfört med högskolestuderande över 20 år är studerande under 20 år helt diskriminerade med avseende på studiepenningen. Studiesituationen och studieutgifterna är desamma för alla och därför bör situationen i rättvisans namn rättas till omedelbart.

Med stöd av det ovan anförda föreslår jag

att moment 29.39.55 ökas med 130 000 000 mark.

Huvudtitel 30

JORD- OCH SKOGSBRUKSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

31. Inkomststöd för jordbruket och trädgårdsodlingen (delvis EU)

41. *Nationellt stöd för jordbruket och trädgårdsodlingen (EU)* (reservationsanslag 2 år)

Det är inte rätt att det nationella stödpaketet för jordbruket stramas åt jämfört med det överenskomna.

På basis av det ovan anförda föreslår jag

att moment 30.31.41 ökas med 272 000 000 mark för nationellt stöd för jordbruket och trädgårdsodlingen.

86. (30.86 och 96) Skogsbruk (delvis EU)

42. *Statsbidrag till organisationer för främjande och övervakning av skogsbruk (delvis EU)*

Att skära i stödet till organisationer för främjande och övervakning av skogsbruk är som att

såga av samhällets egen välfärdsgren. Det går nämligen inte att bedriva den effektiva skogskötsel som krävs i dag utan en välfungerande skogsplanering, information till skogsägarna och utvecklingsverksamhet.

På basis av det ovan anförda föreslår jag

att moment 30.86.42 ökas med 30 000 000 mark.

44. *Skogsförbättringsstöd (delvis EU) (reservationsanslag 3 år)*

Det reella behovet har ingalunda minskat men trots det har skogsförbättringsstödet skurits ned. Skogarnas betydelse för samhällsekonomin och vår välfärd kan inte överskattas. Skogsprodukterna står för inemot 40 procent av exporten och cirka 50 procent av valutaströmmarna. Att i dag ta bort medel från skogsförbättringen är som att direkt skära i vår framtid.

Inte heller är det förenligt med målen för sysselsättningspolitiken att dra in på skogsförbättringsstödet.

Med stöd av det ovan anförda föreslår jag

att moment 30.86.44 ökas med 40 000 000 mark.

Huvudtitel 31

TRAFIKMINISTERIETS FÖRVALT- NINGSSOMRÅDE

(25.) Statsunderstöd för väghållningen

(50.) *Statsbidrag för underhåll av enskilda vägar (förslagsanslag)*

De enskilda vägarna är viktiga också för andra användare, såsom bärplockare, folk som på sin fritid rör sig ute i naturen och i synnerhet för dem som transporterar virke. Det är oskäligt att staten helt fränsäger sig sitt ansvar.

Helsingfors den 5 december 1995

Bjarne Kallis

Det uppstår problem om nattrafiken med landsvägsfärjor helt upphör eller blir beställningsbunden. De sträckor som sköts med landsvägsfärjor utgör en del av vägnätet som bör kunna användas också på natten. Om nattrafiken endast sköts enligt beställning blir det besvärligt till exempel för fiskare, jordbrukare, skiftarbete och turister. Landsvägsfärjorna bör köra också nattetid om lämpliga omfartsvägar inte finns att tillgå.

På basis av det ovan anförda föreslår jag

att kapitel 31.25 och moment 31.25.50 Statsbidrag för underhåll av enskilda vägar (förslagsanslag) återinförs i budgeten och

att det beviljas 70 000 000 mark under moment 31.25.50.

Huvudtitel 34

ARBETSMINISTERIETS FÖRVALT- NINGSSOMRÅDE

06. Arbetskraftspolitiken

62. *Statsunderstöd för lindrande av arbetslösheten (förslagsanslag)*

En regering som kallar sig sysselsättningsregering bör satsa mycket på att förbättra sysselsättningen. Det räcker inte med att ta till gamla knep utan det krävs också nya idéer. Eftersom statsunderstödet för lindrande av arbetslösheten har en omedelbar effekt på sysselsättningen bör anslaget för statsunderstödet i dagens svåra läge höjas.

Med stöd av det ovan anförda föreslår jag

att moment 34.06.62 ökas med 200 000 000 mark.

UTRIKESUTSKOTTET

Bilaga 1

Utlåtande 1/1995 rd

Regeringens proposition 72/1995 rd

Till Statsutskottet

Med stöd av 18 a § 3 mom. arbetsordningen för riksdagen har utrikesutskottet beslutat avge utlåtande om regeringens proposition om statsbudgeten för 1996 (RP 72/1995 rd) som har remitterats till statsutskottet den 19 september 1995.

Med anledning av ärendet har utskottet hört understatssekreteraren Mauri Eggert, avdelningschefen Marjatta Rasi och linjefefen Pertti Majanen vid utrikesministeriet samt budgetchefen Erkki Virtanen vid finansministeriet.

I regeringens proposition konstateras att biståndet och relationerna till utvecklingsländerna utgör en väsentlig del av Finlands utrikespolitik och utlandshjälp. Biståndet konstateras vara en av de viktigaste kanalerna för växelverkan med u-länderna. Utskottet omfattar bägge åsikterna.

Det finländska biståndets andel av bruttonationalprodukten beräknas i propositionen 1996 uppgå till 0,34 procent. År 1988 var motsvarande andel av BNP 0,60, 1991 0,80 och 1994 0,31 procent. Om bruttonationalprodukten ökar 1996 anser utskottet det möjligt att biståndets andel av BNP nästa år sjunker under 0,3 procent. Trots att minskningen är ett kalkyleringsresultat menar utskottet att den återspeglar en synnerligen oroväckande trend.

De i propositionen föreslagna fullmakterna att bevilja medel och ingå avtal hotar, om de används i sin fulla utsträckning, att göra slut på allt spelrum med anslag under de närmaste åren, om inte en betydande nivåförhöjning kan emotes.

Nedskärningarna i biståndsanslagen har drabbat både Finlands deltagande i det multilaterala biståndssamarbete som FN:s specialorganisationer bedriver och Finlands bilaterala biståndssamarbete. Dessutom har det i biståndsbudgeten ingått prioriteringar, och gör det fortfarande, som utskottet inte anser vara lyckade. En sådan är det påfallande stora räntestödet för export till u-länder, även om det är något mindre

i den föreliggande propositionen. Räntestödet har relativt ringa betydelse för biståndet och främjar därför inte den utveckling som utgår från mottagarländernas behov. För att användningen av biståndsanslagen bättre skall harmoniera med biståndsstrategin anser utskottet det vara skäl att inte bevilja nya räntestöds krediter så länge biståndsanslagen är nedfrusna.

Enligt utskottet kan anskaffningar bättre än tidigare och med beaktande av biståndsmålen förläggas till vårt eget land på nedan angivet sätt.

Enligt en utredning som utskottet fått är bara cirka 300 miljoner mark av de totalt cirka 500 miljoner mark som finns upptagna under andra ministeriers än utrikesministeriets huvudtitel sådana som enligt OECD:s kriterier kan betraktas som officiellt bistånd.

Evaluering och intern revision i fråga om biståndet har intagits som en särskild underpunkt, vilket utskottet anser vara ett steg i rätt riktning. Också på ett allmännare plan bör det tillses att tillräckliga anslag för utredning och evaluering av biståndet finns att tillgå.

Enligt vad utskottet erfarit är det svårt att beräkna den andel av Finlands biståndsanslag som går till Europeiska unionen. I enlighet med EU-kommissionens beräkning har i propositionen anvisats 40 miljoner mark för Europeiska utvecklingsfonden (EDF) och 200 miljoner till EU:s egen biståndsbudget under finansministeriets huvudtitel. Den sistnämnda summan antas förbli oförändrad under de kommande åren, medan åter Finlands andel till EDF antas vara 90 Mmk 1997, 130 Mmk 1998 och 160 Mmk 1999. Finlands andel av hela EDF-8 antas vara 1 160 Mmk. Eftersom förhandlingarna ännu inte slutförts är det osäkert om betalningarna börjar redan 1996. Utskottet betonar att det är viktigt att exakta uppgifter fås så snart som möjligt om Finlands avgifter till EDF och om totalandelen i fonden.

Om betalningen till Europeiska utvecklings-

fonden inte blir av 1996, bör de cirka 40 miljoner mark som beräknats gå åt användas som finansieringsstöd till FN:s utvecklingsorganisationer (UNDP, UNICEF, UNIFEM, UNFPA och WFP).

I propositionen har knappt 200 miljoner mark anslagits för multilateralt bistånd genom FN och ungefär lika mycket för liknande verksamhet som bedrivs av internationella finansieringsinstitut. Enligt vad utskottet erfarit fördelas anslagen mellan FN-organen (i huvudsak UNDP, UNICEF, UNFPA och WFP) ungefär på samma sätt som i år. Under de senaste åren har anslagsnedskärningarna varit kännbara för FN-systemet och de internationella finansieringsinstituten. Utskottet framhåller att den gradvisa stegringen av Finlands andelar till EDF inte ytterligare får försämra vår insats i det multilaterala biståndet inom ramen för FN. Samtidigt påpekar utskottet att bara genom att upprätthålla bilaterala projekt av hög standard kan vi visa att vi har kunskap och att finländska produkter är användbara också inom EU:s biståndprojekt.

Utskottet framhåller att de nedskärningar som gjorts i biståndsanslagen och som i sak fortsätter 1996 inte svarar mot de principer för Finlands bistånd som grundar sig på parlamentarisk beredning. Inskränkningar i det bilaterala biståndet försämrar möjligheterna till långsiktig landprogrammering och försämrar Finlands renommé som samarbetspartner. Enligt utskottet har Finland i alla fall inte behövt avbryta något biståndprojekt också om projektinnehållet i vissa fall har måst inskränkas. Tills vidare har Finland inte heller varit tvungen att återta en utfästelse. Ute i världen har det dock väckt negativ uppmärksamhet att Finlands biståndsanslag sjunkit brant.

När utskottet hörde sakkunniga framgick det att utrikesministeriets avdelning för utvecklings-samarbete än så länge inte behövt säga upp ordinarie personal på grund av inskränkningar i verksamheten. Naturlig avgång har emellertid förekommit. Nyrekrytering har inte skett under de senaste åren och visstidsanställda personer har fått gå.

Anställda hos företag som arbetar med bistånd har enligt uppgift sannolikt inte fått arbete som motsvarar deras erfarenhet. I detta ser utskottet den negativa möjligheten att finländsk

expertis med tiden blir allt mindre företrädd i biståndprojekt, vilket vore ägnat att försämra vår nationella insats.

I förhållande till de avgifter som Finland har betalat har finländska experter och konsulter samt finländska varuleveranser använts mycket litet. Såväl Norge som Sverige har på senaste tid förstärkt sin multilaterala beredskap inför akuta nödsituationer. Också Finland bör inrätta ett nödhjälpslager samt med tanke på bilateral nödhjälp skapa ett sakkunnigregister och på längre sikt ställa upp en beredskapsenhet bestående av civila personer. En möjlighet att förbättra situationen är enligt utskottet att aktivt skaffa förhandsinformation om presumtiva projekt.

Utskottet noterar med tillfredsställelse att regeringen har beslutat göra en utredning om prioriteringarna i biståndet samt hur effektiva det multilaterala och bilaterala biståndet samt olika biståndskanaler varit. På grundval av utredningen kommer regeringen att fatta ett principbeslut om inriktningen av Finlands bistånd samt om den planerade tidtabell enligt vilken biståndets andel av bruttonationalprodukten kan höjas till 0,7 procent. Enligt utskottet är det viktigt att regeringen konsekvent avancerar mot detta mål genom att för egen del utreda vilka möjligheterna är att uppnå målet inom överskådlig framtid och genom att göra upp ett klart program för detta.

Som en separat fråga vill utskottet igen rikta uppmärksamheten på möjligheterna att förbättra situationen för kvinnorna i u-länderna. FN:s befolkningskonferens i Cairo 1994 och FN:s världskvinnokonferens i Beijing i år betonade de mål som uppställts för förbättrad utbildning i synnerhet för unga flickor och kvinnor och för familjeplanering. Inom internationellt bistånd har också en minskad dödlighet bland spädbarn, barn och mödrar fått allt större uppmärksamhet under de senaste åren. Utskottet konstaterar att det minskade stödet till FN:s befolkningsfond (UNFPA) försämrar våra möjligheter att arbeta för dessa viktiga mål.

Med anledning av det ovan sagda anför utrikesutskottet vördsamt

att statsutskottet bör beakta det som sägs i detta utlåtande när det utarbetar sitt betänkande.

I den avgörande behandlingen deltog ordföranden Paasio, vice ordföranden Biaudet, medlemmarna Aaltonen (delvis), Hassi, Hurskainen, Isohookana-Asunmaa, Juhantalo, Kekkonen,

Korkeaoja, S. Pietikäinen, Salolainen, Tuomi-oja, Wahlström och Zyskowitz (delvis) samt suppleanterna Kallis och Kiljunen (delvis).

Använda förkortningar:

EDF	Europeiska utvecklingsfonden
EU	Europeiska unionen
OECD	Internationella samarbetsorganisationen för ekonomisk utveckling
UNDP	FN:s utvecklingsprogram
UNFPA	FN:s befolkningsfond
UNICEF	FN:s barnfond
UNIFEM	FN:s utvecklingsfond för kvinnor
WFP	Världslivsmedelsprogrammet
FN	Förenta nationerna

JORD- OCH SKOGSBRUKSUTSKOTTET*Bilaga 2*

Utlåtande 5/1995 rd

Regeringens proposition 72/1995 rd

Till Statsutskottet

Riksdagens biträdande generalsekreterare har genom en skrivelse av den 19 september 1995 i det syfte som framgår av 18 a § 3 mom. arbetsordningen för riksdagen sänt ett protokollsutdrag om regeringens proposition nr 72/1995 rd om statsbudgeten för 1996 till jord- och skogsbruksutskottet för kännedom.

I utlåtandet kommer utskottet endast att behandla förklaringen till moment 30.38.21 i budgetpropositionen. Av förklaringen framgår att verksamheten vid Porla fiskodlingsanstalt, som låg på en fastighet som Lojo stad arrenderade ut, har lagts ned.

Med anledning av ärendet har utskottet hört fiskeriöverinspektören Kari Airaksinen vid jord- och skogsbruksministeriet, överdirektören Kare Turtiainen och specialforskaren Markku Kaukoranta vid Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet, fiskeribiologen Markku Marttinen vid Nylands landsbygdsnäringsdistrikt, direktören Tarmo Jalava vid Kjuola fiskodlingsanstalt och fiskerimästaren Pekka Ilmarinen vid Porla fiskodlingsanstalt.

Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet har i en utredning till utskottet framhållit att det har påvisats att indragningen av Porla fiskodlingsanstalt inte äventyrar skötseln av fiskbestånden i södra Finland eller möjligheterna att bevara hotade arter och att indragningen inte heller har någon större betydelse för forskningen.

I förklaringen till utskottet har det å andra sidan understrukits att anstalten i Porla avviker från Vilt- och fiskeriforskningsinstitutets alla andra anstalter i och med att den lämpat sig speciellt väl för odling av sydlig, vårlekande fisk. Anstalten har fått fram odlade arter och stammar som är mycket väl anpassade till specialförhållandena i södra Finlands vattendrag. Insjövattnen längs sydkusten karakteriseras av eutrofiering och grumligt vatten till följd av lerbottnarna. Anstalten i Porla har producerat all asp, karp och sutare

som tagits fram vid statens odlingsanstalter samt största delen av gösen och signalkräftorna. Indragningen av anstalten ökar ytterligare under skottet på gösyngel, och det är speciellt gösodlarna och utplanteringarna i landets sydligaste delar som blir lidande.

Utredningen visar också att anstalten i Porla, som är den enda statliga i södra Finland, har utvecklat de hos oss använda metoderna för att odla gös, asp och signalkräfta. En indragning skulle leda till betydande svårigheter eller ett fullständigt avbrott i arbetet på att utveckla metoderna för produktion av signalkräfta av portionsstorlek. Därtill kommer att det med tanke på värden av södra Finlands fiskvatten viktiga utvecklings- och forskningsarbetet skulle upphöra, eftersom det inte finns förutsättningar för motsvarande insatser i de övriga statliga fiskodlingsanstalterna. Det finns flera ytterst hotade öringbestånd i Nyland. Endast ett, nämligen havsöringsbeståndet i Ingarskila omfattas av statens fiskodlingsåtgärder. Om fiskodlingsanstalten i Porla grundligt renoveras, skulle den lämna sig väl för att ta till vara dessa stammar.

Utifrån den utredning utskottet fått anser det att Porla fiskodlingsanstalt spelar en avgörande roll för fiskerinäringen i landets sydligaste delar. Samtidigt påpekar utskottet att utredningen, i motsats till vad Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet framhåller, visar att anstaltens bortfall inte kan kompenseras av de nu verkamma anstalterna. Utskottet anser att fiskodlingen i landets sydligaste delar i framtiden bör tryggas antingen genom en grundlig reparation av anstalten i Porla eller genom att inrätta en ny motsvarande fiskodlingsanstalt. Utskottet anser det vara angeläget att verksamheten vid anstalten i Porla fortsätter utan avbrott, eller om beslut fattas om en ny anstalt, till dess den nya inlett sin verksamhet.

Utskottet bifogar den skriftliga sakkunnigutredningen till statsutskottets förfogande.

Med stöd av det ovan sagda anför utskottet
vördsamt

*att statsutskottet bör beakta det som
sägs i detta utlåtande när det utarbetar sitt
betänkande.*

Helsingfors den 13 oktober 1995

I den avgörande behandlingen deltog ordfö-
randen Kalli, medlemmarna Kantalainen, Kois-
tinen, Komi, Nurmi, Pulliainen, Rimmi, Rosen-

dahl, Saario och Viitamies samt suppleanterna
Mähönen och Ranta-Muotio.

FÖRSVARSKOTTET

Bilaga 3

Utlåtande 3/1995 rd

Regeringens proposition 72/1995 rd

Till Statsutskottet

I det syfte som anges i 18 a § 3 mom. arbetsordningen för riksdagen har riksdagens biträdande generalsekreterare genom en skrivelse av den 19 september 1995 sänt ett utdrag ur riksdagens beslutsprotokoll om regeringens proposition nr 72/1995 rd om statsbudgeten för 1996 till försvarsutskottet. Utskottet beslutade vid sitt möte den 28 september 1995 avge utlåtande i ärendet till statsutskottet beträffande de delar som gäller försvarsministeriets förvaltningsområde.

Med anledning av ärendet har utskottet hört ekonomidirektören Pekka Mattila och ekonomiplaneraren Mauri Rauhala vid försvarsministeriet, översten Ismo Turunen och översten Juha Visamo vid huvudstaben, överstelöjtnanten Arto Kotro vid Staben för Östra Försvarsområdet, kommandören för Åbo och Björneborgs militärlän, generalmajor Hannu Särkiö, kommandören för Helsingfors Luftvärnsregemente, överstelöjtnant Kari Siiki, ordföranden Pekka Kouri vid Officersförbundet r.f., vice ordföranden Risto Järvinen vid Päälystöliitto ry, ordföranden Pirkko Mattila vid Puolustusvoimain Henkilökuntaliitto ry och lönesekreteraren Keijo Kaleva vid Valtion ja erityispalvelujen ammattiliitto VAL ry.

Regeringens proposition

Försvarsministeriets förvaltningsområde föreslås få 8 834 miljoner mark i anslag för 1996. Ungefär 100 miljoner mark av anslaget går till andra ändamål än det militära försvaret. Det totala anslaget för anskaffning av försvarsmateriel uppgår till 3 461 miljoner mark. Härav utgör jaktplansanskaffningens andel inklusive anslaget för förändringar i index och valutakurser 2 402 miljoner mark. Av materielanskaffningsfullmakterna går ungefär 66 procent 1996 åt för jaktplanssystemet. För nyförvärv och kompletteringar inom försvarsgrenarna och vapenslagen avsätts 270 miljoner mark.

Anslaget för omkostnader uppgår till 5 073 miljoner mark, varav enbart lönerna utgör ca 3 017 miljoner mark. Nästa år får personalen inom detta förvaltningsområde uppgå till högst 20 001 årsverken. Personalnedskärningarna i samband med rationaliseringsprogrammet kommer enligt propositionen att genomföras med hjälp av naturlig avgång.

Regeringen föreslår 200 000 dagar för repetitionsövningar, dvs. ungefär 55 procent av målet för utbildning för reservister. Enligt propositionen kommer åtminstone 82 procent av beväringensåldersklassen att utbildas.

Byggnadsanslagen stiger för att förhindra att byggnadsbeståndet inom försvarsministeriets förvaltningsområde förfaller och för att delvis tillgodose behovet av tillbyggnader. Anslagen för 1996 uppgår till 187 miljoner mark.

Utskottets ställningstaganden

Allmänt. Enligt vad utskottet har erfarit har budgetramen för det militära försvaret minskat enligt gängse värde med inemot en miljard mark sedan 1992. Anslaget ökar jämfört med 1995 (inklusive tilläggsbudgeter) med ungefär 500 miljoner mark. Samtidigt ökar dock jaktplanens andel med ca 900 miljoner mark, dvs. i själva verket minskar övriga anslag med 400 miljoner mark. Efter en översyn av anställningsvillkoren kommer försvarsministeriet visserligen att få knappt 100 miljoner mark mer i den slutliga budgeten för 1996 än i propositionen.

Personal och utbildning. Under de fem senaste åren har personalen inom försvaret skurits ned med 1 650 personer. Enligt vad utskottet har erfarit fortsätter rationaliseringarna och ytterligare ungefär 400 personer skall bort. Utskottet framhåller att försvarsförvaltningen trots rationaliseringarna måste få behålla så mycket personal som behövs för arbetsuppgifterna. De måste

förankras i totalekonomiska kalkyler och ett absolut krav bör vara att personalneddragningarna medför faktiska besparingar inom statsekonomi. Fasta anställningar får inte ersättas med sysselsättningsarbetskraft.

När civilpersonalen skärs ner sätts beväringarna in på t.ex. övervaknings-, jour- och vaktupdrag, vilket kan leda till problem med bl.a. ansvarsfrågorna. Att anlita värnpliktiga för sådana arbetsuppgifter kan inte motiveras vare sig med deras utbildning, försvarsmaktens verksamhet eller sysselsättningsaspekter.

Det är inte bra för beväringarnas motivation och utbildningsambitioner att fält- och stridsmanövrar fortfarande måste skäras ner. Truppövningarna blir allt färre och de resterande övningarna förläggs allt oftare till garnisonerna i stället för att genomföras i terrängförhållanden. De enskilda beväringarna får fortfarande god utbildning men de får inte i tillräckligt hög grad öva situationer där de ingår i eller leder en trupp. Också utbildarna får sämre yrkeskompetens och de som hemförlovas blir en reserv med sämre utbildning än tidigare. Motobiliseringsorganisationen kan alltjämt upprätthållas, men utbildningen av trupper för det lokala försvaret och av underhållstrupperna är helt utslagen i flera militärlän. Utskottet finner det viktigt att antalet dygn för repetitionsövningar kan höjas och senast 1997 komma närmare den nivå som nämns ovan.

Materiel och fastigheter. Enligt propositionen rustas åtminstone 80 procent av den förvärvade materielen upp så att den kan användas eller lagras. Enligt vad utskottet har erfarit finns det en del problem framför allt med reservdelar till fordon, och allt fler fordon är oanvändbara och måste flyttas över till depåer. Försvaret har dessutom brist på lagerutrymmen, och en stor del av utrustningen måste därför förvaras utomhus.

Även om försvaret får högre anslag för byggnadskostnader än 1995, kommer anslaget för 1996 att bara utgöra drygt hälften av anslaget på 330 miljoner mark som användes 1992. Det föreslagna anslaget räcker till stödstrukturer för de nya jaktplanen de närmaste åren och till de flesta anläggningar i anknytning till försvarets rationaliseringsprogram. I övrigt kan byggprojekt genomföras i mycket begränsad omfattning.

Kasernerna vid flera truppförband är i oöverskådligt dåligt skick, särskilt fastigheter från 1960- och 1970-talen, som har mögel- och fuktskador. Om de inte repareras omedelbart utsätts de som arbetar och bor där för hälsorisker och yrkes-

sjukdomar, vilket i slutändan betyder större kostnader för samhället.

I dessa tider av massarbetslöshet har det använts mindre sysselsättningsanslag från arbetsministeriet för anläggande och ombyggnad av försvarsmaktens fastigheter än under högkonjunkturen. Enligt vad utskottet erfarit har försvaret ett stort antal byggnadsprojekt som kunde starta snabbt och ge många människor arbete. Problemet med den finansiering från justitieministeriet som är avsedd att sysselsätta fångar har varit att pengarna av praktiska skäl måste gå bara till de orter, där arbetskolonierna för fångar finns. Det mest praktiska vore att anläggningsanslagen för försvaret kunde budgeteras under försvarsministeriets förvaltningsområde, vartill de så väl som möjligt kunde användas enligt försvarsmaktens behov.

Försvarsmaterielindustrin. I propositionen framhåller regeringen att ett av de viktigaste resultatmålen när det gäller försvarsministeriet är att 1996 säkerställa den inhemska försvarsmaterielindustrin, som spelar en viktig roll för vår försvarskapacitet, och att produktionen kan fortsätta fungera i kristider. Utskottet anser det vara beklagligt att försvarets nya beställningsfullmakt för bättre forskning och produktion i Finland inte kunnat inbegripas i försvarsbudgeten enligt målformuleringen ovan. Därigenom får försvaret allt sämre beredskap att möta framtida utmaningar samtidigt som det finns risk för att den finländska försvarsmaterielindustrin radikalt minskar. Utan beställningar i Finland föråldras kunnandet inom denna sektor, och tidigare utvecklingsinvesteringar blir oanvändbara samtidigt som exportpotentialen för nya produkter går förlorad. Om försvarsministeriets beställningsfullmakter hade tagits med i budgeten, hade en fortsatt försvarsmaterielproduktion kunnat säkerställas i vårt land, större upphandlingar, som av allt att döma infaller år 2000, kunnat förberedas och produktionen byggas ut och moderniseras. Försvarsutskottet menar att det är absolut nödvändigt att beställningsfullmakten tas in i budgeten för 1997.

Övrigt. Förmånerna för beväringar har i praktiken frysts på 1991 års nivå. Försvarsutskottet refererar till sina tidigare ståndpunkter att beväringarnas ekonomiska förmåner måste höjas till samma nivå som för civiltjänstgörare.

Försvarsutskottet framhåller att försvaret trots ovan listade brister har kapacitet att upprätthålla sina viktigaste funktioner. Enligt vad utskottet har erfarit kommer utbildning för bevä-

ringar och personal samt utbyggnad av viktiga datasystem att ha högsta prioritet 1996. Försvarsmaktens personal har fortfarande hög yrkesskicklighet.

På grundval av det ovan sagda anför försvarsutskottet värdsamt

att statsutskottet bör beakta vad som sägs ovan när det utarbetar sitt betänkande.

Helsingfors den 19 oktober 1995

I den avgörande behandlingen deltog ordföranden Lamminen, medlemmarna Immonen, Kekkonen, Korteniemi, Lindqvist, Mähönen,

Nurmi, Partanen, Pesälä, Piha, T. Pohjola, Pykäläinen, Tiilikainen och Viitamies samt suppleanten Jääskeläinen.

Avvikande åsikt

Jag anser det vara misslyckat att dra ner på anslaget för försvarsmaktens omkostnader. Det är uppenbart redan nu att arbetet har blivit lidande på grund av nedskärningarna. Försvarsmaktens åtaganden och plikter kräver större anslag under de närmaste åren. Om anslagen för omkostnader inte stiger under kommande år, kan

man räkna med att t.ex. beväringarna får sämre trygghet i fredstid och att försvarspersonalen utsätts för hälsorisker, bl.a. på grund av mögelskadade byggnader. Också Centralmilitärsjukhuset kräver snabba reparationer (fuktskador). En ökning av anslagen måste riktas in på omkostnaderna, eftersom fler människor då får arbete.

Helsingfors den 19 oktober 1995

Tuija Nurmi

KULTURUTSKOTTET

Bilaga 4

Utlåtande 2/1995 rd

Regeringens proposition 72/1995 rd

Till Statsutskottet

Riksdagen remitterade den 19 september 1995 regeringens proposition 72/1995 rd om statsbudgeten för 1996 till statsutskottet för beredning.

Enligt 18 a § 3 mom. arbetsordningen för riksdagen kan ett specialutskott på eget initiativ i fråga om sitt behörighetsområde avge utlåtande om budgetpropositionen till statsutskottet inom 30 dagar från det propositionen remitterades till utskottet.

Med anledning av ärendet har utskottet hört kanslichefen Vilho Hirvi, ekonomidirektören Eero Pulkkinen, överdirektören Kalervo Siikala, överdirektören Markku Linna, överdirektören Leevi Melametsä, överdirektören Olli Saarela, förvaltningsdirektören Håkan Mattlin, kulturrådet Pekka Pekkonen, regeringsrådet Timo Lankinen, utvecklingschefen Marjatta Lindqvist och undervisningsrådet Marita Savola vid undervisningsministeriet, kanslichefen Pertti Sorsa, avdelningschefen Kimmo Nissilä och överinspektören Antti Tapaninen vid arbetsministeriet, överdirektören Heli Kuusi vid utbildningsstyrelsen, avdelningschefen Marja-Terttu Hautanen-Jokela vid länsstyrelsen i Vasa län, distriktsinspektören Kai Kaski vid Vasa arbetskraftsdistrikt, enhetschefen Matti Honkonen vid Tavastehus arbetskraftsdistrikt, länskolrådet Esko Kangas vid länsstyrelsen i Tavastehus län, chefen för bildningsväsendet Matti Rasila vid Finlands Kommunförbund, arbetskrafts- och utbildningspolitiska sekreteraren Jari-Pekka Jyrkänne vid Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC, utbildningschefen Erkki Husu vid Tjänstemannacentralorganisationen FTFC r.f., avdelningschefen Jukka Mäkelä vid Teknikens Akademikerförbund TEK r.f., ordföranden Heikki Santala vid Suomen Erityisteknisten Liitto Seteli, direktören Kari Purhonen vid Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund TT samt vice verkställande direktören Tauno Jalonen vid Företagarnas Centralförbund i Finland FCFE.

I sitt utlåtande tar kulturutskottet fasta på

åtgärderna för att främja sysselsättningen samt samarbetet mellan utbildningen och arbetslivet, ett område som prioriteras inom undervisningsministeriets verksamhetsområde. Utskottet anför vördsamt som sitt utlåtande följande.

Allmänt

I sin bedömning av budgetpropositionen har utskottet koncentrerat sig på en fråga som är viktig med tanke på sysselsättningen, nämligen ett främjat samarbete mellan utbildningen och arbetslivet.

Utgångspunkten bör enligt utskottet vara att för arbetslösa, unga och vuxna som annars är i behov av fortbildning eller omskolning ordna utbildning som leder till en examen och ger högklassig praktisk yrkeserfarenhet och därmed gör det möjligt för de berörda att få en arbetsplats eller sysselsätta sig själva.

Utskottet betonar att det är viktigt att staten för att uppmuntra människor till livslång inläring ställer resurser till förfogande för att studiemotivationen och studieberedskapen skall kunna utvecklas i livets alla stadier: i dagvården, i förskolan, i grundskolan, i gymnasiet, inom yrkesutbildningen, inom högskoleutbildningen, inom vuxenutbildningen och också inom det fria bildningsarbetet. Utskottet uttrycker emellertid här sin oro över de nya nedskärningarna i statsandelarna och anser det viktigt att kommunerna ser till att det finns tillräckligt med resurser för utbildning.

Det är absolut nödvändigt att inom alla områden och på alla nivåer inom vårt skolsystem etablera ett samarbete mellan arbetslivet och utbildningen och att utveckla detta samarbete. Det här innebär bl.a. att studerande ges möjlighet att smidigt ta in ämnen vid andra läroanstalter i sin ämneskombination. Viktiga samarbetsformer på läroanstaltsnivå är t.ex. arbetspraktik för stude-

rande, koppling av examensarbeten till företag och inrättningar, workshopar, stöd åt företagssamhet och innovationer samt för lärarnas del livligare kontakter med arbetslivet, mer praktik och ett livligare sakkunnigutbyte. Lärarutbildningen bör utvecklas bl.a. så att arbetslivskontakterna ökas.

Utskottet har lagt märke till att det också krävs öppnare attityder och större samarbetsvilja såväl från dem som administrerar och står för utbildningen som från företag och andra organisationer inom arbetslivet.

Utskottet anser det viktigt att kvinnor lockas att utbilda sig för fler branscher än i dag, t.ex. för den med tiden allt viktigare datatekniken. Härigenom skulle så många potentiellt lämpliga personer som möjligt få utbildning för en bransch som är av vital betydelse för Finlands framtidsstrategi.

Främjat samarbete mellan utbildningen och arbetslivet

Målet för den arbetskraftspolitiska utbildningen bör vara att de som deltar i utbildningen faktiskt får arbete och att nya arbetstillfällen uppstår till följd av den arbetskraftspolitiska utbildningen.

Utskottet menar att det är absolut nödvändigt att författningar, föreskrifter och anvisningar ändras så att det utslagsgivande vid köp av utbildningstjänster blir att utbildningens beskaffenhet är den rätta, att de som genomgår utbildning får arbete och att nya arbetstillfällen skapas.

Likaså är det enligt utskottets åsikt nödvändigt att större vikt läggs vid utbildningens effektivitet och vid bestående lösningar. Eftersom vi är ett litet land och fortfarande har en hög arbetslöshet är det angeläget att satsa på kunnande och på att effektivt förbättra sysselsättningen genom utbildning. Därför anser utskottet att utbildningen i huvudsak bör ske i form av yrkesinriktad utbildning som leder till en examen.

Då riksdagen den 15 april 1994 antog lagen om yrkesexamina (306/94) utgick den från att en yrkesinriktad grundexamen enligt denna lag skall ha tillräckligt bred inriktning och ge nödvändig yrkesskicklighet och tillräckliga språkkunskaper för arbetslivet samt nödvändiga sociala färdigheter. Enligt utskottet kan dylika i lagen om yrkesexamina avsedda examina tas i bruk också inom den arbetskraftspolitiska utbildningen. När riksdagen antog lagen utgick den också från att ar-

betsministeriet och arbetskraftsdistrikten framför allt satsar på examina eller delexamina enligt lagen om yrkesexamina när de planerar och köper arbetskraftspolitisk vuxenutbildning. Enligt vad utskottet erfarit har så emellertid skett i ringa utsträckning fastän lagen trädde i kraft redan den 1 maj 1994. Utskottet poängterar att examina enligt lagen om yrkesexamina är en synnerligen lämplig utbildningsform i dagens läge. Den arbetskraftspolitiska utbildningen för personer med högskoleexamen bör åter i allt högre grad ordnas som yrkesinriktad påbyggnadsutbildning och omskolning som resulterar i en examen.

Utskottet anser det viktigt att den lokala kännedomen om arbetsplatser och utbildningsbehov utnyttjas så effektivt som möjligt. Därför är det viktigt att den arbetsgrupp på länsplanet som består av representanter för länsstyrelsen, arbetskraftsdistriktet och näringslivet och av utbildningssakkunniga och som tillsatts i varje län kartlägger behoven i arbetslivet och planerar utbildningen. Enligt en utredning förekommer sådan verksamhet i olika län men enligt utskottet bör verksamheten ytterligare utvecklas.

Utbildningen bör ordnas så att den också ger beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Därför bör arbetslivet fås med så att individuella studieprogram kan bli möjliga. Detta å sin sida förutsätter att en studerande smidigt kan studera ämnen också vid andra läroanstalter. Intensifierade åtgärder krävs för att dessa möjligheter skall kunna omsättas i praktiken. Det innebär också att de som ordnar utbildningen har kvalificerad yrkeskunskap och organisationsförmåga.

De som studerar vid läroanstalter och högskolor bör i betydligt högre grad än för närvarande kunna byta utbildningsinriktning under studierna. Detta kan vara nödvändigt t.ex. då den studerande till följd av snabba förändringar i samhället märker att hans examen sannolikt inte ger honom någon arbetsplats. Eftersom tonvikten i studierna under de första åren i hög grad ligger på allmänbildande ämnen eller basstudier för ämnen inom det valda området, kunde den studerande i varje fall så gott som helt räkna sig tillgodo de avlagda kurserna och inte heller skulle nyinriktningen av studierna leda till att de drar oändamålsenligt långt ut på tiden. Också för samhällets del skulle detta innebära kostnadsinsparingar. Dyliga, delvis med tilläggsresurser finansierade projekt vid högskolor och andra läroanstalter borde snabbt fås igång, t.ex. inom el- och elektronikbranschen, där det för närvarande råder ständig brist på arbetskraft.

Arbetslösheten i Finland skiljer sig från arbetslösheten i övriga OECD-länderna däri att vi har ett stort antal utbildade som är arbetslösa. En god grundutbildning ger emellertid färdigheter att lära och tillägna sig nya saker under hela det yrkesverksamma livet. Ett sätt att minska arbetslösheten bland de utbildade är att högskolor och läroanstalter tillsammans med företag sätter upp tillräckligt långa program med tillräckligt många studerande inom vilka personer omskolas för branscher med brist på arbetskraft. Utskottet anser att det inte enbart räcker med att öka antalet grundutbildningsplatser utan att det speciellt inom områden där sysselsättningen är dålig är värt att överväga om inte de studerande efter sin normala utbildning kunde få utföra den arbetspraktik som ingår i studierna i Finland eller utomlands.

Flera läroinrättningar i Finland ordnar utbildning under beteckningen företagsamhet. Ett problem för småföretagare är emellertid att nyetablerade företagare inte får tillräcklig handledning. Företagarutbildningen bör enligt utskottet få en uppföljning, som bl.a. inbegriper rådgivning och stöd till nyetablerade företagare.

Utskottet har fäst sig vid att frivilliga vuxenstudier under de senaste åren har bedrivits i betydligt mindre skala än tidigare. Studieåret 1991—1992 utbetalades statens vuxenstudiepenning till cirka 35 000 personer, men 1996 beräknas de uppgå till bara 11 000. En bidragande orsak till detta är den utvidgade arbetskraftsutbildningen som satts in för att råda bot på arbetslösheten. En annan orsak är att studiestödet till vuxna har skurits ned. Enligt utskottet är det viktigt att arbetstagarna också under ekonomiskt svåra tider och när stor arbetslöshet råder ges en möjlighet att tillfälligt komma bort från arbetslivet för att bedriva yrkesinriktade eller allmänbildande studier.

Enligt stadgandena kan arbetskraftsförvaltningen efter behov köpa arbetskraftsutbildning av olika läroanstalter. Länsstyrelserna kan köpa fortbildning av yrkesläroanstalter och yrkeshögskolor, men yrkesinriktad grund- och vidareutbildning bara av yrkesutbildningscenter för vuxna. Emellertid är det ofta så att den lämpliga utbildningen ordnas av någon annan läroanstalt.

Enligt utskottet är det nödvändigt att också länsstyrelserna får rätt att vid behov anskaffa yrkesutbildning för vuxna från den läroanstalt som kan erbjuda den bästa och lämpligaste utbildningen i varje enskilt fall.

Därför *förutsätter utskottet* att regeringen snabbt vidtar åtgärder för att länsstyrelserna 1997 skall kunna köpa yrkesutbildning för vuxna av alla läroanstalter som står under offentlig kontroll.

Enligt vad utskottet erfarit köps utbildning också så att det är priset som avgör. Detta kan leda till att utbildningen kanske inte alltid blir den bästa möjliga. Utskottet utgår från att det är kvaliteten på undervisningen som avgör när utbildning köps. Då bör det också beaktas att det ibland kan krävas smidiga och till och med ovanliga finansieringsarrangemang för att målet för utbildningen skall uppnås.

Kvalitetskraven på utbildningen kan inte tillfredsställas om inte lärarna får större kännedom om arbetslivet och tillräcklig fortbildning. Utskottet framhåller att informationsområdet och internationaliseringen samt de snabba omställningarna inom arbetslivet kräver att människor fortlöpande utbildar sig. Av lärarna krävs därför bl.a. att de kan använda sig av datateknik, klarar av att arbeta med mänskliga relationer och i projekt samt kan vara med i internationell verksamhet.

Utskottet förutsätter att effekterna på sysselsättningen av den till följd av arbetslösheten kraftigt ökade utbildningen följs upp så att informationen och erfarenheterna så långt som möjligt kan utnyttjas vid den fortsatta planeringen.

Utskottet anser det också nödvändigt att regeringen får en tillräcklig utredning över hur de utbildningspolitiska åtgärder som vidtagits för att förbättra sysselsättningen påverkat sysselsättningsläget.

Med anledning av det ovan sagda anför kulturutskottet värdsamt

att statsutskottet bör beakta det som sägs i detta utlåtande när det utarbetar sitt betänkande.

Helsingfors den 19 oktober 1995

I den avgörande behandlingen deltog ordföranden Ala-Harja, vice ordföranden Gustafsson, medlemmarna Karjalainen, Korteniemi, Krohn, U-M. Kukkonen, Laakso, Lapintie, M. Mark-

kula, A. Ojala, Räsänen (delvis), Tahvanainen och Takkula samt suppleanterna Hyssälä, R. Korhonen (delvis) och J. Kukkonen.

Avvikande åsikt

De sammanlagt 3,8 miljarder mark som regeringen föreslår skall dras av från statsandelarna till kommunerna är överdimensionerade. En så drastisk nedskärning av statsandelarna äventyrar den basservice som så många människor är beroende av. Kommunförbundet räknar med att många kommuner inte kan visa upp den ökning av skatteinkomsterna som behövs för att kompensera nedskärningarna. Detta leder oundvikligen till inskränkningar i olika funktioner trots att servicenivån inte längre skulle tåla detta. I själva verket går kommunernas ökade skatteinkomster till inpo-avtalsenliga löneförhöjningar samt till allt fler skyldigheter som ålagts kommunerna: speciellt till dagvården, utkomststödet och yrkesutbildningen.

Enligt kommunförbundet leder nedskärningarna i statsandelarna i många kommuner till att grundskoleutgifterna måste dras ner.

Centern finner det synnerligen beklagligt att regeringens linje leder till försämrade förutsättningar för att ordna grundutbildningen. Linjen står också i strid med regeringsprogrammet. Enligt programmet skall regeringen nämligen agera så att "utbildningens och forskningens betydelse stärks".

Grunderna för beviljande av statsandelar för grundskolor ändrades den 1 augusti 1995. Det tidigare timresurssystemet ersattes med ett nyckeltalssystem. Ändringen gör statsandelssystemet enklare och klarare men innebär samtidigt för många kommuner att de går miste om stora penningbelopp.

I våras förutsatte riksdagen att "undervisningsministeriet utnyttjar den möjlighet som 12 § lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet medger att höja det enhetspris som ligger till grund för statsandelen för grundskolan i en kommun, om kommunens grundskoleutgifter till exempel på grund av kommunens storlek och till följd av gles bosättning, skärgårdsdominans, tvåspråkighet, undervisning på

samiska eller andra jämförliga särskilda skäl är högre än i genomsnitt och kommunen inte på annat sätt kan garantera tillgången till lämplig undervisning." Vidare fann riksdagen det viktigt att "besluten om höjda statsandelar skall kunna fattas för flera år åt gången för att kommunerna skall kunna uppskatta sina statsandelar på längre sikt".

Nu är situationen den att då övergången till nyckeltalssystemet byggdes in i en större omläggning av statsandelssystemet blir konsekvensen av det nya systemet att den föreslagna maximala ändringen av statsandelen på ± 200 mk/invånare helt sopar under verkningarna av det höjda enhetspriset för grundskolor. I praktiken kommer det höjda enhetspriset över huvud taget inte att öka kommunens statsandel.

För att kommunerna skall få kompensation för det oskäligt stora statsandelsbortfall som övergången till nyckeltalssystemet medfört bör i statsbudgeten reserveras ett särskilt anslag som undervisningsministeriet får disponera för behovsbaserad utbetalning av understöd till kommuner som drabbats av omläggningen.

De nedskärningar i studiestödet som regeringen drev igenom på våren ligger inte heller i linje med den i regeringsprogrammet nämnda stärkningen av utbildningens betydelse. Att dra ner på studiepenningen och bostadstillägget för studerande innebär att göra intrång i grundtryggheten för de studerande. Redan nu är studiepenningen den minsta av de förmåner som ingår i grundtryggheten.

Senaste valperiod reformerades studiestödsystemet, i en tid som även den karakteriserades av ekonomisk knapphet. Syftet med studiestödsreformen var att minska skuldsättningen bland de studerande. Studiepenningen för personer över 20 år höjdes till cirka det 2,5-dubbla.

De nedskärningar i studiepenningen och bostadstillägget som gjordes på våren gav utvecklingen fel riktning. Skuldsättningen bland de stu-

derande tilltog och kommunerna tvingades betala ut mer i utkomststöd. Nedskärningarna ledde till minskad utbildningsbenägenhet, eftersom skillnaden mellan utkomstskyddet för arbetslösa och studiepenningen blev större. Det ligger såväl i de studerandes som i samhällets intresse att

studiepenningen från början av 1996 utbetalas till tidigare belopp. Därför föreslår vi att Aapo Saaris m.fl. budgetmotion skall godkännas. Den innebär att studiepenningen höjs till sitt tidigare belopp och att situationen för högskolestuderande under 20 år förbättras.

Helsingfors den 19 oktober 1995

Ossi Korteniemi

Hannu Takkula

Liisa Hyssälä

MILJÖUTSKOTTET

Bilaga 5

Utlåtande 7/1995 rd

Regeringens proposition 72/1995 rd

Till Statsutskottet

Miljöutskottet har med stöd av 18 a § 3 mom. arbetsordningen för riksdagen beslutat avge utlåtande om propositionen om statsbudgeten för 1996 i fråga om sitt behörighetsområde.

Med anledning av ärendet har utskottet hört konsultative tjänstemannen Pekka Pelkonen och äldre finanssekreteraren Pentti Vesterinen vid finansministeriet, överdirektören Jouni J. Särkijärvi, konsultative tjänstemannen Hannu Hirvonen och ekonomidirektören Oili Hintsala vid Statsens bostadsfond, specialsakkunnige Eero Hiltunen vid Finlands Kommunförbund och verkschefen Olavi Louko från Helsingfors stad samtidigt som representant också för Bostadsbyggherreföreningen.

Utskottets ställningstaganden

I sitt utlåtande om budgetpropositionen för 1996 tar miljöutskottet ställning endast till bostads- och byggnadsväsendet.

Regeringen utgår i budgetpropositionen från att den statsunderstödda bostadsproduktionen skall fortsätta vara stor. Tyngdpunkten flyttas från räntestödsproduktion till aravaproduktion. Byggande av i synnerhet hyres- och bostadsrättsbostäder understöds, likaså ombyggnadsarbeten. Nya bostäder föreslås bli byggda inom områden där det kan tänkas finnas tillräcklig efterfrågan på sådana.

Utskottet anser att de allmänna principerna i bostadsbudgeten är motiverade. I sitt utlåtande tar utskottet närmare fasta på nyproduktion och ombyggnad av bostäder.

Nyproduktion

Enligt vad utskottet erfarit är de kalkyler över bostadsproduktionen som ligger till grund för

budgetförslaget — i synnerhet de som gäller den fritt finansierade bostadsproduktionen — alltför rundligt tilltagna. Jämfört med i fjol har klart färre bostäder byggts under årets förra hälft, och också prognosen för nästa år har måst korrigeras neråt.

En viktig orsak till att nyproduktionen är så liten är den stora prisskillnaden mellan gamla och nya bostäder. Priset på gamla bostäder har dragits ned av den dåliga efterfrågan, som beror på att arbetslösheten varit stor, räntorna legat högt och på att i synnerhet de unga inte längre nödvändigtvis vill äga sin bostad. Priset på nya bostäder åter har stigit till följd av bland annat nya byggnadstekniska bestämmelser. Prisnivån påverkas också av att priset på byggmarken fortfarande är hög.

På grund av prisdifferensen finns det inte någon större efterfrågan på nyproduktion, och därför inleds inga fritt finansierade bostadsprojekt längre. I den rådande situationen är det enligt utskottet viktigt att statsstödd nyproduktion fås i gång i så stor utsträckning som möjligt för att en tillräckligt stor bostadsproduktion skall kunna säkerställas och för att sysselsättningen skall förbättras. Utskottet påpekar att om byggnadsverksamheten fås i gång förbättras sysselsättningen ur många aspekter.

Genom att tyngdpunkten i bostadsbudgeten förskjuts från räntestödsproduktion till aravaproduktion är det lättare att få i gång olika projekt, eftersom aravaprojekt i detta hänseende är säkrare än räntestödsproduktion. För nyproduktionen är budgetpropositionen gynnsam i och med att arava- och räntestödslånefullmakterna är 475 miljoner mark större än året innan trots att bostadsbudgeten i sin helhet är mindre. Likaså är det motiverat att rikta in stödet på hyres- och bostadsrättsbostäder i och med att efterfrågan på statsstödda ägarbostäder har minskat. Utskottet anser dock att stödet inte enbart skall riktas in på bostadsrättsbostäder utan också på andra, på delägarskap baserade

bostäder, som bör byggas på orter där det inte är ändamålsenligt att bygga bostadsrättsbostäder.

I fråga om den statsstödda nyproduktionen poängterar utskottet ytterligare två saker. För det första finns det med beaktande av den nuvarande efterfrågesituationen ofta alltför många hyreshus inom nya bostadsområden eller så är den sociala strukturen annars alltför ensidig inom dessa. För att nya bostadsområden inte skall förslummas måste bostadsmyndigheterna vara ännu noggrannare vid valet av boende än tidigare.

För det andra har efterfrågan på senaste tid främst gällt små bostäder, eftersom folks betalningsförmåga har försämrats. Utskottet menar att staten bör finansiera byggandet av sådana bostäder som medborgarna har råd att bo i. Detta får emellertid inte leda till att boendestandarden sjunker oskäligt och att boendetätheten ökar. Därför är det viktigt att man tar fram nya lösningar, till exempel bostäder som kan omdisponeras eller bostäder med helt nya grundlösningar. Miljöministeriet bör se till att saken förs framåt.

Reparationer av byggnader

Enligt vad utskottet har erfarit har fler bostäder reparerats i år än tidigare. Intresset för reparationer är fortfarande stort, likaså behovet.

Miljöutskottet framhåller att reparationsverksamheten är av stor betydelse. Till exempel de förorter som byggdes upp på 1960- och 1970-talen behöver repareras nu. Också det övriga bostadsbeståndet kräver reparationer i hög grad. Därtill bör påpekas att reparationer av bostäder ger fler människor arbete än nybyggnation.

Utskottet menar att alla former av bostadsreparationer bör stödjas. Det finns goda exempel på ombyggnadsprojekt i förorterna som har ini-

tierats tack vare statligt stöd. Sverige och Danmark har goda erfarenheter av stöd till reparationer av enstaka bostäder. Tack vare stödet har reparationsarbetena kunnat utökas avsevärt.

Regeringen avsätter 30 miljoner mark i budgetpropositionen för bidrag till reparationer. Åren 1994 och 1995 var anslagen nästan tio gånger så stora, om tilläggsbudgeterna räknas med. Utskottet anser dock att det rent administrativt sett är krångligt att bidragen för reparationer ges genom tilläggsbudgeter, eftersom alla tillstånd då måste sökas på nytt. Därtill blir planeringen av reparationsbyggandet kortsiktigt på detta sätt.

Det räcker inte med statligt stöd till byggnadsreparationer, utan verksamheten bör också vidareutvecklas genom fondering av medel för detta ändamål. Miljöministeriet bör utreda frågan.

Övriga ståndpunkter

Utskottet har vid behandlingen av budgetpropositionen också uppmärksammat hälsoaspekterna i fråga om bostäderna. Till exempel mögel- och fuktskador, men också skador till följd av byggnadsmaterial är vanliga. Det är därför enligt utskottets åsikt viktigt att utveckla forskningen och utbildningen inom byggnads- och reparationssektorn. Därtill bör det utredas om det kan införas ett ersättningssystem för skador på grund av byggfel.

Vidare anser utskottet det viktigt att främja större användning av trä som byggmaterial.

På grund av det ovanstående anför miljöutskottet vördsamt som sitt utlåtande

att statsutskottet bör beakta detta utlåtande när det utarbetar sitt betänkande.

Helsingfors den 19 oktober 1995

I den avgörande behandlingen deltog ordföranden Seppänen, vice ordföranden M. Koski, medlemmarna Isohookana-Asunmaa, Kautto, Kiviniemi, R. Korhonen, U-M. Kukkonen, Lin-

---

dén (delvis), Markkula-Kivisilta, Smeds, Takkula, Tiusanen och Viitanen samt suppleanten Bryggare.

FÖRVALTNINGSUTSKOTTET

Bilaga 6

Utlåtande 3/1995 rd

Regeringens proposition 72/1995 rd

Till Statsutskottet

Riksdagen har remitterat regeringens proposition 72/1995 rd om statsbudgeten för 1996 till statsutskottet för beredning. Enligt arbetsordningen för riksdagen kan ett specialutskott på eget initiativ avge utlåtande om budgetpropositionen till statsutskottet angående sitt behörighetsområde.

Med anledning av ärendet har utskottet hört överdirektören Pekka Kilpi, regeringsrådet Arto Luhtala, konsultative tjänstemannen Pasi Korvenranta, överinspektören Tiina Tikka och polisöverinspektören Eero Laine vid inrikesministeriet, biträdande avdelningschefen Pekka Järvinen och planeringssekreteraren Arto Salmela vid social- och hälsovårdsministeriet, ekonomischefen Eero Pulkkinen, biträdande avdelningschefen Simo Juva och överinspektören Matti Väisänen vid undervisningsministeriet, budgetrådet Raija Koskinen vid finansministeriet, landshövdingen Mauri Miettinen vid länsstyrelsen i Kymmenelän, vice verkställande direktören Timo Kietäväinen, specialsakkunnige Jouko Heikkilä, strukturpolitiska chefen Juha Talvitie och specialsakkunnige Pietari Jääskeläinen vid Finlands Kommunförbund, ordföranden Matti Krats vid Suomen Poliisijärjestöjen Liitto, ordföranden Kaino Törmälä vid Rajavartioliitto, ordföranden Veli-Matti Mattila vid Sjöbevakningsförbundet, stadsdirektören Pekka Kettunen från Jyväskylä stad, kommundirektören Tapani Töllä från Tyrnävä kommun, kommundirektören Tuomo Tegelsten från Masku kommun och kommundirektören Jari Horttanainen från Tuupovaara kommun. Poliisin lääninjohto ry och Suomen Nimismiesyhdistys ry har gett skriftliga utlåtanden.

Utskottets ställningstaganden*Allmänt*

Utskottet tar här ställning till vissa frågor som hör till dess behörighet. Med undantag för landskapsutvecklingspengarna bedömer utskottet

budgetpropositionen med avseende på kommunalförvaltningen och den kommunala ekonomin i behövliga delar i samband med proposition nr 110/1995 rd med förslag till lag om vissa regleringar av statsandelarna till kommunerna år 1996 och vissa ändringar i statsandelslagstiftningen.

Landskapsutvecklingspengar

I budgetpropositionen föreslås att landskapsutvecklingspengarna (mom. 26.98.43) skall minskas med 20,5 miljoner mark jämfört med 1995, dvs. till 104,5 miljoner mark. Enligt vad utskottet har erfarit kommer 77 miljoner mark att gå till EU:s regional- och strukturpolitiska projekt inklusive gemenskapsinitiativ, 15 miljoner mark till spetsforskningscentra och ungefär 2 miljoner mark till Barentssamarbetet. Detta betyder att det återstår ca 10 miljoner mark som inte har bundits till något särskilt ändamål. Högst 10 miljoner mark kan alltså avsättas för det nationella regionutvecklingsarbetet utanför EU:s målområden, där nästan hälften av vår befolkning bor.

Utskottet framhåller att anslagen för landskapsutvecklingspengar helt medvetet höjdes i samband med att lagen om regional utveckling (1135/93) stiftades och gavs för att de centrala myndigheterna, landskapsförbunden, skulle kunna bidra med en egen ekonomisk utvecklingsinsats i den nya programbaserade regional- och strukturpolitiken. Additionalitetsprincip betyder att Finland som medlem av EU också måste vara med och delfinansiera regionala projekt.

Förvaltningsutskottet finner det absolut nödvändigt att landskapsutvecklingspengarna alljämt ligger på samma nivå som 1995. Detta kunde eventuellt åstadkommas genom interna regleringar i budgeten av landskapsutvecklingspengarna.

Regionutvecklingspengar

Enligt 6 § 1 mom. lagen om regional utveckling skall det i statsbudgeten för förvaltningsområd-

ena anges anslag som kan användas till att främja uppnåendet av de regionala utvecklingsmålen och fullföljandet av de regionutvecklingsprogram som uppgörs för att nå dessa mål (regionutvecklingspengar).

I den allmänna motiveringen till budgetpropositionen finns en förteckning över moment, som i förklaringen till de enskilda momenten kallas regionutvecklingspengar. Förvaltningsutskottet finner att det vore logiskt att delvis eller helt och hållet kalla åtminstone de moment som avsåts för projekt delfinansierade av EU:s regionalutvecklingsfond för regionutvecklingspengar. Men regeringen följer inte den principen i budgetpropositionen. Statsutskottet påpekade bl.a. i sitt betänkande 81/1993 rd om regeringens proposition 126/1993 rd om statsbudgeten för 1994 att det inte sägs klart ut vad som är regionutvecklingspengar. Förvaltningsutskottet anser att saken bör tas upp också i samband med den här budgeten för att 6 § 1 mom. lagen om regional utveckling skall kunna beaktas på behörigt sätt.

Polisverksamhet

Resultatmålen för den polisiära verksamheten är dels att förebygga brott och störningar genom ingrepp i de bakomliggande orsakerna, dels att säkerställa att allvarliga brott kan utredas. Samtidigt finns det planer på att dra in 176 polistjänster.

Med tanke på att de reella anslagen har blivit knappare och knappare på grund av den ekonomiska utvecklingen på senare år finns det risk för att de uppställda resultatmålen inte nås. Då polisen allt mer måste prioritera funktioner på kort sikt kan utvecklingen leda till att de förebyggande insatser som lyfts fram i den nya polislagen blir mindre viktiga. Detsamma gäller mindre brådskande uppdrag och mindre egendomsbrott. Det är klart att brådskande uttryckningar och utredning av grova brott skall ha högsta prioritet. Utskottet menar att målen för polisförvaltningen

Helsingfors den 24 oktober 1995

och anslagsutvecklingen inte går i samma riktning i alla avseenden.

Riksdagen har också tidigare ingripit i planerade nedskärningar av antalet polistjänster de senaste åren. Förvaltningsutskottet anser att frågan om en minskning av antalet polistjänster med anledning av budgetpropositionen och den för innevarande år aktuella häradsreformen bör granskas i samband med budgeten för 1997.

Personalpolitik och personaladministration

Förvaltningsutskottet har hand om frågor i anknytning till utveckling av förvaltningen och personalfrågor som gäller tjänstemän. Vid utfrågningen av sakkunniga framkom det att besparingarna påverkat personalen i många hänseenden. I och med att resurserna blivit allt knappare har många därför varit tvungna att ta på sig en oskäligt stor arbetsbörda med sjukdom och andra allvarliga svårigheter som följd. Enligt vad utskottet erfarit har nedskärningarna också i en del fall påverkat arbetsmotivationen negativt, eftersom många fått mindre inkomster trots att arbetet blivit tyngre.

Utskottet anser att staten bör värna om sin personal också på så vis att de anställda kan klara av arbetet både psykiskt och fysiskt.

Handläggningstiden vid utlänningsverket

Utskottet påpekar i likhet med en utredning från inrikesministeriet att handläggningstiden för ansökningar från medborgarna och för asylansökningar igen har börjat bli längre.

På grundval av det ovan sagda anför utskottet vördsamt

att statsutskottet bör beakta det som sägs ovan när det utarbetar sitt betänkande.

I den avgörande behandlingen deltog ordföranden Väistö, vice ordföranden Dromberg samt medlemmarna Alaranta, Kallio, Kankaanniemi,

Karpio, V. Koski, Kurola, Löf, Manninen, Mikkola, T. Pohjola, Polvi, Puhjo, Pulliainen och Ranta-Muotio.

